

PROTOKÓŁ NR XXXIX/2017
XXXIX sesja Sejmiku Województwa Lubuskiego
kadencji 2014-2018
20 listopada 2017 roku, godz. 11⁰⁰

Sala Kolumnowa Sejmiku Województwa Lubuskiego
Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze

Punkt 1.

Otwarcie obrad XXXIX zwyczajnej sesji Sejmiku.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Szanowni Państwo, otwieram XXXIX zwyczajną sesję Sejmiku Województwa Lubuskiego kadencji 2014 – 2018.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego wita radnych i zaproszonych gości.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Szanowni Państwo, chciałbym oddać głos Wiceprzewodniczącemu Sejmiku Województwa Lubuskiego Panu Mirosławowi Marcinkiewiczowi, który ma dla nas pewną informację po bardzo ważnym wydarzeniu jakie miało miejsce niedawno w Gorzowie Wlkp.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz: Szanowni Państwo, w sobotę miałem przyjemność reprezentować Sejmik na uroczystości 70-lecia Klubu Sportowego Stal Gorzów. Jest to najstarszy klub i wizytówka miasta Gorzowa. Z wielką przyjemnością wysłuchałem również podziękowań dla Sejmiku, który co roku również wspomaga i promuje ten klub. A klub promuje Gorzów i ziemie lubuską. I z przyjemnością przekazuję specjalną statuetkę z tej okazji, którą przyjąłem i przekazuję na ręce Pani Marszałek oraz wszystkich zachęcam do przejrzenia takiego ciekawego wydawnictwa – 70 lat Stali. 70 lat to bardzo dużo. Stąd ta informacja. Przekazuję to na ręce Pani Marszałek i Pana Przewodniczącego. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Żużel jest częścią lubuskiej tożsamości i te kluby wykonują ważne zadanie budowy wizerunku, siły województwa lubuskiego bez względu na to jaki mamy stosunek do sportu, czy też do żużla, który jest dyscypliną specyficzną. Szanowni Państwo, Sejmik Województwa Lubuskiego stosownymi uchwałami przyznał „Odznaki Honorowe za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” ważnym, znanym, szanowanym postaciom tego województwa, naszego województwa. I tymi osobami są: Pan Leszek Jarząbek, Pani Lidia Jadwiga Woźniak, Pani Beata Przybysz, Pani Elżbieta Alicja Skibicka i Pani Iwona Dorota Zielińska-Adamczyk. Dzisiaj mamy zaszczyt wręczyć te odznaczenia. Za chwilę poproszę Pana Przewodniczącego Mirosława Marcinkiewicza o wygłoszenie laudacji na ten temat, a następnie dokonamy wręczenia tych odznak. Bardzo proszę.

Odczytanie laudacji przez Wiceprzewodniczącego Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosława Marcinkiewicza.

Laudacje stanowią załącznik nr 1 do protokołu.

Uroczyste wręczenie „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” przez Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbietę Annę Polak i Przewodniczącego Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesława Fiedorowicza.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Szanowni Państwo, z inicjatywy Pani Marszałek Elżbiety Anny Polak podczas Kongresu Kobiet, wybitnym kobietom pełnym pasji i dobrej energii, odważnie zmieniającym rzeczywistość wokół siebie nadawany jest tytuł „Liderki Lubuskiego Samorządu”. W dotychczasowych trzech edycjach wyróżnionych zostało 30 kobiet, które swoim życiem zawodowym i społecznym dowiodły, że są Liderkami w swoich społecznościach. Dziś mamy przyjemność wręczenia statuetki jednej z „Liderek Lubuskiego Samorządu” Pani Urszuli Miara – Wiceprzewodniczącej Rady Powiatu Świebodzińskiego, która nie mogła jej odebrać podczas tegorocznego Kongresu. Bardzo proszę o wystąpienie, a Panią Marszałek proszę o wręczenie statuetki.

Uroczyste wręczenie statuetki „Liderki Lubuskiego Samorządu” przez Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbietę Annę Polak.

Laudacja stanowi załącznik nr 2 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: W imieniu Sejmiku przyłączamy się do gratulacji i dziękujemy za Pani aktywną postawę w Pani środowisku, czyli w tym przypadku na ziemi świebodzińskiej. Szanowni Państwo, na podstawie listy obecności stwierdzam, że na stan 30 Radnych Województwa Lubuskiego na sesji obecnych jest 23, wobec czego Sejmik władny jest do podejmowania prawomocnych uchwał. Jednocześnie informuję, że protokół z XXXVIII sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego został umieszczony na serwerze dla radnych oraz na stronie BIP Urzędu Marszałkowskiego, a podczas dzisiejszej sesji jest wyłożony na stoliku Biura Sejmiku. Protokół przyjmujemy w końcowej części obrad sesji.

Listą obecności radnych stanowi załącznik nr 3 do protokołu.

Listą obecności zaproszonych gości stanowi załącznik nr 4 do protokołu

Punkt 2.

Przyjęcie porządku obrad sesji.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Panie i Panowie Radni, otrzymaliście Państwo zaproszenie na sesję wraz z porządkiem obrad. Na wniosek Zarządu Województwa proponuję rozszerzenie porządku obrad o następujące punkty:

- Punkt 7a – Sprawozdanie z realizacji „Strategii Rozwoju Kultury Województwa Lubuskiego” za rok 2016.
- Punkt 10a – Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Lubuskiego w roku 2017 dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków położonych na obszarze województwa lubuskiego – druk nr 611/17.
- Punkt 10b – Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umów o dofinansowanie robót budowlanych, na okres dłuższy niż 1 rok budżetowy – druk nr 612/17.
- Punkt 10c – Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie określenia jednostek budżetowych gromadzących dochody na wydzielonych rachunkach, źródeł tych dochodów i ich przeznaczenie oraz sposobu i trybu sporządzania planu finansowego dochodów i wydatków nimi finansowanych – druk nr 613/17.
- Punkt 12a – Podjęcie uchwały w sprawie ograniczenia populacji zwierząt – druk nr 609/17.

- Punkt 13a – Podjęcie uchwały w sprawie powierzenia i przyjęcia części zadania w zakresie organizowania publicznego transportu zbiorowego, ze względu na planowany przebieg linii komunikacyjnych w wojewódzkich przewozach pasażerskich – druk nr 610/17.
- Punkt 13b – Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie ustalenia stawki jednostkowej dotacji przedmiotowej – druk nr 614/17.
- Punkt 17a – Stanowisko Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa lubuskiego ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.
- Punkt 17b – Stanowisko Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie ustanowienia roku 2018 Rokiem Rzeki Odry w Województwie Lubuskim.
- Punkt 17c – Stanowisko Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie uwzględnienia Portu Lotniczego Zielona Góra w Babimoście w koncepcji budowy Centralnego Portu Komunikacyjnego.

Wszystkie materiały i projekty uchwał będące przedmiotem dzisiejszej sesji dostępne są na serwerze dla radnych. Czy mają Państwo pytania, uwagi do proponowanego porządku obrad dzisiejszej sesji? Nie ma. Poddaję pod głosowanie rozszerzenie porządku obrad dzisiejszej sesji o punkt 7a – Sprawozdanie z realizacji „Strategii Rozwoju Kultury Województwa Lubuskiego” za rok 2016. Przypominam, że głosujemy za pośrednictwem urządzeń, które mamy. Kto z Państwa Radnych jest za rozszerzeniem porządku obrad o punkt 7a, proszę podnieść rękę i nacisnąć zielony przycisk „T”. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć czerwony przycisk „N”. Kto wstrzymał się, proszę podnieść rękę i nacisnąć niebieski przycisk „?”.

W głosowaniu wzięło udział 22 radnych.

22 głosy za, nikt nie był przeciwny, 0 głosów wstrzymujących się.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania porządek obrad dzisiejszej sesji został rozszerzony o punkt 7a.

Poddaję pod głosowanie rozszerzenie porządku obrad dzisiejszej sesji o punkt 10a – Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Lubuskiego w roku 2017 dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków położonych na obszarze województwa lubuskiego – druk nr 611/17. Kto z Państwa Radnych jest za rozszerzeniem porządku obrad o punkt 10a, proszę podnieść rękę i nacisnąć zielony przycisk „T”. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć czerwony przycisk „N”. Kto wstrzymał się, proszę podnieść rękę i nacisnąć niebieski przycisk „?”.

W głosowaniu wzięło udział 22 radnych.

22 głosy za, nikt nie był przeciwny, 0 głosów wstrzymujących się.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania porządek obrad dzisiejszej sesji został rozszerzony o punkt 10a.

Poddaję pod głosowanie rozszerzenie porządku obrad dzisiejszej sesji o punkt 10b – Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umów o dofinansowanie robót budowlanych, na okres dłuższy niż 1 rok budżetowy – druk nr 612/17. Kto z Państwa Radnych jest za rozszerzeniem porządku obrad o punkt 10b, proszę podnieść rękę i nacisnąć zielony przycisk „T”. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć czerwony przycisk „N”. Kto wstrzymał się, proszę podnieść rękę i nacisnąć niebieski przycisk „?”.

W głosowaniu wzięło udział 22 radnych.

22 głosy za, nikt nie był przeciwny, 0 głosów wstrzymujących się.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania porządek obrad dzisiejszej sesji został rozszerzony o punkt 10b.

Poddaję pod głosowanie rozszerzenie porządku obrad dzisiejszej sesji o punkt 10c – Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie określenia jednostek budżetowych gromadzących dochody na wydzielonych rachunkach, źródeł tych dochodów i ich przeznaczenie oraz sposobu i trybu sporządzania planu finansowego dochodów i wydatków nimi finansowanych – druk nr 613/17. Kto z Państwa Radnych jest za rozszerzeniem porządku obrad o punkt 10c, proszę podnieść rękę i nacisnąć zielony przycisk „T”. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć czerwony przycisk „N”. Kto wstrzymał się, proszę podnieść rękę i nacisnąć niebieski przycisk „?”.

W głosowaniu wzięło udział 21 radnych.

21 głosów za, nikt nie był przeciwny, 0 głosów wstrzymujących się.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania porządek obrad dzisiejszej sesji został rozszerzony o punkt 10c.

Poddaję pod głosowanie rozszerzenie porządku obrad dzisiejszej sesji o punkt 12a – Podjęcie uchwały w sprawie ograniczenia populacji zwierząt – druk nr 609/17. Kto z Państwa Radnych jest za, proszę podnieść rękę i nacisnąć zielony przycisk „T”. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć czerwony przycisk „N”. Kto wstrzymał się, proszę podnieść rękę i nacisnąć niebieski przycisk „?”.

W głosowaniu wzięło udział 22 radnych.

22 głosy za, nikt nie był przeciwny, 0 głosów wstrzymujących się.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania porządek obrad dzisiejszej sesji został rozszerzony o punkt 12a.

Poddaję pod głosowanie rozszerzenie porządku obrad dzisiejszej sesji o punkt 13a – Podjęcie uchwały w sprawie powierzenia i przyjęcia części zadania w zakresie organizowania publicznego transportu zbiorowego, ze względu na planowany przebieg linii komunikacyjnych w wojewódzkich przewozach pasażerskich – druk nr 610/17. Kto z Państwa Radnych jest za rozszerzeniem porządku obrad o punkt 13a, proszę podnieść rękę i nacisnąć zielony przycisk „T”. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć czerwony przycisk „N”. Kto wstrzymał się, proszę podnieść rękę i nacisnąć niebieski przycisk „?”.

W głosowaniu wzięło udział 22 radnych.

22 głosy za, nikt nie był przeciwny, 0 głosów wstrzymujących się.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania porządek obrad dzisiejszej sesji został rozszerzony o punkt 13a.

Poddaję pod głosowanie rozszerzenie porządku obrad dzisiejszej sesji o punkt 13b – Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie ustalenia stawki jednostkowej dotacji przedmiotowej – druk nr 614/17. Kto z Państwa Radnych jest za rozszerzeniem porządku obrad o punkt 13b, proszę podnieść rękę i nacisnąć zielony przycisk „T”. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć czerwony przycisk „N”. Kto wstrzymał się, proszę podnieść rękę i nacisnąć niebieski przycisk „?”.

W głosowaniu wzięło udział 22 radnych.

22 głosy za, nikt nie był przeciwny, 0 głosów wstrzymujących się.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania porządek obrad dzisiejszej sesji został rozszerzony o punkt 13b.

Poddaję pod głosowanie rozszerzenie porządku obrad dzisiejszej sesji o punkt 17a – Stanowisko Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa lubuskiego ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Kto z Państwa Radnych jest za rozszerzeniem porządku obrad o punkt 17a, proszę podnieść rękę i nacisnąć zielony przycisk „T”. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć czerwony przycisk „N”. Kto wstrzymał się, proszę podnieść rękę i nacisnąć niebieski przycisk „?”.

W głosowaniu wzięło udział 22 radnych.

22 głosy za, nikt nie był przeciwny, 0 głosów wstrzymujących się.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania porządek obrad dzisiejszej sesji został rozszerzony o punkt 17a.

Poddaję pod głosowanie rozszerzenie porządku obrad dzisiejszej sesji o punkt 17b – Stanowisko Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie ustanowienia roku 2018 Rokiem Rzeki Odry w Województwie Lubuskim. Kto z Państwa Radnych jest za rozszerzeniem porządku obrad o punkt 17b,

proszę podnieść rękę i nacisnąć zielony przycisk „T”. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć czerwony przycisk „N”. Kto wstrzymał się, proszę podnieść rękę i nacisnąć niebieski przycisk „?”.

W głosowaniu wzięło udział 23 radnych.

19 głosów za, nikt nie był przeciwny, 4 głosy wstrzymujące się.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania porządek obrad dzisiejszej sesji został rozszerzony o punkt 17b.

Poddaję pod głosowanie rozszerzenie porządku obrad dzisiejszej sesji o punkt 17c – Stanowisko Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie uwzględnienia Portu Lotniczego Zielona Góra w Babimoście w koncepcji budowy Centralnego Portu Komunikacyjnego. Kto z Państwa Radnych jest za rozszerzeniem porządku obrad o punkt 17c, proszę podnieść rękę i nacisnąć zielony przycisk „T”. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć czerwony przycisk „N”. Kto wstrzymał się, proszę podnieść rękę i nacisnąć niebieski przycisk „?”.

W głosowaniu wzięło udział 23 radnych.

23 głosy za, nikt nie był przeciwny, 0 głosów wstrzymujących się.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania porządek obrad dzisiejszej sesji został rozszerzony o punkt 17c.

Porządek obrad dzisiejszej sesji Sejmiku wraz z przegłosowanymi zmianami, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem porządku obrad wraz z przegłosowanymi zmianami, proszę podnieść rękę i nacisnąć zielony przycisk „T”. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć czerwony przycisk „N”. Kto wstrzymał się, proszę podnieść rękę i nacisnąć niebieski przycisk „?”.

Stwierdzam, że w głosowaniu wzięło udział 23 radnych.

23 głosy za, nikt nie był przeciwny, 0 głosów wstrzymujących się.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania porządek obrad dzisiejszej sesji wraz z przegłosowanymi zmianami został przyjęty.

Rozszerzony porządek obrad stanowi załącznik nr 5 do protokołu.

Punkt 3.

Wnioski i interpelacje.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: W okresie międzysesyjnym dnia 6 listopada 2017 r. do Biura Sejmiku wpłynęły trzy interpelacje Pani Anny Chinalskiej – Radnej Województwa Lubuskiego: w sprawie ulgowych biletów miesięcznych na autobus

dla uczniów i studentów na trasie Gubin-Zielona Góra, utworzenia dodatkowego przystanku przy szpitalu w Żarach dla autobusu PKS Zielona Góra-Żary, wyjeżdżającego z Gubina o godzinie 6 rano oraz remontu ulicy Śląskiej w Gubinie stanowiącej część drogi wojewódzkiej nr 286. Jedna interpelacja Pani Barbary Kucharskiej – Radnej Województwa Lubuskiego w sprawie planowanej budowy termicznej spalarni odpadów niebezpiecznych w Starych Bielicach gmina Drezdenko – w sercu Puszczy Drawskiej. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos? Mamy już zgłoszenia. Jako pierwsza Pani Anna Chinalska, następnie Pan Mirosław Marcinkiewicz i bardzo proszę o zgłaszanie się Państwa Radnych poprzez wciśnięcie przycisku zielonego.

Radna Województwa Lubuskiego Anna Chinalska: Panie Przewodniczący, Pani Marszałek, Wysoka Rado. Chciałabym złożyć dwie interpelacje. Pierwszą w sprawie odbudowy zniszczonych wałów na Nysie Łużyckiej w celu zabezpieczenia przeciwpowodziowego Gubina. W związku z tymi zmianami organizacyjnymi w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i centralizacją jaka następuje w Państwie, bardzo proszę aby to przekazać dla instytucji Wody Polskie. Czego dotyczy ta interpelacja? Pan Burmistrz Bartczak po prostu jest zainteresowany, kiedy zostaną odbudowane zniszczone wały na Nysie Łużyckiej i tam jeszcze jest rzeka Lubsza, która jest niebezpieczna. Pamiętamy że Nysa Łużycka po 30 latach spokoju dwukrotnie ukazała swoje groźne oblicze w roku 2010 i 2013. I musimy się do tego żywiołu odnieść z pokorą. Ta fala powodziowa przerwała wały, wdarła się do miasta i ludzie przeżyli ogromny stres z tym związany. Zalany został Urząd Miejski. I do tej pory mieszkańcy z niepokojem patrzą na prognozy pogody i boją się kolejnej fali. Dlatego bardzo proszę o przekazanie mojej interpelacji Wodą Polskim, bo poprzednie jakie składałam interpelacje dotyczyły np. wałów w Później, one zostały zrealizowane ale wówczas szło to trybem przez Urząd Marszałkowski, bo tamte wały zostały odbudowane. Druga moja interpelacja dotyczy drogi krajowej nr 29 i chodzi mi tutaj o zwiększenie bezpieczeństwa osób przechodzących przez przejście dla pieszych na drodze krajowej nr 29 w Krośnie i w Osiecznicy, i chodzi mi o sprawę budowy ronda na tej drodze krajowej w okolicy połączenia ulicy Gubińskiej na dolnym Krośnie z drogą krajową. Droga nr 29 to jest droga krajowa. Ona ma bardzo duże natężenie ruchu w kategorii tych dróg w mieście, to ma największe natężenie ruchu w województwie i w Krośnie przy moście to jest 13 500 pojazdów na dobę. W ostatnim czasie jest jakaś taka bardzo czarna seria, bo nastąpiła duża liczba potrąceń pieszych na pasach – trzy w jednym tygodniu oraz jedno potrącenie, które zakończyło się tragicznie. Składam tu kolejną interpelację w sprawie instalacji sygnalizacji świetlnej na ulicy Poznańskiej oraz na ulicy Słubickiej, gdzie duża liczba dzieci z osiedla 40-lecia przechodzi do jednej z największych szkół podstawowych

w Krośnie do szkoły nr 2. Jest jeszcze inna ewentualność, ale pewnie byłaby droższa. Można wybudować kładkę nad ulicą w celu przemieszczania się pieszych. Jako mieszkańcy mamy nadzieję, że budowa obwodnicy Krosna Odrzańskiego dojdzie do skutku ale póki co bardzo duża liczba pojazdów zmierzających tranzytem na Słubice, Świebodzin, Gubin i Zieloną Górę, jedzie przez miasto powodując korki. Jest zniecierpliwienie kierowców i czara seria tych nieszczęść, które u nas ostatnio się zdarzają. Wnoszę też o wytyczenie dodatkowego przejścia dla pieszych na drodze krajowej 29 w okolicy przystanku w Osiecznicy. Kierowcy będą wówczas musieli jechać ostrożniej, zatrzymać się widząc młodzież na pasach. Część młodzieży dojeżdża do gimnazjum i liceum. Wsiadają w Osiecznicy na przystanku, przechodzą przez jezdnię poza pasami, które są tutaj dość daleko. I takie przekraczanie jest niebezpieczne, bo one nie idą w kierunku pasów, bo jest im nie po drodze. Dlatego uważam, że wytyczenie pasów nie będzie stanowiło dużego wydatku a poprawi bezpieczeństwo przechodniów w Osiecznicy. I odnośnie włączenia się jeszcze do ruchu na ulicy Gubińskiej. W miejscu gdzie biegnie droga krajowa 29 w kierunku Zielonej Góry do Krosna. Wydaję się, że najbardziej bezkolizyjnym rozwiązaniem byłoby umiejscowienie tu ronda, wówczas nie byłoby tak dużych kolejek pojazdów, które chcą wjechać do Krosna od strony Gubina. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Chciałem tylko powitać Pana Henryka Janowicza – Starostę Żagańskiego i Przewodniczącego Związku Gmin Województwa Lubuskiego Pana Wadima Tyszkiewicza. Dziękuję bardzo, że Państwo dotarliście na nasze obrady. Następną interpelację zgłasza Mirosław Marcinkiewicz.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz: Zakończyła się budowa drugiej nitki obwodnicy Gorzowa na S3, ale nierozwiązywalny jest od lat jeden problem. Po zjeździe z S3 dojeżdżamy do skrzyżowania z drogą 22. To jest wjazd do Gorzowa, czy dalej kierunek na Gdańsk. Każdy kto wjeżdża do Gorzowa od tamtej strony wie o czym mówię. Tam jest problem. Duży ruch na drodze 22 powoduje, że skręt w lewo do wjazdu, do Gorzowa stanowi problem. Tam się stoi, i 20 minut to mój rekord, czekając na przejazd. Jest to bardzo duże utrudnienie. Mam pytanie, bo ja wiem, że jest to droga krajowa, czy występowaliśmy w tej sprawie, na ile skutecznie. Tam potrzebne są albo światła, albo przebudowa tego na jakiś rodzaj ronda, bo ten problem będzie coraz większy. W godzinach szczytu jest to makabra. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Do listy powitań dostrzegłem, że jest Wójt Gminy Gubin Pan Zbigniew Barski. Bardzo serdecznie witam

Panie Wójtce, witam Pana na sesji Sejmiku. W tej chwili proszę Pana Zbigniewa Kościka o interpelację.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościk: Pani Marszałek, trzy zapytania dotyczące dwóch w zasadzie problemów. Pierwsza kwestia to bardzo bym prosił o sprawozdanie w zakresie działalności Biura Regionalnego Samorządu Województwa Lubuskiego w Brukseli. Tu podpytuje koleżanki i kolegów Radnych już jakiś czas nie otrzymujemy sprawozdań z aktywności naszego biura. I pozwolę sobie na dygresję w tym zakresie. Pani Marszałek, jak tworzyliśmy te 10 - 12 lat temu to nasze biuro, gdzie tak trochę szukaliśmy lokalu, jakiejś formuły działalności tego biura itp., to dzisiaj już mija kilkanaście lat od funkcjonowania i nie bardzo rozumiem, dlaczego to biuro dalej znajduje się, o ile Państwo wiecie, pokoik wśród przedstawicielstwa regionów południowej Danii i innych regionów Skandynawii. My nie mamy podpisanych porozumień z tymi regionami, a i także trochę inne priorytety funkcjonowania. Trzeba byłoby się zastanowić czy potrzebujemy tam funkcjonowania naszego przedstawicielstwa. Jeżeli tak, to trochę myślę musimy inaczej podejść do jego działalności. Jeżeli mamy zapisane, że jednym z celów działalności jest pozyskiwanie partnerów zagranicznych do współpracy interregionalnej, a nasza strona biura nie jest tłumaczona chociażby na język angielski, to pytanie – jak my pozyskamy tych zainteresowanych współpracą. Bardzo bym prosił o sprawozdanie z działalności i generalnie o jakąś filozofię jak Pani Marszałek by chciała, żeby to biuro funkcjonowało w przyszłości. Dwa kolejne pytania dotyczą ulubionego przez wszystkich Szpitala Klinicznego w Zielonej Górze. Pierwsze pytanie, także już powtarzam kolejny rok i dziękuję za bardzo profesjonalne odpowiedzi. Myślę, że tutaj ten czynnik społeczny jest bardzo istotny powiedzmy w trzymaniu ręki na pulsie. Tradycyjnie proszę o podanie informacji, jakie są tak zwane kontrakty czyli umowy cywilno-prawne zawarte na ten rok w Szpitalu Klinicznym. Tradycyjnie proszę o statystykę – ile osób, ilu lekarzy specjalistów jest na tak zwanych kontraktach i jakie są przedziały tych kwot wynagrodzeń w ujęciu trzymiesięcznym, czy rocznym. To pytanie bierze się także z tej dyskusji, która się wśród nas pojawiła przy okazji zadłużenia szpitali. I szkoda Panie Przewodniczący, że nie rozesłał Pan pisma, dostaliśmy na maila oczywiście, szefa Narodowego Funduszu Zdrowia, który uspakaja, że tryb rozliczeń tych tzw. nadwykonań jest dokładnie taki sam jak w poprzednich latach, że się nic nie zmienia, a nawet można by powiedzieć, że dyskusje czy rozmowy z dyrekcjami rozpoczęły się szybciej niż w poprzednich latach. Bo przypominacie sobie zapewne Państwo, że nie raz ta kwestia tzw. niewykonań była rozstrzygania rok a nawet w dłuższym okresie czasu niż rok budżetowy, którego one dotyczyły. To tak na marginesie, że uspakajamy te długi, jeżeli są z nadywkonań na pewno NFZ będzie rozliczał w tradycyjny sposób tak jak w poprzednich latach. Przy okazji, Pani Marszałek, pytanie dotyczące kwestii finansowych,

bo odpowiedź na te kwestie miała się ukazać w październiku, a kończy się listopad. Czy faktycznie dostaniemy tego „bonusa” z tytułu przekształceń szpitala? Pamiętajcie Państwo, że to wchodziła w grę kwota 20% aż budżetu, czyli kilkadziesiąt milionów złotych, które szpital powinien otrzymać w przyszłorocznym budżecie z tego tytułu, że jest już Szpitalem Kliniknym. I ostatnie pytanie także dotyczy funkcjonowania Szpitala Kliniknego. Niestety pojawiają się coraz częściej krytyczne, przynajmniej do mnie docierają, zapewne do Państwa też, krytyczne opinie mieszkańców Zielonej Góry i innych osób spoza miasta korzystających ze świadczeń medycznych realizowanych przez Szpital Klinikny. Zaczęły pojawiać się jakieś rankingi, które pokazują, że generalnie jakby oferta funkcjonowania szpitala pogorszyła się. Jakość świadczonych usług medycznych jest niższa niż w poprzednich latach. Nie jest to absolutnie kamyczek do ogródka nowego Pana Prezesa, Pana Dyrektora. I też nie chce być tutaj postrzegany jako element, bo na mieście się o tym mówi, o problemach koalicyjnych, jeżeli chodzi o funkcjonowanie tego szpitala, powoływaniu, odwoływaniu osób itp. Po prostu pytam z troską o funkcjonowanie, o jakość tego Szpitala Kliniknego w Zielonej Górze, tej perełki w naszej koronie jednostek służby zdrowia. I sugerowałbym, Pani Marszałek, bo jesteśmy w trakcie planowania audytów na przyszły rok, żeby Zarząd Województwa Lubuskiego przeprowadził taką kontrolę, taki audyt, jeżeli chodzi o jakość funkcjonowania szpitala, przede wszystkim jeżeli chodzi o poziom świadczeń medycznych i jakości usług w tym szpitalu. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Ja przekazałem informacje Radnym, jeżeli Pan informacji nie otrzymał to bardzo proszę, żeby kopie Panu Radnemu Kościkowi dostarczyć.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościk: Mailem otrzymaliśmy, ja powiedziałem, Panie Przewodniczący.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Otrzymaliśmy, to dobrze. Bardzo proszę Panią Małgorzatę Gośniowską-Kolę.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Szanowny Panie Przewodniczący, Szanowna Pani Marszałek, Szanowni Państwo Radni. Mam cztery interpelacje. Pierwsza z nich dotyczy projektu uchwały budżetowej na 2018 rok, złożonej przez Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości. Proszę o udzielenie informacji dotyczącej uwzględnienia wniosków do projektu uchwały budżetowej na 2018 rok złożonych przez Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości

z uwzględnieniem poszczególnych wniosków i wskazaniem skali z zakresu, w którym będą uwzględnione w tym projekcie przyszłoroczny. Następną interpelacja dotyczy udzielenia stypendiów naukowych, twórczych i artystycznych dla uczniów z terenu województwa lubuskiego wskazanych przez Radnych. Uprzejmie proszę o opracowanie regulaminu oraz treści uchwały w sprawie udzielenia stypendiów naukowych, twórczych i artystycznych dla uczniów z terenu województwa lubuskiego zgodnie oczywiście z zasadą konsultacji. Proszę o takie konsultacje z Radnymi wszystkich klubów Radnych Województwa Lubuskiego. To był projekt wniesiony do projektu uchwały budżetowej i w związku z tym, w załączeniu przedstawiam nasz projekt tego regulaminu i uchwały. Kolejna interpelacja dotyczy zatrudnienia w Urzędzie Marszałkowskim. Proszę o udzielenie informacji dotyczącej zatrudnienia osób w urzędzie, z uwzględnieniem na departamenty, biura zamiejscowe na dzień 20 listopada 2017 roku. I kolejna interpelacja, ponieważ otrzymujemy takie informacje, one nie są pewnie systemowe dotyczące spotkań Pani Marszałek z samorządowcami naszego województwa, to chcielibyśmy mieć takie informacje wyprzedzające terminy. Bo chętnie byśmy chcieli jako Radni z poszczególnych powiatów uczestniczyć w tych spotkaniach. One oczywiście rozumiem, że w kalendarzu mogą być zmienne ale z jakimś wyprzedzeniem możliwym chcielibyśmy w tych spotkaniach uczestniczyć. W związku też z tym, ponieważ wiem, że było takie spotkanie przewidziane przez Panią Marszałek w powiecie wschowskim, to proszę o udzielenie informacji w ramach budowy mostu w Miłsku i drogi wojewódzkiej 278 dotyczącej budowy obwodnicy Sławy. To jest kolejna interpelacja, bo składaliśmy ją wspólnie z kolegą Radnym Balcerzakiem. W związku z tym, bardzo wiele takich szczegółowych pytań pada w tym kontekście, jak to ma się ma w związku z tym, że natężenie ruchu na drodze 278 z pewnością się zwiększy. Prosimy o ustosunkowanie się do problemu obwodnicy Sławy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Do listy powitań – witam Burmistrza Drezdenka Pana Wiesława Pietruszaka. Dziękuję za zaszczylenie swoją osobą sesji Sejmiku. Pan Radny Łukasz Mejza.

Radny Województwa Lubuskiego Łukasz Mejza: Panie Przewodniczący, Wysoki Zarządzie, Państwo Radni. Na dzisiejszej sesji chciałbym złożyć sześć wniosków, one wszystkie w formie pisemnej zostaną przekazane do Biura Sejmiku, tutaj chciałbym tylko przytoczyć ich tematykę. Pierwszy wniosek dotyczy wniosków do budżetu na rok 2018 złożonych przez Klub Bezpartyjni Samorządowcy. Na dzisiejszej sesji otrzymałem odpowiedź z Departamentu Ochrony Zdrowia. Chciałbym również, abyście ustosunkowali się Państwo do wszystkich innych wniosków, które złożyliśmy. Jeśli chodzi o odpowiedź

z Departamentu Ochrony Zdrowia to chciałem podziękować, że dwa nasze wnioski, które dotyczyły tego obszaru, znalazły się w projekcie budżetu. Jest to wsparcie szpitala w powiecie krośnieńskim oraz program in-vitro. Także gorąco chciałem podziękować. Szkoda tylko, że kwotą zaledwie 100 tysięcy złotych ale jest to dobry i niezwykle ważny pierwszy krok. Drugi wniosek dotyczy zwiększenia bezpieczeństwa na drodze krajowej nr 29. Jak wiemy doszło tam ostatnio do śmiertelnego wypadku, w związku z tym bezwzględnie należy zadbać o bezpieczeństwo właśnie na tym problematycznym odcinku, na wysokości Krosna Odrzańskiego. Kolejny wniosek również dotyczy zwiększenia bezpieczeństwa na drodze krajowej nr 32 w miejscowości Połupin, gmina Dąbie. Kolejnym wnioskiem jest wniosek dotyczący modernizacji drogi wojewódzkiej nr 138 na wysokości miejscowości Jaromirowice, Welmice i Chlebowo. Wniosek numer pięć to budowa chodnika w miejscowości Wałowice. A ostatni wniosek dotyczy wznowienia granic w miejscowości Chlebowo przy drodze wojewódzkiej nr 138 oraz modernizacji odcinka tejże drogi przebiegającego przez miejscowość Chlebowo. Dziękuję serdecznie.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Pani Marszałek, dwie dosyć ważne, jedna banalna, a druga taka społeczna ale istotna. Miałem okazję wysłuchać prezentacji województwa lubuskiego – przedsiębiorcom i przedstawicielom turystyki o potencjale województwa lubuskiego i niestety ta prezentacja była w języku polskim. Chodzi o to, że Departament Marki powinien mieć moim zdaniem prezentacje w języku niemieckim, angielskim, francuskim, być może rosyjskim o potencjale naszego województwa, gotowym na każdą prezentację, gdzie są obywatele z tych ważnych krajów. Przypominam, że blisko 70 procent inwestorów województwa lubuskiego to są Niemcy. Blisko 70 procent turystów to też są Niemcy. To jest ważny rynek. I tutaj gdyby były jakieś problemy z finansowaniem to chętnie z własnych środków, czy też innymi siłami pomogę by taka prezentacja o potencjale dla zagranicznych gości była w ich języku. Oni niestety słabo znają język polski, choć róbmy dużo by wszyscy Niemcy znali język polski, a my wszyscy Polacy język niemiecki. Z góry dziękuję za przyjęcie mojej prośby. Kolejna rzecz to są głosy, dzisiaj nawet telefony mieszkańców Gubina, którzy w dalszym ciągu nie mogą zarejestrować samochodów, dlatego, że Rząd wymyślił nowy program CEPiK do rejestracji samochodów, który w wielu miejscach nie działa. Niestety Rząd nie przewidział, skalkulował możliwości przesyłania danych i są takie miejsca w województwie lubuskim, gdzie ograniczenia przesyłu danych blokują się przez niedostosowane linie przesyłowe. Oczywiście nie chce mówić o tym, że zanim się wdroży jakiś system to trzeba zbadać możliwości przesyłowe, ani też nie chce mówić, że to jest nasze zadanie, ale mówię tu głośno o tym bo ludzie są zdeterminowani. Przedsiębiorcy, którzy nie mogą wykonywać działalności, ludzie, którzy

nie mogą wykonywać swoich czynności życiowych. Rzeczywiście boję się, żeby nie było takiej prostej odpowiedzi dzisiaj, bo tak słyszeliśmy jak Pani Minister Edukacji, kiedy była wdrożona reforma, mówiła wójtom na spotkaniu, że jeżeli czegoś Pan Panie wójtowie nie potrafi to się Pan nie nadaje, gdybym ja tam była to bym wiedziała co zrobić. To jest zadanie rządowe. Jeśli Rząd chce zmieniać system, to musi sfinansować wszystkie związane z tym okoliczności. Być może w wielu innych miejscach, czy też niektórych miejscach w dalszym ciągu są te zatory. One rzeczywiście są dużą barierą. I myślę, że autorytet Marszałka ale też i gospodarza województwa można zaangażować w takiej sprawie i bardzo proszę, bo mam świadomość, że nie mamy mocy sprawczej ale jest tu Pani Grzybowicz mam nadzieję, że przekaze Panu Wojewodzie, a Pan Wojewoda wyśle dzisiaj fax, czy też informację do Ministra i Pani Premier podejmie jutro jakieś decyzje. Ale bardzo o to proszę, by uwrażliwić się na tego rodzaju problemy. Widzę Pan Poseł był tutaj, może Pan Poseł podejmie też takie działania. Chodzi o to, by ludzie mogli rejestrować samochody w urzędach, a jeśli ten system nie działa, to może trzeba ten system wycofać i wrócić do tego, który był poprzednio. Dzięki niemu mogli ludzie rejestrować samochody. Dziękuję bardzo. Bardzo proszę Pan Sebastian Ciemnoczołowski.

Radny Województwa Lubuskiego Sebastian Sylwester Ciemnoczołowski: Dziękuję bardzo. Pani Marszałek, Panie Przewodniczący. Mam kilka interpelacji, postaram się bardzo krótko. Pierwsza dotyczy konkursu 4.3. gospodarki wodno-ściekowej. Mieliśmy tutaj kontakt z Panią Dyrektorką Pędzińską, ale chciałbym powiedzieć to w imieniu kilku gmin, które się do mnie zgłaszały w tej sprawie. Sprawa jest dosyć prozaiczna dlatego, że w związku z późnym przyjęciem Krajowego Programu Ochrony Ścieków, konkurs, w którym uczestniczyły nasze gminy rozstrzygnął się z konkretnym terminem realizacji tych inwestycji. W tej sytuacji większość z tych gmin może mieć problem z dotrzymaniem tych terminów, a sprawa dotyczy Nowego Miasteczka, Trzebiechowa, Szczañca, Starego Kurowa, Zbąszynka, Świdnicy, Łęknicy, Lubniewic, Rzepina, Skąpego i Cybinki, a więc sporej liczby gmin. Moje pytanie jest takie, zresztą zawarte w interpelacji i wiem, że może coś się w najbliższym czasie wyjaśnić – jaka jest szansa, żeby ten termin wydłużyć, nie rezygnując z realizacji wymaganych przez program współczynników? Kolejna rzecz dotyczy opóźnień na budowie poszczególnych odcinków drogi ekspresowej S3, w kierunku od Zielonej Góry aż do Legnicy. Z tego co słyszemy, nie wiem na ile to są potwierdzone informacje, te opóźnienia są już coraz bardziej wyraźne – w tej sprawie też składałem interpelacje – z jakich przyczyn i jakie są nowe terminy zakończenia odpowiednich odcinków? Jak wiemy, jest to dla nas bardzo kluczowa, dla województwa, droga. Jeżeli chodzi o obwodnice, bardzo się cieszę, że niedługo ruszy i w 2021 skończy się budowa obwodnicy między innymi Zaboru, Miłska

i budowa nowego mostu – to jest ogromny sukces województwa. Natomiast za tym idzie jedna rzecz, która też już jest uzgodniona, ale nie wszyscy mieszkańcy Droszkowa znają konkrety i terminy. Ma powstać obwodnica Droszkowa w II etapie, natomiast chciałbym wiedzieć coś więcej – kiedy i jakie są koszty, na jakim jesteśmy etapie formalnym w tej sprawie? Jeżeli mowa o budowie obwodnic, nie mogę nie poruszyć tematu budowy, po raz kolejny, obwodnicy Kargowej. Na tej drodze zdarzył się niedawno znowu wypadek z udziałem kobiet. Komitet, który w tej sprawie został zawiązany przez mieszkańców, walki o tą obwodnicę, po raz siódmy protestuje na drodze, blokując ruch. Przypomnę, że to jest jedyna w lubuskim obwodnica, która ma pozwolenie na budowę, z otwartym dziennikiem budowy. Do tej pory, oprócz tego, że ten dziennik otworzono, nic się dalej nie dzieje. Wydano na dokumentację prawie 6 mln złotych, a więc dosyć niemałe środki. Pytanie – co powstrzymuje w tej chwili, jeżeli mamy otwarty dziennik budowy, na wpisanie tego zadania do Krajowego Programu Budowy Dróg Krajowych? Ile jeszcze musi się zdarzyć nieszczęśliwych wypadków, żeby ktoś taką decyzję podjął? W tej sprawie jest też interpelacja. Chciałbym nawiązać do spotkania Pana Przewodniczącego Fiedorowicza w Kargowej. Bardzo dziękuję, że Pan Przewodniczący objął troską tą ważną gminę na zachodzie województwa lubuskiego. Tam był bardzo ważny, Panie Przewodniczący dziękuję za to, poruszony temat dotyczący dróg wojewódzkich. Ja jakby, nie chcąc o tym się tutaj rozpowiadać, doprecyzuję tylko kilka rzeczy, bo znam ten temat dogłębnie. I to wszystko z mojej strony. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Pan Radny Klaudiusz Balcerzak.

Radny Województwa Lubuskiego Klaudiusz Balcerzak: Dziękuję bardzo. Pani Marszałek, Szanowny Panie Przewodniczący, Szanowni Radni. Chciałbym złożyć interpelację zgłoszoną na sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego w dniu 20.11.2017 roku poprzez Radnego Klaudiusza Balcerzaka w sprawie: usuwania skutków huraganu Ksawery. Treść interpelacji: w wyniku przejścia przez województwo lubuskie huraganu Ksawery, który wyrządził ogromne szkody w postaci powalonych drzew, zniszczonej linii energetycznej, uszkodzeń budynków, był zagrożeniem dla ludzi i dla zwierząt. Skutki huraganu są usuwane w ciągu 10 dni. Prognozy odnośnie huraganu są niepokojące i mogą się powtórzyć w wyniku następnych takich rzeczy. Propozycja: ja chciałbym, żeby Państwo zwrócili uwagę, że pokazałem tylko w parku w Sławie jakie są zniszczenia. Propozycja załatwienia sprawy: celem zabezpieczenia skutków huraganu, w przyszłości celem ochrony zdrowia i życia ludzi, proponuję dokonać przeglądu drzewostanu i dokonać cięć sanitarnych drzew, które w podobnych sytuacjach

mogą zagrażać zdrowiu i życiu ludzi. Skutki były ogromne, to dotyczy parku w Sławie i wiele, wiele drzew stanowi ciągle zagrożenie dla ludzi. Panie Przewodniczący, chcę się odnieść do sesji Sejmiku 9.10., gdzie Pan powiedział odnośnie skutków usuwania huraganu, że w Polsce nie zrobiono nic, w lubuskim nie zrobiono nic, natomiast w Niemczech dokonano tego w ciągu dwóch dni. Proszę Pana, nie powiedział Pan prawdy, w Niemczech usuwano skutki huraganu dłużej niż w Polsce. I proszę Pana, chcę Panu jeszcze przypomnieć, że celem ratowania życia, zdrowia i dobytku ludzi, ludzie narażają swoje zdrowie i życie, ratowali majątek po huraganie. Mam nadzieję, że Pan jest człowiekiem honoru i przeprosi tych wszystkich ludzi, którzy brali udział w prostowaniu, usuwaniu skutków tego huraganu. To jest jedno. Następna sprawa: była audycja, uczestniczył Radny Sebastian Ciemnoczołowski, który mówił jak wykorzystano fundusze unijne. Powiem Państwu na takim przykładzie: to jest wieś Lipinka, która ma ciągle problemy z przejazdem tirów tylko dlatego, że nie można zniszczyć, usunąć tego wiaduktu. Chcę Państwu powiedzieć, że ci mieszkańcy Lipinek ciągle mają problemy z tymi tirami i ten chodnik to jest skandaliczny, bo tam ludzie chodzą do sklepu, do kościoła, na przystanek. I teraz jak wydawano pieniądze w Sławie. Proszę pokazać zdjęcia z Galer, z Galer, jeszcze dalej, Galery nad jeziorem. Chcę Państwu przybliżyć jak wydawano środki unijne. Panie Sebastianie, był Pan kiedyś dyrektorem tego ośrodka i wie Pan jakie koszty poniesiono przy tych Galerach. Dzisiaj to stoi nieużyteczne, nieużyteczne, nikogo za to nie rozliczono. Dlaczego ktoś podjął decyzję inwestując w starą rzecz, która nie miała racji bytu, a nie potrafi zrobić chodnika w Lipinkach. Ta inwestycja kosztowała ponad 200 tysięcy złotych. Jeszcze jedno, tutaj mówiono o zabytkach, tam był pałac, Drodzy Państwo, który funkcjonował do 2006 roku. To urzędnicy go zamordowali, bo zamiast przenieść tam i zlokalizować Urząd Miasta i Gminy, wiele organizacji miałoby tam miejsce racji bytu. Oczywiście on został sprzedany, teraz komornik go przejął i jest absolutnym zaprzeczeniem, że ta Sława jest europejska. Drodzy Państwo, ja kiedyś jak modernizowałem dworzec, to wystąpiłem do Niemców, żeby mi pomogli. To mi odpisali, że w Warszawie jest taka organizacja, która takie wspólne przedsięwzięcia polsko-niemieckie dofinansowuje. Rodzi się pytanie – dlaczego z tego nie można było skorzystać? I jeszcze króciutko, bo ja jestem praktykiem, ja nie umiem długo mówić. W tym czasie jak Państwo mówicie, to ja już zrobiłbym biznesy i to robię. I teraz króciutko się chcę odnieść do Polskiego Kongresu Przedsiębiorczości. Drodzy Państwo, uczestniczyłem w dwóch panelach, tj. „Pracownik a pracodawca” i „Konkurencyjność lubuskiego rolnictwa”. Nie można tak, żeby nie dopuszczać do głosu ludzi, którzy znają się na przedsiębiorczości, znają rynek pracy, znają pracowników województwa lubuskiego. Na panelu dyskusyjnym „Pracownik a pracodawca” wystąpił przedsiębiorca, który zatrudnia pracowników w Polsce i wysyła ich do Norwegii. Zostawiam to bez komentarza. Natomiast na temat konkurencyjności lubuskiego rolnictwa wystąpił winiarz, który mówi, że najlepsze wino ma na świecie.

Ja proponuję Pani Marszałek – zostawmy to wino. To wino jest potrzebne, niech ono dojrzewa, a jak dojrzeje to wystawimy go na wystawach, tak jak Balcerzak się wystawił na wszystkich wystawach w Europie. Pani z Ośrodka Innowacyjności w Kalsku powiedziała o swoich dokonaniach. Był Pan Piasecki i był Pan Prezes Izby Rolniczej z Warszawy, natomiast Piasecki powiedział tej Pani: „To niech Pani się pochwali co żeście zrobili, jaka jest współpraca między winiarzami a Państwem ?” Nie ma żadnej. Drodzy Państwo, lubuskie ma ogromny kapitał, ogromny kapitał i ludzki, i materialny tylko niestety nie jest to wykorzystane. Ja 23-go organizuję Komisję do Spraw Produktu Regionalnego i Tradycyjnego. Drodzy Państwo, jak ważny jest problem żywności nie muszę nikomu tłumaczyć. Włosi – 18% PKB to jest żywność. W Polsce PKB to jest niecałe 2%. Nie można nie zauważyć, że Lubuskie to jest ogromny region produkcji żywności, nie mówiąc o indyku, o pieczarkach, o największym zagłębiu mięsnym. To daje możliwość zatrudnienia. Proszę sobie wyobrazić taki paradoks: w Sławie jest Technikum Rolnicze i w Technikum Rolniczym lobby nauczycielskie chce zmienić Technikum Rolnicze na to, żeby powstały ogólnokształcące klasy, a nie rolnictwo. Musimy tworzyć warunki, żeby tych ludzi zatrzymać w Polsce, bo obiecywała Pani, Pani Marszałek, że zrobimy taką naradę odnośnie młodych ludzi i rynku pracy. I musimy to zrobić, bo inaczej to tych młodych naprawdę nie będzie w tym województwie lubuskim. Dziękuję za uwagę.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję Panie Radny. Ja chętnie zorganizuję spotkanie w Sławie z Pana udziałem i Radnymi z tego okręgu, by na temat tych spraw sławskich porozmawiać tam na miejscu, bo to są kompetencje gminy. Chętnie się tego podejmę.

Radny Województwa Lubuskiego Klaudiusz Balcerzak: Ale niech Pan powie o tych skutkach i przeprosi tych ludzi, którzy usuwali skutki huraganu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dobrze, będziemy tam rozmawiać. Jeśli chodzi o moje słowa to, ponieważ Sejmiki są stenografowane i nie było tam słów, o których Pan mówi, natomiast moje porównanie z Niemcami dotyczyło braku prądu w tym samym dniu, w miejscowości Krajne prąd był, po polskiej stronie prądu w gminie Gubin nie było do wtorku, wójt może Panu to powiedzieć.

Radny Województwa Lubuskiego Klaudiusz Balcerzak: A w niektórych nie było do czwartku. A linię elektryczną z Hamburga do Berlina uruchomiono w piątek.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Rozumiem, że mówiąc o Galerach, mówił Pan „Galery”, ale to chodziło o Galerie? Tak?

Radny Województwa Lubuskiego Klaudiusz Balcerzak: Nie, o Galery. Pan Sebastian Ciemnoczołowski dopowie kilka słów i zajmie stanowisko. Mówił tam, że dobrze wykorzystujemy środki unijne.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dobrze. Pan Sebastian Ciemnoczołowski zgłosił się, będzie zabierał głos, ale ja proponuję, żebyśmy odbyli to spotkanie w Ślawie, bo to dotyczy problemów sławskich. Pan Radny Józef Kruczkowski.

Radny Województwa Lubuskiego Józef Kruczkowski: Panie Przewodniczący, Pani Marszałek. Trzy interpelacje. Pierwsza dotyczy organizacji obrad Sejmiku Województwa Lubuskiego oraz imprez okolicznościowych, konferencji, debat i innych ważnych spotkań regionalnych nie tylko w Zielonej Górze, ale również w Gorzowie Wielkopolskim oraz innych miastach regionu. Nasze województwo wyróżnia się od innych regionów tym, że ma dwa subregiony, dwie stolice: samorządową i rządową, będące równorzędnymi miastami, oddalonymi od siebie 120 km oraz wydłużony kształt. Dlatego, mając na uwadze możliwość udziału i zaangażowania w życie regionu, samorządów lokalnych i ich mieszkańców, wnioskowałem wielokrotnie o organizowanie obrad Sejmiku oraz organizację innych, ważnych imprez o charakterze regionalnym nie tylko w Zielonej Górze, ale również w Gorzowie i innych miastach, i gminach regionu. Szczególnie ważna jest kwestia posiedzeń Sejmiku, który decyduje o wielu ważnych sprawach dla województwa i celowe jest, ażeby kluczowe tematy analizowane były i dyskutowane w miejscach, których dotyczą. Niestety w tym roku tylko raz posiedzenie Sejmiku odbyło się w Gorzowie i to z powodu pożaru Katedry Gorzowskiej. Również inne ważne imprezy i spotkania w zdecydowanej większości odbywają się w Urzędzie Marszałkowskim, co nie służy konsolidacji naszego województwa i przyczynia się do lubuskich podziałów. Dlatego zwracam się do Pana Przewodniczącego i Pani Marszałek o zmianę tej sytuacji w najbliższym roku, jako ostatnim roku obecnej kadencji. Druga kwestia dotyczy mienia po likwidowanej Melioracji Lubuskiej. W dniu 9 października podjęliśmy jako Sejmik Województwa Lubuskiego uchwałę w sprawie likwidacji jednostki Melioracje Lubuskie. W paragrafie drugim, zgodnie z zapisem ustawy Prawo Wodne, zawarto zapis o przejściu mienia znajdującego się w Zarządzenie obecnej Melioracji na rzecz Województwa Lubuskiego. Zgodnie z ustawą Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie rozpocznie swoją działalność z dniem 1 stycznia przyszłego roku, przejmując jednocześnie pracowników likwidowanej

jednostki. Proszę o informację, czy mając na uwadze bezproblemowe przejęcie zadań przez nową instytucję, Zarząd Województwa przekaże nieodpłatnie zarządom zlewni w Gorzowie i w Zielonej Górze mienie ruchome, w tym wyposażenie biur. Jak wiadomo jest to w większości sprzęt zamortyzowany i wyeksploatowany, ale jednak jeszcze wciąż sprawny. Jest to obecnie szczególnie ważne z uwagi na wysoki poziom wód w naszych rzekach oraz bezpieczeństwo ludzi i ich mienia. W tym kontekście najpilniejsza jest sprawa przekazania Wojewodzie Lubuskiemu z dniem 1 stycznia, gdyż z dniem 1 stycznia Wojewoda przejmuje obowiązek ustawowy utrzymania wojewódzkiego magazynu przeciwpowodziowego, takiego magazynu w Sulechowie wraz z jego wyposażeniem. I trzecia sprawa dotyczy remontu dróg wojewódzkich. Stan wielu dróg jest wciąż zły, naszych wojewódzkich, co zagraża bezpieczeństwu kierowców oraz pieszych, szczególnie w obrębie miejscowości. Dlatego bardzo ważna jest kwestia uszkodzonych i zdegradowanych nawierzchni dróg i chodników. W subregionie gorzowskim problem ten dotyczy głównie dróg wojewódzkich nr 130, 156 i 158. Dlatego cieszy fakt i za to chciałem podziękować Zarządowi Dróg Wojewódzkich, że remontuje się już niektóre odcinki. I jeśli chodzi o drogę 130 to w miejscowości Tarnów po sfrezowaniu głębokich kolein, układana jest nowa nawierzchnia i zasadniczo droga ta będzie, można powiedzieć, w całości w stanie dobrym. I myślę, że tu specjalnie więcej nic nie trzeba robić, oprócz przebudowy skrzyżowania z drogą powiatową 1410 F, gdzie dochodzi do częstych wypadków i kolizji, zresztą stoją przy tej drodze krzyżki świadczące o tym fakcie. Też chciałem podziękować za sprawne przeprowadzenie remontu powierzchniowego drogi 132. Jest to kilka km drogi, która była modernizowana, ale już się degraduje i tym niewielkim kosztem można było zatrzymać jej dalszą degradację i pewnie przez kilka lat nie będziemy do tego wracać. Natomiast, jak pokazały jesienne opady, problemem wymagającym pilnego rozwiązania jest stan drogi 158 na odcinku Wawrów – Santok oraz drogi 156 na odcinku Zwierzyn – Stare Kurowo – Drezdenko. Tam po deszczu trudno rzeczywiście przejechać, dla ludzi trudno przejść. I muszę powiedzieć, że w miejscowościach chodniki są w dużo gorszym stanie niżeli, jak tu mój kolega Radny mówił o miejscowości Sława. Proszę jednocześnie o odpowiedź, czy w 2018 roku przewiduje się planowaną budowę ronda na skrzyżowaniu dróg wojewódzkich 131 i 132 w miejscowości Nowiny Wielkie? Jest to punkt szczególnie niebezpieczny, też oznakowany w ten sposób, też przy nim stoją krzyże, a jednocześnie o największym ruchu pojazdów na północy województwa. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Pan Maciej Nawrocki.

Radny Województwa Lubuskiego Maciej Nawrocki: Panie Przewodniczący, mam trzy pytania dotyczące zimowego utrzymania dróg. Pierwsze, jaki jest stan przygotowania Zarządu Dróg Wojewódzkich do zimowego utrzymania dróg? Czy kierownictwo Obwodów Zarządu Dróg Wojewódzkich realizuje podpisane umowy, zgodnie z treścią tych umów? I trzecie, czy Zarząd Dróg Wojewódzkich może zmieniać zapisy Regulaminu Organizacyjnego, bez opinii, czy też bez zgody Sejmiku Województwa Lubuskiego? Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Pani Radna Małgorzata Gośniowska-Kola.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Szanowny Panie Przewodniczący, ja już interpelację złożyłam, ale w związku z Pana wypowiedzią dotyczącą CEPiK-u, to chciałabym zwrócić uwagę, zgodnie z zapowiedziami Pani Minister Streżyńskiej, ten projekt został odziedziczony, że tak powiem, od wielu lat. Może nie wszyscy wiedzą, ja pewnie też uzupełniam swoją wiedzę, ale ten projekt działa od 2013 roku i dopiero od niedawna w takim tempie jest realizowany, w jakim być powinien. Z zapowiedzi, po dwóch latach Rządu wynika, że będzie właściwie działał w czerwcu 2018 roku. W związku z tym wydaje się niezasadne takie pilne podnoszenie sprawy i zgłaszanie jej do Pana Wojewody, bo tak jak Państwo wiecie – jeżeli coś nie funkcjonowało przez kilka lat – trudno, żebyśmy w dzisiejszej dobie oczekiwali, że ono będzie działało z dnia na dzień. Myślę też, że Pan Przewodniczący, powołując się na przedsiębiorców z Gubina, zwraca uwagę na taką skalę, my sobie zdajemy sprawę – przedsiębiorcy z województwa lubuskiego, dlatego że wielokrotnie staliśmy w kolejkach w Starostwach Powiatowych i wiemy jak uciążliwe było rejestrowanie pojazdów. Także mamy nadzieję, że ten system zadziała właściwie i widzimy jakie są prace w tym kierunku, jak to podąża. Także dziękujemy bardzo i będziemy trzymali myślę wszyscy kciuki, żeby ten projekt jak najszybciej wszedł do pracy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo za informację. Ja przypominam, że mieszkańcy od ponad tygodnia nie mogą zarejestrować samochodów. To jest inaczej niż się czeka godzinę, ale przekażę tę informację, że w czerwcu 2018 r. będą mogli bez problemu zarejestrować samochody. Pan Sebastian Ciemnoczołowski.

Radny Województwa Lubuskiego Sebastian Sylwester Ciemnoczołowski: Dziękuję. Także złożyłem interpelację, ale ponieważ Pan Klaudiusz Balcerzak wywołał mnie do głosu, to śpieszę

odpowiedzieć. Po pierwsze, to była audycja, w której uczestniczyliśmy z Panem chociażby Zbyszkciem Kościkiem i ona dotyczyła wydatkowania środków unijnych w województwie lubuskim. I nie da się zaprzeczyć temu i wszyscy w Polsce to widzą, włącznie z ministerstwem, które województwu lubuskiemu przekazało za poprzedni budżet bonus za bardzo dobre miejsce i bardzo dobrą realizację w wykorzystaniu tych środków, i z faktami się nie dyskutuje. Mówiłem o tym wyraźnie wówczas, że to jest nie tylko sukces województwa lubuskiego, ale ogromu zaangażowania naszych lubuskich samorządowców, wójtów, burmistrzów i prezydentów, ogromnym wysiłkiem także przedsiębiorców i organizacji pozarządowych. Dlatego ten sukces wspólnie udało się osiągnąć. Jeżeli Pan Klaudiusz Balcerzak chce to podważać, podając przykład Sławy i jeszcze chyba trochę źle interpretując ten obrazek, który widzieliśmy, bo ten budynek nie był dofinansowany środkami unijnymi, tylko ogrodzenie i całe nabrzeże, które do dzisiaj doskonale spełnia swoją rolę jeżeli chodzi o zagospodarowanie turystyczne Jeziora Sławskiego, to trudno to komentować. Ja w związku z tym proponuję i tu podtrzymuję jakby propozycję Pana Przewodniczącego Fiedorowicza, żeby zorganizować takie spotkanie w Sławie u Pana Burmistrza Sadrału, żeby pokazać jak środki unijne w tej miejscowości dobrze działają. Środki unijne, które dystrybuuje Zarząd Województwa z Panią Marszałek na czele. I to tyle w tym temacie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Biuro ma tą prezentację, także na podstawie tej prezentacji zaproponuję, by odbyć tam taką dyskusję w Sławie. Państwa Radnych zaproszę, tych którzy są zainteresowani, by odbyć to spotkanie. Pan Radny Zbigniew Kołodziej.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Jan Kołodziej: Panie Przewodniczący, Pani Marszałek. Od roku 2011 Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze wspierał samorządy gmin w usuwaniu azbestu. Zainteresowanie samorządów z roku na rok wzrastało. W 2011, kiedy to był pierwszy rok działania, było osiem samorządów, w 2012 – 16, w 2013 – 31, a w ostatnim 2017 roku, uczestniczyło w programie ponad 70 gmin. Program ten był częściowo dofinansowany przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie do roku 2017. Na rok 2018 Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej nie przewidział kontynuacji programu. W rozmowach z samorządami jest duże zainteresowanie, aby kontynuować ten program. I chciałbym złożyć wniosek, aby znaleźć środki w Regionalnym Programie Operacyjnym – Lubuskie 2020 na dalszą realizację zadań w sprawie usuwania azbestu w województwie lubuskie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Pani Radna Anna Synowiec.

Radna Województwa Lubuskiego Anna Synowiec: Ja bardzo krótko, dzisiaj akurat nie będę składała żadnej interpelacji, tylko chciałam odpowiedzieć na wypowiedź Pani Radnej Małgorzaty Gośniowskiej-Koli. Ja rozumiem, że wszyscy jesteśmy zatroskani o przedsiębiorców, dzisiaj jest dużo znamienitych gości na tej sali i mam taką prośbę, żeby nie upolityczniać spraw, które dotyczą właśnie między innymi przedsiębiorców. Ponieważ ja bardzo rzadko zajmuję stanowisko jeżeli chodzi o kwestie polityczne, ale partia rządząca rządzi od dwóch lat, wprowadza system. 13 listopada wprowadzono system przez Ministerstwo Cyfryzacji i chodzi o to, że od 13 listopada przedsiębiorcy, firmy leasingowe mają problem z rejestrowaniem pojazdów, mają problem stacje techniczne, diagnostyczne właśnie z rejestrowaniem usług i w tej sytuacji nic dziwnego, że Radni pytają się z czego to wynika. I jeżeli jakiś system nie jest przygotowany prawidłowo, to nie powinno się go wprowadzać. I proszę nie przerzucać odpowiedzialności na wcześniejsze partie rządzące, bo to chyba nie o to chodzi. Jeżeli jest taki problem to trzeba go akcentować, ponieważ wszystkie media w tym kraju zauważyły, że od 13 listopada jest to problem dotyczący naszych przedsiębiorców. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Przepraszam, jeszcze zauważyłem Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych Pana Leszka Banacha. Bardzo dziękuję Panie Dyrektorze, że dotarł Pan na sesję Sejmiku, witamy Pana serdecznie. I jako ostatni interpelację wygłosi Pan Waław Maciuszonek.

Radny Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek: Panie Przewodniczący, Szanowni Radni. Ja bym chciał prosić, żeby wszystkie tematy, które dotyczą przedsiębiorczości gospodarki trafiły na Komisję Gospodarki. Tak się złożyło, że akurat tematy, które dotyczą przedsiębiorczości w ogóle nie były przedmiotem obrad Komisji Gospodarki. Mam też ewentualnie prośbę, że być może, że Pani Dyrektor Departamentu Przedsiębiorczości powinna być na każdej komisji. Wtedy będzie lepszy przepływ informacji i nie będzie problemów. Jeżeli chodzi o drugą sprawę – mam taką prośbę ewentualnie do przemyślenia odnośnie sesji budżetowej. Tak się zawsze dzieje, że sesja budżetowa łączy się z opłatkiem. Myślę, że to nie służy dobrze ani jednemu ani drugiemu. Bywało tak, że wydawało się, że będziemy dyskutować dwa dni, a później w ciągu 10 minut skończyliśmy dyskusję o budżecie, bo trzeba było iść na opłatek. Także myślę, że nawet ze względu na gości zaproszonych, byłoby to chyba sprawniej, gdyby opłatek zrobić osobno, choć to jest mówię temat taki do przemyślenia.

I trzecia sprawa – chciałbym podziękować Pani Marszałek, że po dwóch, po trzech latach interwencji, mówienia, że instalacja w Szprotawie nie nadaje się do Wojewódzkiego Planu Zagospodarowania Odpadów, że w końcu, tak jak wyczytałem, Zarząd zainterweniował. Mam nadzieję, że w pozostałych instalacjach, które wszyscy wiemy, że są instalacje, które mimo wszystko nie spełniają warunków instalacji, które powinny być wpisane w Wojewódzkim Planie Zagospodarowania Odpadów, że zanim wyjdzie afera, że zanim będzie już za późno, że Zarząd także zainterweniuje. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Pani Marszałek, może byśmy uczynili takie uzgodnienie od razu, by bezzwłocznie jeśli obraduje komisja merytoryczna, nawet jeśli nie ma punktu, który dotyczy departamentu, wynikającego z zadań tegoż departamentu, by dyrektor bądź przedstawiciel był na komisji merytorycznej, w zależności tej głównej, by jeśli Radni podejmują jakieś sprawy, można było od razu się do tego odnieść, bądź powziąć jakieś działania z tym związane. Wydaje mi się, że to jest rzecz taka praktyczna, nie będzie komplikowała nam życia, uczynimy może takie ustalenie. Bardzo Państwu dziękuję. Jeśli chodzi o tą sesję, to jest uwaga do mnie, bo to ja tak zaplanowałem, by połączyć sesję budżetową, a po niej oplatek. Przepraszam, uwzględnię to w przyszłym roku. Ponieważ już wysłaliśmy zaproszenie, to bardzo Pana Radnego przepraszam za taką swoistą zbitkę. Nie było to moją intencją, ale uwzględnię to, by w przyszłym roku zaplanować to inaczej. Raz jeszcze chcę Pana przeprosić, jeśli te intencje zostały źle odczytane. Szanowni Państwo, dziękuję za zamknięcie tego punktu. Na koniec tylko bardzo proszę wszystkich Państwa, by przestrzegać czasu, on jest wyświetlany, przez Państwa radnych. Jeśli czas upływa, by jednak kończyć we właściwych granicach. Sami Państwo widzicie, że w tym wielkim Sejmie jest wyłączany mikrofon. Ja się do tego nie posłużę, bo mam świadomość, że Państwo macie tutaj możliwość obserwowania czasu zabieranego głosu. Bardzo Panią Marszałek proszę o to, by przejść do informacji o działaniach Zarządu, też możliwie sentencjonalnie, bo też goście nasi czekają i wszyscy proszą o zwięzłość. Dziękuję bardzo.

Wnioski i interpelacje złożone na piśmie stanowią załącznik nr 6 do protokołu.

Punkt 4.

Informacja na temat bieżącej pracy Zarządu Województwa Lubuskiego.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Panie Przewodniczący, Dostojni Parlamentarzyści, Szanowni Goście, Szanowni Radni. Proszę Państwa, w okresie międzysesyjnym

postaram się tak szczegółowo nie omawiać, bo to są też informacje dostępne w naszym Biuletynie Informacji Publicznej. Zarząd od 6 października do 24 listopada odbył 9 posiedzeń, 120 uchwał, 132 różne sprawy, 20 dokumentów sesyjnych przygotowanych na dzisiaj. W ramach Departamentu Programu Regionalnego będziemy szczegółowo tutaj na tej sali omawiać zakres wdrożenia programu 27 listopada więc pominę tę informację, zarówno w Ramach EFS-u. Proszę Państwa myślę, że jesteśmy na podium wciąż, w tej chwili trzecie miejsce jeżeli chodzi o kontraktację, dwa miliardy w umowach, pięćset umów, ale szczegółowo omówimy to już niedługo – za tydzień, zapraszam wszystkich. Posiedzenie Komitetu Monitorującego, kolejne za nami, zmieniamy kryteria dostępu, uszczegółowienie, wsłuchujemy się w głosy beneficjentów. Przed nami jeszcze do zakontraktowania drugie tyle więc warto jeszcze nad tym popracować, nad szczegółami. Chcę też Państwa poinformować, że beneficjenci już mają swojego Rzecznika, jest zatrudniony Rzecznik Funduszy Europejskich, wyłoniony w konkursie, jest nim Pan Radosław Wróblewski. Trzy dni pracy będzie miał tutaj w Zielonej Górze, dwa dni w Gorzowie Wielkopolskim, w naszej delegaturze. Zna pracę beneficjenta, nie miał konkurencji do tego stanowiska. Zarząd Województwa przyjął również plan naprawczy dla Muzeum w Gorzowie, wcześniej informowaliśmy o problemach i długach, problemach z płynnością finansową – może to tak określe łagodnie. Lubuskie promowało się w Brukseli. Co roku odbywa się Europejski Tydzień Regionów, tj. tzw. Open Days – przy tej okazji od razu odpowiedź dla Pana Radnego Kościka – to nie tylko Open Days, wiele wydarzeń, w których Lubuskie również uczestniczy w Brukseli. My przyjęliśmy taki plan minimum, można powiedzieć, dla naszego biura, wypowiedzieliśmy umowę na mieszkanie, duże biuro, nie stworzyliśmy takiej dużej placówki jak np. ma Polska Wschodnia, gdzie ma cały dom. Uważamy, że musimy mieć swojego człowieka w Brukseli, właśnie po to, żeby był takim przedłużeniem jak gdyby Zarządu. Pomaga nam realizować nasze zadania, związane z współpracą z Brukselą, z naszą obecnością w Unii Europejskiej, to jest Open Days. Wcześniej też była taka prezentacja potencjału gospodarczego naszego regionu, z udziałem przedsiębiorców, bardzo zresztą udana, to również taka lekka promocja jak udział delegacji regionu lubuskiego w takim biegu promującym Polskę w Brukseli. Zresztą zajęliśmy I miejsce na świecie i mamy najszybszą Polkę – Panią Justynę Smarzewską. Ale jest też więcej wydarzeń z udziałem Radnych, Członków Zarządu w konferencjach, w debatach. Teraz najbliższe przed nami, też Państwa zapraszam, zawsze informujemy Radnych o możliwości udziału. Pani Makarska będzie uczestniczyła w tym wydarzeniu, tj. spotkanie z Panią Komisarz Crețu i takich jest naprawdę – nie medialnych można powiedzieć – wydarzeń sporo i Pani Jarosława Suhecka, która obsługuje to biuro, ja ją oceniam bardzo wysoko, wcześniej faktycznie były problemy, ale spełnia nasze oczekiwania. Niedawno zakończyliśmy też projekt wspólny właśnie z tymi partnerami, z którymi dzielimy ten budynek. To jest projekt w zakresie

staży, praktyk, które były odbywane przez młodych ludzi w Brukseli, wszystkich tych właśnie państw, między innymi liderem tego projektu był nasz region partnerski Abruzzo, ale również Duńczycy i ci młodzi ludzie mogli się poznać ze sobą i też wymieniać doświadczeniami, wspólnie odbywając tam praktyki i staże. Teraz przygotowujemy kolejny projekt, aplikujemy bezpośrednio w Brukseli. Ja nie będę w tej chwili wszystkich omawiała, takie sprawozdanie oczywiście prześlemy, co nie znaczy, że może być jeszcze lepiej, też tak uważam i też bardzo o to się staramy. I teraz wydarzenia tak szybko. 40-lecie świętowaliśmy Instytutu Środowiska Uniwersytetu Zielonogórskiego. To jest w naszym regionie bardzo ważne, wybraliśmy taką inteligentną specjalizację właśnie zdrowie i jakość życia więc środowisko jest niesłychanie istotne. W oparciu o inteligentne specjalizacje współfinansujemy projekty, nie tylko w ramach Regionalnego Programu, również w ramach budżetu – to od razu odpowiedź do Pana Radnego Balcerzaka. Doceniamy to, że jesteśmy zagłębiem zdrowej żywności, to jest na pewno nasz potencjał, dlatego właśnie wybraliśmy taką inteligentną specjalizację, a mamy ich tylko trzy: właśnie zdrowie i jakość życia, produkty również nasze regionalne. Jesteśmy bardzo aktywni na Targach Zdrowej Żywności, z pięciu produktów tradycyjnych mamy w tej chwili już listę długą siedemdziesiąt tych projektów. To jest na pewno nasza marka i z tego korzystamy, premiuąc również przedsiębiorców, którzy tworzą w tym obszarze. Uczestniczyliśmy w tym czasie w misjach gospodarczych we współpracy również z naszymi regionami partnerskimi, między innymi w Mołdawii. Uruchomiliśmy, tak jak zapowiadałam wcześniej, dodatkowe loty. Od 18 października wypełniliśmy już tę lukę, tj. środa wieczorem i rano w czwartek, czyli cały tydzień te połączenia są aktywne. I muszę powiedzieć, że mamy bardzo dobrą współpracę z portami lotniczymi i z LOT-em, oby tak dalej. Również lubuskie było bardzo aktywne na Forum Polska – Chorwacja, gdzie przedstawialiśmy panel o turystyce biznesowej. My też staramy się w naszym regionie bardzo aktywnie to zmienić, już nie tylko ta turystyka taka „miękką” można powiedzieć, ale przemysł spotkań daje największe fundusze do budżetu, nie tylko miast, również regionów. I również w oparciu o przemysł spotkań zorganizowaliśmy Polski Kongres Przedsiębiorczości, ostatnio był w Lublinie i dzięki temu gościliśmy tutaj w Zielonej Górze 1100 uczestników reprezentujących różne firmy, różnego szczebla: mikro, małe, średnie, odbyło się trzydzieści paneli. Mówię o tym, bo też było pytanie na ten temat. Ja osobiście uczestniczyłam w dwóch i muszę powiedzieć, że debata była bardzo dobra, cieszyła się dużym zainteresowaniem, dużo uczestników, ale również bardzo merytoryczna po stronie panelistów. Nie mogłam we wszystkich uczestniczyć, także trudno mi to jest też ocenić. Być może ma Pan rację, że nie wszystkie były udane, ale myślę, że to od nas też zależy co wnosimy, jaki potencjał i musimy się razem wszyscy starać, żeby wykorzystywać takie wydarzenia jak najlepiej dla naszego regionu. Ja myślę, że Polski Kongres Przedsiębiorczości właśnie temu służył. I możemy odcinać kupony w tej chwili. Byliśmy pokazani

w Polsce, w pierwszych programach, w Polsacie, to była duża promocja dla regionu i taka dobra, pokazująca nasz potencjał biznesowy. Także nie tylko na Forum Polska – Chorwacja, jeszcze będą inne wydarzenia, o których powiem. Pamiętamy o uroczystościach, takich jak Dzień Edukacji Narodowej, to taka trochę proza życia codziennego, ale staramy się we wszystkich takich wydarzeniach w całym województwie uczestniczyć. Oczywiście Członkowie Zarządu, nasi dyrektorzy są też aktywni w tym zakresie. Otrzymał się już IX Lubuski Kongres Kobiet, nieprzerwanie od 9 lat promujemy w naszym regionie deklarację równości – Europejską Deklarację Równości. Od kilku lat również Liderki Samorządu, bo kobiety są bardzo aktywne, a dosyć były niewidoczne w regionie. Przypomnę, na ponad 600 wręczonych odznaczeń Zasługi dla Województwa – 140 to były odznaczenia przyznane dla kobiet, czyli jest coś na rzeczy, dlatego Kongresy Kobiet będziemy nadal organizować i nie tylko, również inne formy debaty na ten temat, na temat równości, to też jest potencjał regionu. O przyszłości samorządu, który w tej chwili jest marginalizowany, wyraźnie obserwujemy centralizację ustroju Polski, o Wolnej Polsce rozmawiamy na wielu debatach, ta 13 października na temat samorządów, wychowania obywatelskiego, demokracji, odbyła się we Wrocławiu. Pierwszy Lubuski Sejmik Seniorów, także nie tylko Program Młodzi On-Life – odpowiadam Panu Radnemu Balcerzakowi – tak, realizujemy ten program dla młodych, to wymaga wielu działań, nie jednego roku, będziemy je konsekwentnie realizować. Przy okazji prezentacji budżetu pokarzemy też w jaki sposób będziemy wspierać finansowo. Ale też musimy sprostać wyzwaniom starzejącego się społeczeństwa, dlatego po raz pierwszy zorganizowaliśmy Lubuski Sejmik Seniorów i też przygotowujemy w tej chwili program dla seniorów, a w budżecie zaplanowaliśmy również specjalny Budżet Inicjatyw Obywatelskich dla seniorów, na ich inicjatywy – też w odpowiedzi na Państwa interpelacje. Także nie tylko ten Budżet Inicjatyw Obywatelskich dla młodych, ale również dla seniorów. Promujemy również nasze inteligentne specjalizacje, nasze działania w zakresie finansowania małych i dużych inwestycji dla nauki, w kapitał ludzki. Dlatego co roku odbywamy taki szlak naukowy – „Weekendowy Szlak Naukowy” – odbył się również w tym roku. 60-lecie Zespołu Szkół Budowlanych to też była okazja do święta. Jeżeli chodzi o budownictwo – firmy budowlane w naszym regionie stanowią, myślę potencjał, oprócz motoryzacyjnego biznesu, informatycznego. Odbyła się kolejna również misja w dniach 23 października – 1 listopada do Korei i Chin. Na ten temat odbyliśmy spotkanie tutaj w ubiegły czwartek więc omówiliśmy dokładnie co się udało zrobić, co można poprawić. Z wizytą w Libercu. Szykuje nam się kolejny region partnerski, mogę śmiało powiedzieć, ponieważ to już jest kolejna wizyta. Pan Przewodniczący jest szczególnie zaangażowany. I nie trzeba na czeski tłumaczyć, ponieważ Hetman Kraju Libereckiego – Martin Puta – doskonale mówi po polsku. Ale jeżeli chodzi o te pozostałe tłumaczenia – ma Pan rację, Panie Przewodniczący – wszystkie nasze prezentacje powinny być

w językach adresatów. Ja staram się tak robić. Uczestniczyłam w misji w Miami i w Mediolanie, i w ten sposób prezentowałam – w języku angielskim. Też się pytałam koleżanki Ali Makarskiej – w Brukseli, nasza prezentacja gospodarcza potencjału regionu też była w języku angielskim. Także nie ma problemu, żeby w języku niemieckim również absolutnie prezentować i tu zgadzam się, nie będę się na ten temat rozwodzić, jeżeli było inaczej, to był błąd. Tolerancyjni wobec osób z zaburzeniami psychicznymi, także otwieramy się w ramach promocji, różnorodności, otwartości naszego regionu na różne środowiska. Światowy Dzień Zdrowia Psychicznego zgromadził bardzo liczną młodzież. Mamy dużo szpitali psychiatrycznych, jesteśmy w tym zakresie zagłębiem, można powiedzieć, zdrowia psychicznego więc powinniśmy się dzielić doświadczeniami i to robimy. Rozmawialiśmy na ten temat z młodymi ludźmi, w jaki sposób również pomagać. Marszałek Liderem z Powołania. I Konsul RFN z wizytą w województwie lubuskim. Nastąpiła zmiana na tym stanowisku więc nawiązujemy dobre relacje z Panią Ulrike Knotz, która niedawno, bo od sierpnia, objęła to stanowisko. A jesteśmy regionem transgranicznym więc staramy się dobrze pielęgnować relacje z naszym sąsiadem, z Brandenburgią, z Saksonią, mamy naprawdę żywe, bardzo dobre relacje i kontakty. I przy tej okazji powiem Państwu, że te kontakty zawdzięczamy również temu, że są finansowane w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej: program Polska – Niemcy, Interreg daje na to pieniądze. W lutym ogłaszamy konkurs na projekty w zakresie dziedzictwa kulturowego. W Regionalnym Programie już tam zostało prawie nic – 15 mln – natomiast w ramach Interregu będzie w tym konkursie 50 mln złotych do zakontraktowania więc radzę się przygotować. Nasze Biuro Współpracy Zagranicznej służy pomocą, a wiele instytucji kultury, które ubiega się o pieniądze w zakresie dziedzictwa kulturowego, ma partnerów po stronie niemieckiej, także też podpowiadam – dla muzeów naszych, właśnie dla naszych ośrodków i nie tylko, również dla samorządowych, gminnych, żeby skorzystać z tego konkursu. Tam będzie dwumiesięczny nabór, od lutego staramy się już ruszyć. PROW zakontraktował 40 mln na gospodarkę wodno-ściekową. O Polskim Kongresie Przedsiębiorczości już mówiłam. Między innymi przyznaliśmy w trakcie Kongresu nasze, po raz pierwszy, to był debiut – nagrody innowacyjności. Ponieważ nie raz mnie dziennikarze zwłaszcza łapią za słowo, jaki region innowacyjny jak w rankingach na 15-stym miejscu, więc wciąż dementuję – my zmierzamy do tego, taka jest strategia rozwoju województwa – Zielona Kraina Nowoczesnych Technologii. Budujemy region innowacyjny, dlatego takie priorytety wybraliśmy, takie inteligentne specjalizacje. Staramy się też o patenty, o instytuty naukowo-badawcze, bo te rankingi są tak właśnie robione, że statystycznie bada się ilość patentów, instytutów naukowo-badawczych, firm innowacyjnych, absolwentów kierunków ścisłych i później wychodzi nam średnia, którą gonimy. Również w ramach Interregu są pieniądze na szkolenia zawodowe, nowe systemy realizowane w partnerstwie. Przewidzieliśmy 6 mln złotych, komitet już wybrał do dofinansowania kolejne projekty.

Ostatni Konwent na temat polityki regionalnej, co dalej również z samorządami, ale też umiejętności cyfrowych – odbył się w Łodzi. Teraz Łódź sprawuje prezydencję, czyli przewodzi regionom. Odbywamy cykl spotkań w powiatach. Ostatnie odbyło się w Międzyrzeczu. Najwięcej właśnie tematów drogowych, więc tam, w terenie można powiedzieć, odpowiadamy na pytania w zakresie modernizacji dróg, realizacji naszych projektów. Następne, o które pytała Pani Radna Gośniowska-Kola, we Wschowie odbędzie się bodajże 11-ego, tak 11-ego grudnia. I też we wszystkich powiatach będziemy więc taki grafik Państwu prześlę. Już dzisiaj zapraszam do udziału Radnych z tych powiatów. Wiem, że w Międzyrzeczu Radni uczestniczyli aktywnie w tym spotkaniu. Także nie tylko Sejmik Seniorów, realizując Program Młodzi On-Life spotykamy się z młodzieżą. Po raz już czwarty obradował Lubuski Sejmik Młodzieżowy. Dziękuję wszystkim Radnym za dużą aktywność, pomoc we wprowadzaniu młodych już do parlamentu, można powiedzieć, lubuskiego. Bardzo byli aktywni młodzi ludzie i z zadowoleniem przyjęli nasz program Młodzi On-Life. Myślę, że będziemy też go mocno promować, ponieważ Budżet Inicjatyw Obywatelskich w przyszłym roku milion złotych, w tym roku było 700 projektów. W przyszłym roku chcemy zawęzić tematykę do wartości patriotycznych w związku ze stuleciem obchodów Niepodległej Polski, tak żeby młodych ludzi wychowywać w takim duchu patriotycznym. Szpital Uniwersytecki kupuje nowy sprzęt. Zarząd Województwa wyraził taką zgodę, jako Zgromadzenie Wspólników również Uniwersytet. Za 8 mln złotych staramy się poprawiać te świadczenia. Do mnie też faktycznie docierają, ja się zgadzam z Panem Radnym Kościkiem – chociaż nie zawsze się zgadzamy, ale w tym zakresie tak. Jeżeli chodzi o jakość usług wciąż gonimy standardy europejskie, polskie można powiedzieć są takie same. Żaden Rząd nie zwiększył składki na ochronę zdrowia więc nic z tego, że powstała sieć szpitali, nie dało to nam więcej pieniędzy dla naszych szpitali, jesteśmy na tym samym poziomie. I pomimo tego, że mamy na piśmie odpowiedź od Ministra, i to był jeden z argumentów, który tu Państwu przedstawiałam, że dostaniemy więcej kasy 1,2, o 20 %, ale nie mamy więcej tych pieniędzy. Mamy odpowiedź od Dyrektora Narodowego Funduszu Zdrowia, że te oddziały, które będą realizowały dla studentów dydaktykę i badania – tak, mają szansę, ale pozostałe, to taka dosyć była lakoniczna odpowiedź. Ale my o to walczymy, staramy się, że w związku z tym, że otrzymaliśmy na piśmie, że 20 % będzie większy kontrakt, to mam nadzieję, że uda się to wywalczyć. Jeżeli chodzi o nadwykonania, też tutaj było pytanie dotyczące zapłaty za nadwykonania, bo jakoś w tym roku to się bardzo opóźniło – nie mamy jeszcze informacji pisemnej, ale czytałam w prasie w tym tygodniu: Minister Radziwiłł wypowiedział się, że otrzymał od Ministra Morawieckiego 1 000 600 000 więcej do kasy na ten cel i że zapewnił, że wszystkie nadwykonania będą zapłacone w 100%. Także będziemy rozliczać, mam taką nadzieję. Są na sali prezesi i dyrektorzy, dlatego informuję, żeby sprawdzali, czy do kasy wpłynie więcej i czekam też na taką informację

od naszych dyrektorów i prezesów. Jest to niesłychanie ważne, bo to właśnie decyduje o jakości leczenia. My wspieramy nasze jednostki. Wiem jak ciężko jest w powiatowych jednostkach. W ubiegłym roku przekazaliśmy dla szpitala w Gorzowie 12,5 mln, w Zielonej Górze też 12,5 mln. W tym roku tak samo. To są pieniądze na inwestycje właśnie, na sprzęt. Dlatego mogą sobie pozwolić na zakupy naprawdę drobnego sprzętu, takiego jak lampy dyfuzyjne, płyny jakieś, niedługo skalpele będziemy kupować, bo stoły do operacji kupujemy, poza projektem z budżetu, więc naprawdę ta pomoc, która płynie z samorządu, my tu przewartościowaliśmy bardzo mocno priorytety. Na ochronę zdrowia w ubiegłym roku przekazaliśmy łącznie 33 mln, oprócz kontraktów. Naprawdę doceniamy to, że to jest niesłychanie ważne dla wszystkich, a wciąż skargi płyną. Na pewno trzeba jeszcze dużo zrobić w zakresie organizacji, by nie było tych kolejek i tu myślę, że prezesi słuchają. Pracuje Zespół ds. psychiatrii nad zmianami, które system również wywołał. Zarząd przyjął sprawozdanie z konsultacji Planu Zagospodarowania Przestrzennego, także to jest kolejny etap. Najwięcej oczywiście pytań, uwag dotyczyło kopalni, ale to mamy w następnym punkcie więc nie będę w tej chwili omawiać. Jeżeli chodzi o Kraj Liberecki, też mówiliśmy. Zarząd interweniuje w sprawie składowiska, też była interpelacja Pana Radnego Maciuszonka. To nie jest tak, że teraz nagle się Zarząd obudził. Cały czas pilotujemy i monitorujemy ten temat, tylko ostatnio się zaostrzyło, można powiedzieć. Poszło na ostro, ponieważ ja widzę taką opieszałość jednostek odpowiedzialnych za monitorowanie i kontrolowanie składowisk, żeby nie powiedzieć beczynność. A to są jednostki Wojewody, nie samorządowe, pragnę wyraźnie powiedzieć. Organizujemy w przyszłym tygodniu takie spotkanie ze wszystkimi służbami, bo to Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska i Wojewódzki Inspektor Sanitarny ma obowiązek przeprowadzać kontrole i przysyłać wnioski do Zarządu Województwa. I my dopiero wtedy możemy podjąć decyzję o wykluczeniu, bądź nie, instalacji. Nie możemy tak sobie zrobić bez podstawy. Musi być wyraźna – wyniki kontroli jasne i sprecyzowane. Ja wystąpiłam do prokuratora też w tej sprawie i do Wojewody ze skargą na beczynność jego instytucji. Będą stypendia dla studentów, również kierunku lekarskiego. Przeznaczaliśmy w budżecie na przyszły rok 1 mln złotych na ten cel, ale mamy też stypendia artystyczne, nauk ścisłych. Te stypendia są przydzielane już od kilku lat. Mamy 1 500 stypendystów i taki program również Departament Polityki Społecznej przygotowuje na przyszły rok. Jesteśmy w terenie, jesteśmy bardzo dużo w Gorzowie – też była taka interpelacja – bardzo dużo konferencji, spotkań, debat, naszych samorządowych, politycznych. Ostatnio w Torzymiu otwarcie Pracowni Diagnostyki Endoskopowej. Staram się też, tam gdzie mogę, osobiście uczestniczyć. To jest niesłychanie ważne wydarzenie, bo nasze lubuskie Centrum Pulmonologii jest jedyne takie w województwie. Też mówię Państwu, ponieważ nie ma aż tam takiego obłożenia, jest kilka oddziałów pulmonologicznych, jest w Zielonej Górze jeszcze i w Żaganiu. Nie chcę nikogo tam wysyłać, ale warto

po prostu wiedzieć, bo mieszkańcy się też pytają i warto również przekazywać taką informację, bo tam naprawdę można się położyć, bo jest standard światowy. Pięknie przygotowana jednostka i zbroi się teraz w ten sprzęt wysokospecjalistyczny. Za nami Święto Niepodległości, także nie tylko te wydarzenia takiego dnia codziennego. Przepiękny koncert w filharmonii, Turniej Niepodległościowy, który organizowaliśmy już w tej sali ponad chyba siódmy raz. Dwustu uczestników, głównie młodzież. Przepiękne wydarzenia w Zielonej Górze i w Gorzowie Wielkopolskim. W Zielonej Górze „Sen o Niepodległej”, przepiękna inscenizacja, a w Gorzowie też piękna inscenizacja, którą przygotował teatr „Niepodległa-przybycie”. Dyrektorzy są na sali więc dziękuję za olbrzymie zaangażowanie, dla całych zespołów, ale bardzo też proszę, ponieważ weszliśmy w 100-lecie obchodów, żeby dać szansę również obejrzeć te piękne inscenizacje lokalnie. W samorządach, na pewno wójtowie i burmistrzowie chętnie Was zaproszą, żeby nie było to tylko jednorazowe widowisko, bo aż szkoda. Trzeba będzie korzystać z tego, że mamy przez cały rok 100-lecie obchodów i chwalić się, pokazywać właśnie te wydarzenia. Finał konkursu „Trzymam Formę”, czyli zdrowie i jakość życia to nie tylko zdrowe produkty, ale zachęcamy przede wszystkim młodzież – ta sala tu była pełna młodych ludzi, którzy uczestniczyli w naszym konkursie. O przyszłości szkolnictwa wyższego rozmawialiśmy już po raz trzeci z Ministrem Gowinem. Naprawdę bardzo widzę dużą staranność i zainteresowanie małymi uczelniami. Pan Minister przyjechał z całą ekipą, konsultować reformę szkolnictwa wyższego i został wypracowany, z tego co wiem, kompromis. Wspólnie również udało nam się wmurować Akt Erekcyjny pod rozbudowę szkoły w Przyborowie, jest to projekt dofinansowany z Regionalnego Programu. Nie tylko w Przyborowie, też w Lubieszowie – będą dwa realizowane tam projekty. Zarząd przyjął projekt budżetu na 2018 rok, w terminie do 15 listopada. Na komisjach przedstawimy Państwu. Już dzisiaj powiem, że jest to budżet uboższy o 130 mln przede wszystkim inwestycji z Banku Światowego, które odpływają do Wód Polskich. Samorząd zdecydował się na pokrycie z rezerwy i nie tylko z naszych zaoszczędzonych środków kwotą 0,5 mln złotych, skutki Orkanu Ksawerego w naszych jednostkach, szczególnie w jednostkach ochrony zdrowia, ale również sportowych, tam gdzie nie ma szansy na uzyskanie dofinansowania z firm ubezpieczeniowych, bądź z budżetu państwa. Niestety, tak zostały określone zasady uzyskania pomocy z budżetu państwa, że my się nie kwalifikujemy. Nadanie imienia szkoły im. Generała Sikorskiego w Centrum Kształcenia Zawodowego. Nowa hala jeździecka. 17 listopada mieliśmy otwarcie, także w Drzonkowie faktycznie już mamy pod klucz, prawie wszystko. 70-lecie Stali Gorzów – też gratulujemy wielokrotnemu Mistrzowi Polski, który też świetnie promuje region lubuski. II Święto Młodego Lubuskiego Wina. Myślę, że to jest nasza marka, jednak naszą rozpoznawalność budujemy w oparciu o tradycje winiarskie. Centrum Winiarstwa cieszy się olbrzymim powodzeniem. W sobotę właśnie odbywała się jedna z kolejnych imprez, oblegana tłumnie więc jest oczekiwanie

na takie wydarzenia, aczkolwiek oczywiście nie są one najważniejsze, ale myślę, że trzeba to pielęgnować w dalszym ciągu i odcinać też kupony, bo winiarze też zaryzykowali w swoje winnice, trzeba to pielęgnować. Panie Przewodniczący, nie będę na wszystkie interpelacje odpowiadać. Jest bardzo dużo drogowych, zwrócimy się do Generalnej Dyrekcji Dróg, tam gdzie są kompetencje. Natomiast jeżeli chodzi o Brukselę, sprawozdanie szczegółowe przedstawię, statystykę również dotyczącą kontaktów lekarzy. Audyt, Rada Nadzorcza – w tej chwili jest to Szpital Uniwersytecki – Rada Nadzorcza podjęła taką decyzję – Panie Radny Kościk – w sprawie wykonania audytu zewnętrznego, postępowanie jest już zakończone. Będzie to kosztowało 80 tys. złotych, taki audyt zostanie wykonany w najbliższym czasie, także jeszcze przedstawię Państwu wyniki, jak tylko będą. Pani Radna Gośniowska-Kola, jeżeli chodzi o projekty do budżetu – tak odpowiedzi powinniście Państwo otrzymać merytorycznie od wszystkich departamentów. Są dyrektorzy więc bardzo proszę, kto się spóźnił, to już te odpowiedzi powinny dzisiaj trafić do Radnych, bo Zarząd do 15-go przyjął projekt budżetu więc odpowiedzi 16-go już powinny być w klubach. Także dzisiaj jeszcze nie będę nikogo rozliczać, że tak powiem, jeżeli te odpowiedzi Radni otrzymają. Zatrudnienie, stan zatrudnienia na 20.11 przedstawimy oczywiście. Spotkania z samorządowcami – to najbliższe odbywa się we Wschowie 11.12. Cały grafik Państwu prześlemy i zaproszenia również, przed każdym spotkaniem. Modernizacja dróg. Jeżeli chodzi o S3, faktycznie są opóźnienia. Szkoda, proszę Państwa, ponieważ tak politycznie mówiąc jest to inwestycja zakontraktowana jeszcze przez poprzedni Rząd, skoro już dzisiaj o tym była mowa, jako nr 1 i dzięki temu mamy tą S3, bo nic poza tym Rząd nie wpisał do swojego programu dla lubuskiego. Nie ruszyły żadne inwestycje kolejowe i mam nadzieję, że Wojewoda nam to wyjaśni jutro na spotkaniu, prosiliśmy o to, bo bardzo duże pieniądze są przeznaczone na inwestycje kolejowe i zero realizacji. A nas się rozlicza z wdrażania. My mamy 50% już wdrażania naszego programu. Podobnie, jeżeli chodzi o drogi. Nic się nie dzieje w sprawie obwodnicy Krosna, Kostrzyna, Kargowej, gdzie jest pozwolenie na budowę i pełna gotowość do realizacji. Jeżeli chodzi o mienie po Lubuskim Zarządzie Melioracji i Urządzeń Wodnych – Zarząd Województwa opracował harmonogram, w najbliższych dniach będzie powołany likwidator. Musieliśmy też zaplanować koszty likwidacji tej jednostki. Zaplanowaliśmy w projekcie budżetu na przyszły rok 800 000 tysięcy na ten cel, tak to zostało oszacowane. Także trudno mi w tej chwili powiedzieć co przekażemy. Niektóre nasze aktywa nie mogą być przekazane, bo też nas się z tego rozlicza, zobaczymy jakie są możliwości. Nie możemy też pozbawiać Samorządu naszych aktywów, które są wykazane jako nasze mienie. Jak uchwalamy budżet, to prezentujemy Państwu stan mienia województwa. Musi być jakaś podstawa do tego, żeby pozbywać się tego mienia. I jeżeli chodzi o usuwanie azbestu, przygotowaliśmy taki projekt razem z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska. Wojewódzki Fundusz jest przygotowany. Zmienił się prezes, jak Państwo wiecie,

więc nie wiem czy nowy prezes będzie chciał realizować, ale mam nadzieję, bo to dosyć nas kosztowała ta praca. Są też pieniądze na ten cel, znaleźliśmy środki i mam nadzieję, że będzie ten program kontynuowany. Podobnie jeżeli chodzi o smog, to dzisiaj przy stanowisku Państwu też przedstawimy. Chcemy z naszego Regionalnego Programu Operacyjnego pewne środki przeznaczyć na te potrzeby środowiskowe. Uważamy, że jest to niezbędne. Ja bardzo dziękuję. Myślę, że jeżeli Państwo pozwolicie, na pozostałe interpelacje odpowiemy szczegółowo na piśmie.

Informacja na temat bieżącej pracy Zarządu Województwa Lubuskiego stanowi załącznik nr 7 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Mam dwa zgłoszenia: Pani Radna Grażyna Dereń i Pan Radny Kościk, bardzo proszę.

Radna Województwa Lubuskiego Grażyna Dereń: Pozwolę sobie dodać, tak od siebie – 15 lat temu, jak byłam w Centrum Pulmonologicznym, w Torzymiu wyglądało strasznie. Remont teraz jest i pieniążki, które zostały także dołożone, przyczyniają się do poprawy stanu zdrowia pacjentów. Pomijając to, że igła specjalistyczna do badania kosztuje 600 zł i jest używana tylko raz, bo jest jednorazowego użytku, o czym poinformowała mnie moja koleżanka, która jest tam lekarzem. Także oblicze Torzym zmienił i na pewno, ponieważ co piąta osoba z naszego społeczeństwa jest powyżej 50 roku życia, to po prostu nam się przyda i na pewno skróci kolejki do lekarzy. Wracając jeszcze do Kongresu Przedsiębiorczości i winiarzy – często ten temat tutaj do nas wraca. Mam taką refleksję i uwagę, myślę, że będzie dość obiektywna. Od 8 lat jestem członkiem „Slow Food Polska”. Stowarzyszenie, które zajmuje się promocją dobrej żywności, między innymi tutaj mamy 70 produktów. I jest taka sytuacja, że byłam we wrześniu i w październiku zaproszona, w ramach tego stowarzyszenia, na wyjeździe studyjnym w Małopolsce i na Dolnym Śląsku. Po wizycie, w zeszłym roku bodajże, z Dolnego Śląska, zachwyceni byli naszym Centrum Winiarskim i Szlakiem Wina. Pochylili się nad tematem. Wiem, że są zaawansowani w pracach nad budową szlaku winiarskiego. To samo czyni Małopolska. Byłam w sobotę w Centrum Winiarskim w Zielonej Górze, na II Świącie Młodego Wina. Zawsze sceptycznie podchodzę do różnych Świąt, ale ponieważ wiele negatywnych opinii się słyszało, doszłam do wniosku, że zobaczenie z drugiej strony też jest warte świeczki. Były zorganizowane dojazdy, kto chciał to mógł dojechać autobusem z Zielonej Góry, samochodami. I proszę Państwa, mimo, że na dworze była pogoda 2 stopnie, było około 400 osób, były tłumy po prostu. Przepiękna pogoda, znakomita promocja Ziemi Lubuskiej. Zawsze ten, kto robi pierwszy raz, podejmuje początkowe wyzwania, ma na pewno

barierę do przełamania. Myślę, że tu Pani Marszałek promocja województwa poprzez szlak wina i miodu – jest taką znakomitą promocją. Byłam także w październiku na spotkaniu w Bartniku Sądeckim, gdzie delegacja wcześniej była tutaj z wizytą i z taką podróżą zobaczenia jak to u nas wygląda. Byli tymi działaniami zachwyceni. Ponieważ także raz w roku bywam na spotkaniach w Krakowie, w Krakowie od czwartku do soboty już są Anglicy i generalnie się dzieje wielki weekend. I chciałam powiedzieć, że nasze wina, naszych winiarzy są tam nie na pokaz tylko z możliwością zakupu i degustacji. Także myślę, że powinniśmy być może bardziej trochę obiektywni. Tu, jak Pan Klaudiusz Powiedział, że któryś z winiarzy stwierdził, że jego wino najlepsze. Panie Klaudiuszu, Pańska kiełbasa jest naprawdę świetna i też Pan zawsze mówi, że najlepsza. I ja też, jak będę coś promować swoje to powiem, że najlepsze. A nie zapomnę dodać do tego, że lubuskie. Także dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Ja chciałem w międzyczasie tylko powitać Pana Starostę, a jednocześnie byłego Marszałka i Wojewodę Lubuskiego Pana Marcina Jabłońskiego. Dziękujemy, że jest Pan na sesji. I Pana Wiceprezesa Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, byłego Senatora Pana Stanisława Iwana. Pan Zbigniew Kościk prosił o głos.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościk: Pani Marszałek, jak tu Pani nie lubić, jak Pani tak często głosem rozsądku mówi, czyli jak PiS zawsze, to tak na marginesie. Ale pozwolę sobie odnieść się do trzech kwestii, które dla mnie są trochę kuriozalne. Pierwsza sprawa, Pani Marszałek, działalność biura naszego w Brukseli, Biura Regionu, Pani szybko określiła w trzech działaniach: Open Days, wyjazdy studyjne, staże. W języku specjalistów od turystyki nazywa się to „rezydent” po prostu. Jeżeli do takiej formuły ma ograniczyć się działalność naszego biura, to myślę, że wszyscy powinniśmy za taką formułę biura po prostu podziękować. Radni, Członkowie Zarządu umieją sobie kupić bilet na metro w Brukseli, czy zarejestrować się, zameldować w hotelu. Ale ja Pani podpowiem rozwiązanie funkcjonowania tego biura, bo nie mogę zrozumieć dlaczego ono jest na zasadzie takiego niechcianego lokatora dziś w tych regionach Południowej Danii umieszczone. Realizujemy w tej kadencji, w poprzedniej rozpoczęliśmy, jakąś wizję Polski Zachodniej. Region Wielkopolska ma biuro w Brukseli, które zatrudnia trzech urzędników, ma ślicznie, świetnie tłumaczoną stronę na 4 języki i to jest Pani kolega z Platformy Obywatelskiej. Podobnie jest z Marszałkiem Zachodniopomorskim, podobnie jest z Marszałkiem Dolnośląskim, którego mieliśmy okazję tutaj, na slajdach, zobaczyć. Może trzeba się z nimi dogadać i stworzyć wspólne biuro Polski Zachodniej. I nie będziemy wtedy utrzymywać rezydenta w Brukseli, bo tak jak mówię, dajemy sobie radę i jakoś te bilety zamawiamy. Ale to tak na marginesie.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Ja proponuję, byśmy odbyli spotkanie w tej sprawie z udziałem zainteresowanych w ramach promocji województwa lubuskiego i prosiłbym o zwięzłość jednak Panie Radny.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościk: Dobrze, ale jest zwięzła, wypowiedź to jest ważna sprawa.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Tak jest, ale proszę o zwięzłość.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościk: Zbulwersował mnie jeden slajd – Samorząd a Wolna Polska. Pani Marszałek, to jest bardzo niepokojąca zbitka. Ja Państwu przypomnę, że kwestia Samorządu to jest kwestia jakiejś wizji organizacji państwa. To nie ma nic wspólnego z hasłem, bardzo szczytnym i najważniejszym dla nas wszystkich, jakim jest „Wolna Rzeczpospolita”. Ja przypomnę Państwu, że do 1999 roku czegoś takiego jak Samorząd Województwa w ogóle nie było. Czy wtedy Polska nie była wolna? Byliśmy państwem wolnym. Po 1989 roku jesteśmy państwem wolnym. Proszę nie stosować takiej zbitki, która jest po prostu nieprawdziwa. Między koncepcją funkcjonowania państwa - czy ono jest bardziej samorządne, czy bardziej centralistyczne – a hasłem „Wolna Polska” jest przedział po prostu. I nie wolno czegoś traktować w taki sposób jak Pani Marszałek. I trzecia sprawa, która jest chyba najbardziej bulwersująca, to niepotrzebne zdanie o swoistej walce o dusze młodego pokolenia Polaków, które próbuje, cytując Panią Marszałek „zawładnąć Prawo i Sprawiedliwość” i wykorzystywanie do tego jakoby rocznicy 100-lecia Niepodległości. Przypomnę Państwu...

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Ale bardzo proszę...

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościk: Ale Panie Przewodniczący, proszę sobie wyłączyć ten mikrofon. Ja przypomnę...

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Ale jeszcze Pan Przewodniczącym nie jest.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościk: Nie, ale chcę powiedzieć – to jest bardzo ważne!

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz: Przepraszam bardzo. Ja proszę o przerwę i o spotkanie Prezydium Sejmiku. Jesteśmy w innym zupełnie punkcie i jeżeli kolega domaga się głosu, to w odpowiednim momencie są „sprawy różne”. Jeżeli mam słuchać takich głupot, przepraszam, to ja sobie nie życzę, bo jesteśmy na sesji i siedzi tu bardzo wiele poważnych osób, i chcemy realizować porządek obrad. Wnoszę, w sposób formalny, o odbycie przerwy, w czasie której spotka się Prezydium i ustalimy w jaki sposób sesja będzie procedowana, żeby nie było takiego wstydu przed naszymi gośćmi.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościak: Mam wrażenie, że wstyd to Pan Wiceprzewodniczący wprowadza.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Szanowni Państwo, może Pan Radny już zakończy ten głos i w ten sposób... Dziękuję bardzo. Szanowni Państwo, rzeczywiście, jak będzie przerwa to się naradzimy, ale prosiłbym jednak o zwięzłość. To są ważne rzeczy, ale wprowadźmy ten punkt do porządku, wtedy będziemy prowadzili, procedowali. Ja nie neguję z Pana racjami tylko chodzi o to, że nie mamy takiego punktu jak „debata polityczna” w tej chwili.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościak: Ja przypomnę – odnoszę się do słów Pani Marszałek., tylko i wyłącznie. I o taką dyskusję Pan prosił.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Przepraszam bardzo...

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Przepraszam bardzo, Panie Przewodniczący, przed chwileczką do moich słów odniosła się Radna Pani Synowiec, to nie była interpelacja. Chodzi o zasadę. Trzymajmy się zasad. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Szanowni Państwo, pouczenie Przewodniczącego jest waszym prawem, ja szanuję wasze głosy, ale proszę pamiętać o tym, że mamy porządek obrad, mamy określone punkty. Jedno zdanie Pani Marszałek.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Ja bardzo proszę Pana Radnego, żeby został do ostatniego punktu, bo rzadko bywa, gdzie są „sprawy różne”, to ja wytłumaczę co to jest Samorząd i Wolna Polska.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dobrze. Szanowni Państwo, proponuję przenieść to na „sprawy różne”. Będziemy dyskutowali o Wolnej Polsce wówczas. Natomiast proponowałbym, byśmy zakończyli tą dyskusję. Dziękuję za wszystkie pouczenia. Zastanowimy się tutaj w gronie kierownictwa Sejmiku, jak rzeczywiście na to reagować.

Informacje na temat wdrażania programów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w latach 2014-2020 oraz stanu wdrażania Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w województwie lubuskim stanowią załącznik nr 8 do protokołu.

Punkt 5.

Informacja o aktualnych działaniach podejmowanych w celu uruchomienia Kompleksu Energetycznego Gubin – Brody.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Tu z wielu stron płynęły uwagi, do mnie zwrócił się Minister Poseł Prawa i Sprawiedliwości Pan Jerzy Materna, w rozmowach i publicznych w telewizji i w radiu, i w rozmowach kularowych zwrócił się Przewodniczący NSZZ „Solidarność” o to, by Sejmik jakieś działania podejmował. To, co my możemy zrobić, to oddać głos tym, którzy są tym projektem zainteresowani, czyli Polskie Górnictwo Energetyczne Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. O zabranie głosu, jak rozumiem w imieniu PG, poproszę za chwilę Pana Grzegorza Kotkiewicza. Ja chciałem tylko Państwu pokazać dla takiego też uzupełnienia tego tematu, ponieważ w czwartek byłem na otwarciu wystawy „Tereny kopalniane po drugiej stronie Nysy”, byście Państwo w międzyczasie mogli oglądać, jak sprawa terenów pokopalnianych wygląda po drugiej stronie. Bardzo proszę Pana Kotkiewicza o zabranie głosu.

Dyrektor Projektu „Uzyskanie koncesji na wydobywanie węgla brunatnego ze złoża Gubin”

Grzegorz Kotkiewicz: Dzień dobry Państwu. Na początek chciałem podziękować Panu Przewodniczącemu za zaproszenie nas i możliwość wypowiedzenia się. Ja jestem Dyrektorem projektu, który ma na celu uzyskanie koncesji na wydobywanie węgla ze złoża Gubin, ale nie jestem tutaj sam. Jest ze mną jeszcze Dyrektor Kopalni Turów – Pan Leszek Sondaj i dwie osoby z naszego zespołu projektowego: Pani Marzena Szkudlarek – geolog górniczy i Pan Sławomir Szostak, którego mogą Państwo na co dzień spotkać w naszym biurze w Gubinie. Teraz chciałem już przejść do prezentacji. Parę słów na temat wprowadzenia. Później powiem też o zagospodarowaniu złoża, aspektach społecznych i na temat aktualnych prac, związanych z uzyskaniem koncesji – o tym, co już zrobiliśmy

i co jeszcze planujemy zrobić. Występuję tutaj jako przedstawiciel Polskiej Grupy Energetycznej, tak jak Pan Przewodniczący powiedział, a dokładniej jednej z linii biznesowych, czyli Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna. W ramach tej linii biznesowej mamy kilka oddziałów, m.in. Oddział Kopalnia Węgla Brunatnego Turów. I to właśnie my, Oddział Kopalnia Węgla Brunatnego Turów w Bogatyni, odpowiada za realizację projektu „Uzyskanie koncesji na wydobywanie węgla brunatnego ze złoża Gubin”. W tej chwili, w ramach naszej linii biznesowej, działają dwa kompleksy górniczo-energetyczne: jeden u nas w Turowie i drugi – jest to kompleks w Bełchatowie: Kopalnia i Elektrownia Bełchatów. W złożu Gubin, jak widać złożo Gubin jest tutaj zlokalizowane w Gminie Gubin i w Gminie Brody, w powiecie żarskim.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: W powiecie krośnieńskim.

Dyrektor Projektu „Uzyskanie koncesji na wydobywanie węgla brunatnego ze złoża Gubin”

Grzegorz Kotkiewicz: W krośnieńskim, przepraszam. Planujemy eksploatację dwóch pokładów węgla. Rozpoznanie tych pokładów to jest teraz, w kategorii C1 i C2 całkowita ilość zasobów bilansowych planowanych do eksploatacji, w ramach tych dwóch pokładów, tj. miliard ton. Kopalnia, która ma być otworzona ma wielkość planowanego wydobycia tj. 17 000 000 ton na rok i z uwagi na to województwo lubuskie, pod względem zasobów kopalni energetycznych, stanowi zaplecze dla naszego kraju i powinno być traktowane jako jedno z najważniejszych dla polskiej gospodarki, jeżeli chodzi o potencjał dostawy surowców energetycznych. Jakie założenia zostały poczynione, zanim w ogóle pomyśleliśmy o tej inwestycji? Przy zasobach jednego miliarda i przy wydobyciu 17 000 000 ton na rok, czas eksploatacji, czyli czas istnienia Kopalni Węgla Brunatnego Gubin to jest 45 lat. Zawsze jest tak, że zaraz przy kopalniach węgla brunatnego są lokalizowane elektrownie, dlatego mówimy o kompleksie energetycznym i jest tutaj planowana elektrownia opalana węglem brunatnym o mocy 3 000 megawatów. Jak wygląda zasięg eksploatacji na tle obszarów chronionych. Wszyscy wiemy, Państwo też wiedzą, że są tutaj te obszary chronione. Ten czerwony zasięg to jest zasięg planowanej eksploatacji. Widać, że większość eksploatacji będzie odbywała się poza tymi rejonami chronionymi. Oczywiście będzie występowało oddziaływanie, ale sama eksploatacja będzie poza obszarem. Co w tej chwili się znajduje w miejscu, gdzie planujemy wydobywać węgiel brunatny? W tej chwili mamy głównie tereny rolne i nieużytki, niewielkie kompleksy leśne i małą gęstość zaludnienia. Teraz chciałem Państwu pokazać po krótku, w kilku krokach, jak ma wyglądać całe życie kompleksu energetycznego. Planowana lokalizacja elektrowni jest w okolicy miejscowości Koperno, tam też, zaraz obok, koło Sękowic, rozpoczniemy eksploatację przez wykonanie wkopu udostępniającego, a zwałowisko zewnętrzne

zostanie umiejscowione w Kolonii Grabice. I cały, czyli początek eksploatacji będzie się odbywał w Gminie Gubin. W roku czwartym już zakończymy zwałowanie zewnętrzne i po zakończeniu zwałowania zewnętrznego rozpoczniemy pierwsze działania jeżeli chodzi o rekultywację terenów pogórnicych. Postęp odkrywki będzie postępował w kierunku miejscowości Grabice i już wtedy – po czterech latach – rozpoczniemy zwałowanie wewnętrzne. Czyli całość mas nadkładowych będziemy lokować tylko w odkrywce. W roku siedemnastym postęp odkrywki w kierunku miejscowości Wierzchno. Rekultywacja leśna będzie trwała już od 13 lat. W siedemnastym roku będziemy rekultywować zwałowisko wewnętrzne. I w roku siedemnastym eksploatacja przejdzie do gminy Brody. Rok trzydziesty, dalsza eksploatacja w gminie Brody. I jak widać na zwałowisku wewnętrznym pojawia się rekultywacja leśna i jest rekultywacja wodna. I w roku 44-tym, 45-tym zakończymy eksploatację. Będzie część terenów zrekultywowana w kierunku leśnym, część terenów w kierunku rolnym i zostanie nam tylko wyrobisko końcowe do zagospodarowania, do zrekultywowania, i będzie ono na terenie gmin Gubin i Brody, i w tym miejscu ma powstać Jezioro Gubińskie. Ale to dość daleka przyszłość. Jakie aspekty społeczne? Tak jak już powiedziałem, jestem pracownikiem Kopalni Turów, całe życie związane z tamtym rejonem, tam zawsze była kopalnia i te aspekty, o których tutaj mówię, widzimy tam na co dzień. Po pierwsze, te główne korzyści są związane z zatrudnieniem. U nas w Turowie, u nas w Zgorzelcu, w Bogatyni, Kopalnia Turów, Elektrownia Turów to są dwaj najwięksi pracodawcy, ale jest wyraźne oddziaływanie na gminę, na region, jest wzrost popytu wewnętrznego, rozwój strefy usługowej. To co zarabiamy wydajemy na miejscu. Jakie mamy wpływy do budżetu gmin, jeżeli chodzi o działalność górnicy? Podatki od nieruchomości to 100% podatków od nieruchomości, jest przekazywany do gmin podatek rolny, leśny, opłata eksploatacyjna, a poza tym podatki CIT i PIT. Żebyśmy mogli uzyskać koncesję na eksploatację złoża musimy podjąć działania w trzech obszarach. Pierwszy obszar to jest obszar środowiskowy, drugi obszar to jest obszar górnicy-geologiczny i trzeci obszar to jest obszar związany z planowaniem przestrzennym. Planowanie przestrzenne wymaga umieszczenia inwestycji w planach miejscowych, w tym przypadku w planach miejscowych gminy Brody i gminy Gubin. Jeżeli chodzi o planowanie górnicy, jako pierwsze – jest konieczność uzyskania prawa do korzystania z informacji geologicznej, później musi zostać sporządzona dokumentacja geologiczna złoża i projekt zagospodarowania złoża. W tej chwili możemy powiedzieć, że ten obszar, dotyczący planowania górnicy został całkowicie zakończony. Trwają prace nad planowaniem przestrzennym, a także nad oceną oddziaływania na środowisko. Ocena oddziaływania na środowisko składa się z takich etapów jak: opracowanie raportu oddziaływania na środowisko, później – przy udziale społeczeństwa – trwa opiniowanie, uzgodnienia, weryfikacja tego raportu i na końcu Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji. Jak

to wygląda aktualnie? Tak, jak powiedziałem, ta część górnictwo-geologiczna została już zakończona, ale w tych dwóch pozostałych obszarach cały czas działamy. Pierwszy to jest obszar związany z oceną oddziaływania na środowisko. I tutaj w lipcu 2015 roku został złożony raport o oddziaływaniu na środowisko do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim. Rozpoczęło się opiniowanie tego i w rezultacie, w roku 2016, w sierpniu, zostało zawieszono to postępowanie. W tej chwili trwają prace, które mają na celu ujednoczenie raportu oddziaływania na środowisko. To jest część środowiskowa. Druga część to jest planowanie przestrzenne. Jeżeli chodzi o dokumenty planistyczne gmin Gubin i Brody, niestety w tej chwili ani jedna gmina, ani druga w swoich dokumentach planistycznych nie uwzględnia tej inwestycji i są konieczne te zmiany, żeby ta inwestycja w ogóle mogła dojść do skutku. Wystąpiliśmy do gminy Gubin w roku 2013, znowu w roku 2015. Gmina Gubin, jak dotąd, nie podjęła uchwały o przystąpieniu nawet do zmiany studium zagospodarowania przestrzennego. W roku 2013 gmina Brody podjęła taką uchwałę o przystąpieniu, ale to na tym się tylko skończyło. W roku 2016, dokładnie w kwietniu, pojawiły się negatywne opinie ze strony obu wójtów na temat uwzględnienia inwestycji w dokumentach planistycznych. Jednakże, zgodnie ze Strategią Rozwoju Województwa Lubuskiego, do 2020 roku Kopalnia Węgla Brunatnego Gubin jest tam uwzględniona jako inwestycja celu publicznego o znaczeniu krajowym. Tutaj mam całą listę rzeczy, które już zrobiliśmy. To nie jest tak, że Państwo nie widzą, to my nic nie robimy. Musieliśmy całą tą rzecz, związaną z dokumentacją, przeprowadzić. To jest wszystko w tych obszarach, jak mówiłem, planowania przestrzennego, uwarunkowań środowiskowych, a także projektowania górnictwa. Został wykonany numeryczny model hydrogeologiczny, ewidencyjne mapy wektorowe, ewidencja przyrodnicza. Karty informacyjne przedsięwzięcia musieliśmy stworzyć, analizę zmiany sieci hydrograficznej, wariantowa prognoza napełniania zbiornika już tego docelowego, ortofotomapy wykonaliśmy, projekt zagospodarowania złoża, projekt robót geologicznych. Powstały założenia do budowy tej elektrowni, o której mówiłem, mamy dokumentację geologiczną zrobioną i różnego rodzaju prognozy oddziaływań, zarówno na wody jak i na inne elementy przyrodnicze. Te takie rzeczy najważniejsze, te daty, na które warto zwrócić uwagę to: w połowie lipca 2015 roku został złożony raport oddziaływania na środowisko, w sierpniu 2015 RDOŚ wydał postanowienie o podjęciu postępowania środowiskowego, w roku 2016 został zatwierdzony projekt dokumentacji geologicznej dla złoża Gubin II i niestety też w roku 2016 w sierpniu, póki co, jest to postępowanie środowiskowe zawieszono. Jedną z przyczyn, która wpłynęła na to, że pojawiły się te problemy w sprawie tego postępowania środowiskowego jest to, że w raporcie oddziaływania na środowisko był uwzględniony rozwój eksploatacji po zachodniej stronie granicy w niemieckiej kopalni Jänschwalde, czyli rozbudowę o Jänschwalde-Nord. W tej chwili pojawiły się takie informacje od inwestora, że najprawdopodobniej

inwestor odstąpi od tego rozwoju eksploatacji, co też wpłynęło na konieczność poprawy raportu oddziaływania na środowisko naszej inwestycji. Co chcemy dalej zrobić, żeby tą koncesję na eksploatację złoża Gubin uzyskać? Przede wszystkim w lutym 2019 roku planujemy złożyć raport oddziaływania na środowisko. Do końca roku 2019 postaramy się, żeby te planowane lokalizacje były uwzględnione zarówno w Planie Zagospodarowania Przestrzennego gminy Brody jak i w Studium Zagospodarowania Przestrzennego gminy Gubin. Do końca lutego 2020 planujemy uzyskać decyzję środowiskową, a co za tym idzie – opracujemy, złożymy wniosek na koncesję i na koniec września 2020 roku, na dzień dzisiejszy, planujemy uzyskanie koncesji na wydobycie węgla brunatnego ze złoża Gubin. Jak to jest, jeżeli chodzi o węgiel brunatny w Polsce? Tak naprawdę około roku 2030 rozpocznie się powolne zakończenie eksploatacji złóż aktualnie eksploatowanych. W tej chwili dwa największe złoża to jest, jak Państwo wiedzą, złożo Bełchatów, złożo Turów. Złożo Bełchatów – planowany koniec eksploatacji 2038, złożo Turów – 2044. Jeżeli chcemy mieć swoje źródło energii, to musimy coś pomyśleć i w tej chwili widzimy takie możliwości jeżeli chodzi o złożo Ościslowo, złożo Gubin i złożo Złoczew. I to jest tak naprawdę przyszłość węgla brunatnego w Polsce po zakończeniu funkcjonowania aktualnych odkrywek. Dziękuję bardzo.

Informacja o aktualnych działaniach podejmowanych w celu uruchomienia Kompleksu Energetycznego Gubin – Brody stanowi załącznik nr 9 do protokołu (prezentacja nie podlega udostępnieniu ze względu na wniosek autorów i tajemnicę handlową).

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję za uwagę. Bardzo proszę o zajęcie miejsca. Szanowni Państwo, rozpoczniemy dyskusję na ten temat. Oczywiście, jeśli będą jakieś zgłoszenia spoza Radnych, będę mógł udzielić głosu, ale prosiłbym o zgłoszenie na kartce przynajmniej, byśmy wiedzieli kto chce zabrać głos. Choć z góry mówię – nie mam takiej możliwości, by udzielić głosu każdej ze zgłoszonych osób, ale będę starał się, stosownie do możliwości, tak czynić. Będziemy mniej więcej po 3 pytania prowadzić i prosić o udzielenie odpowiedzi. Niestety, nie uzyskałem od PGE zgody na to, by tą prezentację udostępnić do publicznego wglądu, do rozpowszechnienia, czyli nie będziecie Państwo mieli takiej możliwości. Pan Radny Klaudiusz Balcerzak. Proszę o przyciskanie przycisku zielonego tych Państwa, którzy chcą zabrać głos.

Radny Województwa Lubuskiego Klaudiusz Balcerzak: Dziękuję bardzo. To było bardzo interesujące i wiadomo, że nie ma ważniejszych sprawy jak pakiet energetyczny bezpieczeństwa energetycznego. Panowie nas nie muszą do tego przekonywać. Jest kilka pytań: pakiet klimatyczny,

miejsca pracy czyli ludzie, stosunek sąsiadów do tej inwestycji. Jeszcze mam do Pana pytanie, czy Pan wie w jakim procencie Amerykanie korzystają z energii wytwarzania z węgla? I co Amerykanie ostatnio podjęli, jaką Amerykanie podjęli ostatnio decyzję? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Bardzo proszę o zabranie głosu Pana Posła Jacka Kurzępe. Bardzo proszę Panie Pośle.

Poseł na Sejm RP Jacek Kurzępa: Szanowny Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo, Panie Prezesie, Dyrektorze. Dwa zdania. Pierwsze zdanie informujące, ale też i wskazujące na pewien ciąg zdarzeń, który od wielu lat dotyczy mojej lokalności czyli powiatu krośnieńskiego, ziemi krośnieńsko-gubińskiej, ale również i gminy Brody, w kontekście kompleksu energetyczno-kopalnianego. Jako parlamentarzysta tej zmiany zdaję sobie sprawę z konieczności również myślenia gospodarczego, ekonomicznego i proinwestycyjnego. Dlatego też Parlamentarny Zespół do spraw wspierania inwestycji kopalniano-energetycznej, któremu szefuję – w tej chwili Panie Prezesie przedkładam, w dalszym ciągu, ofertę współpracy z Państwem projektem. Podejmujemy te działania również w gabinetach ministerialnych. W ostatnim czasie, to co Pan Dyrektor projektu był łaskaw powiedzieć, jesteśmy w debatowaniu również konsekwencji dotyczących pakietu zimowego energetycznego. To, jak by nie było, spowolniło troszkę również działania dotyczące planowanej inwestycji. Natomiast w koncepcji Pana Ministra Premiera Morawieckiego, ona znajduje istotne znaczenie, chociażby ze względu na sam pomysł zrównoważonego rozwoju. Ziemia Lubuska, jak kania dżdżu, potrzebuje również tak potężnej inwestycji. Zdaję sobie sprawę z pewnego napięcia społecznego, które wokół się tego dokonuje. Nie zmienia to postaci rzeczy, że Państwo, jako liderzy życia społecznego, musicie również wziąć na siebie pewną rolę ambasadorów tej inwestycji, o co każdego z Was proszę, bez względu na orientację polityczną, jaką reprezentujemy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Ja chciałem zadać dwa pytania. Może na tym bloku byśmy skończyli, poprosilibyśmy o odpowiedzi. Pierwsze to zadam pytanie, które zadawałem wielokrotnie, zwłaszcza na spotkaniu z całym kierownictwem PGE w 2014 roku, następnie na spotkaniu rolników gminy Brody i gminy Gubin z Panią Wojewodą Osos, o możliwość korzystania przez rolników, na takich samych warunkach jak inni rolnicy, ze środków funduszy unijnych i środków publicznych na realizację swoich zadań i możliwości kupna nieruchomości, które od dawna użytkują, a czas realizacji ich inwestycji dotyczy bardzo odległych okresów, m.in. pan rolnik, trzeci producent wołowiny z Grodziszcz. Widzimy, on w zasadzie jest

na granicy w ogóle złóż. Nie może kupić swoich obór, które się wałają, nie może kupić ziemi i wówczas jest ograniczany możliwością utrzymania miejsc pracy, zabezpieczenia interesów mieszkańców tych wsi i rozwoju swojej działalności, perspektyw życiowych, a nawet, jeśli te zamierzenia inwestycyjne wyjdą, w żadnej mierze one nie wykluczają rozwoju i tego i tego. Wówczas, czyli cztery prawie lata temu, ze strony PGE była oferta, że pokażą jak można nie ograniczać rozwoju rolnictwa, związane to było z tzw. prawnym zabezpieczeniem gruntów, bo to co jest podkładem węgla brunatnego, jest znacznie głębiej pod tą ziemią, która jest użytkowana i to nie powinno wykluczać. Ustalenia z Panią Wojewodą zostały poczynione w miejscu publicznym i chciałbym przy okazji też poprosić Panią Brygidę Grzybowicz jak te ustalenia, tam poczynione, przez urzędników Urzędu Wojewódzkiego – był Pan Rydzanicz, byli inni, ważni urzędnicy, którzy są nadal. W jaki sposób one zostały zrealizowane i w jaki sposób umożliwiono kupno nieruchomości, na których rolnicy prowadzą swoją działalność? W jaki sposób wyeliminowano dla rolników ograniczenia prowadzenia produkcji rolniczej, ze względu na dalekosiężną perspektywę inwestycyjną? I druga rzecz dotyczy czasu. Otóż, z tamtego harmonogramu, z tego ważnego spotkania w 2014 roku wynikało, że do 2016 roku, do czerwca 2016 Raport Środowiskowy PGE uzyska, dzięki czemu będzie możliwa realizacja tego harmonogramu. Dzisiaj mamy już rok 2017 i w dalszym ciągu pod znakiem zapytania jest czas uzyskania raportu środowiskowego, który rozpoczyna dalszy proces realnych działań związanych z inwestycją. Oczywiście, jeśli będzie taka sposobność, to zadam pytanie o ten dialog społeczny, ponieważ mieszkańcy tych gmin często mnie pytają, kiedy będą mogli wykupić, będą mogli sprzedać PGE swoje nieruchomości, na jakiej zasadzie to przebiega. Też chciałbym o to Państwa zapytać. Także chciałbym, byśmy mogli mieszkańcom tego województwa, zwłaszcza gmin zainteresowanych, przekazać realny harmonogram, czy też tryb aktualizowania harmonogramu w związku z tymi różnymi okolicznościami. Bardzo dziękuję, bardzo prosiłbym przedstawiciela PGE o odpowiedzi. Przejdziemy do następnej rundy pytań. Zgłosiły się z zewnątrz dwie osoby i jeśli Państwo Radni chcą jeszcze zabrać głos, to bardzo proszę o zgłoszenia. Bardzo proszę. Czy ktoś z Państwa z PGE chciałby na te pytania odpowiedzieć?

Dyrektor PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. Oddział Kopalnia Węgla Brunatnego

Turów Leszek Sondaj: Do tej drugiej części pytania o harmonogram, Panie Przewodniczący, raport pierwszy – oceny oddziaływania na środowisko – wykonaliśmy, złożyliśmy 15 lipca w 2015 roku, natomiast tamten raport obejmował jakby pierwsze założenie, o których Pan Grzesiek mówił, czyli eksploatację złoża Jänschwalde-Nord do końca. Po złożeniu tego raportu strona niemiecka wystąpiła jakby z uwagą, abyśmy ponownie przeanalizowali raport oceny oddziaływania na środowisko przyszłej kopalni, ponieważ oni rezygnują z eksploatacji pola Jänschwalde-Nord. I to spowodowało, na dzień

dzisiejszy, że ten proces opracowania tego raportu w naturalny sposób się przesunął do 2020 roku, bo musimy ponownie wykonać wszystkie modele hydrologiczne i całe inne oddziaływanie jakby z naszej strony, które będzie po prostu przebiegało. Dlatego ta sytuacja spowodowała jakby dodatkowe prace w tym raporcie, a ponieważ jest to dokument bardzo obszerny, wymagający rozpatrzenia wielu aspektów, także ten okres niestety 3 lat będzie tym okresem, w którym ten raport zamierzamy wykonać. Jeśli chodzi o wykup gruntów, to tutaj jest potrzebna w ogóle decyzja o budowie kompleksu. Na dzień dzisiejszy, ze względu na uwarunkowania planistyczne, a więc negatywne nastawienie gminy Gubin i gminy Brody do inwestycji, a niestety w naszym stanie prawnym jest konieczność dokonania wpisania inwestycji do miejscowych planów, bo w przeciwnym razie po prostu należy to złożyć jako dokument w momencie ubiegania się o koncesję. Oprócz raportu oddziaływania na środowisko też musi być zgodność planowanej inwestycji w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. I tutaj trwają cały czas rozmowy, trwają cały czas prace, natomiast nie jesteśmy w stanie określić kiedy gminy do tego po prostu, zmian w studium, a później w miejscowych planach przystąpią i kiedy zostanie to zrealizowane. Z naszej strony cały czas występujemy, jesteśmy zainteresowani, natomiast prace idą tutaj bardzo wolno. I tutaj jeszcze do Pana o te Stany Zjednoczone. Stany Zjednoczone wydobywają 72 mln ton węgla brunatnego rocznie, są drugim producentem, jeśli chodzi o wydobycie węgla brunatnego na świecie, a rekordzistami są Niemcy, którzy wydobywają prawie 180 mln ton węgla rocznie. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję. Rozumiem. Nie są to pełne odpowiedzi, czy Pani Dyrektor Grzybowicz mogłaby coś powiedzieć na temat postępowania Urzędu Wojewódzkiego, czy to w odrębnym trybie? W odrębnym trybie. Dobrze. To może w tej kolejności teraz bym poprosił Pana Wójta Gminy Gubin o zabranie głosu. Później jeszcze Pani Radna Anna Chinalska. Bardzo proszę Panie Wójcie.

Wójt Gminy Gubin Zbigniew Barski: Panie Przewodniczący, Wysoka Rado. Dziękuję przede wszystkim za udzielenie głosu dlatego, że czuję się niejako w obowiązku do zabrania tutaj tego głosu w imieniu mieszkańców gmin Gubin i Brody. Co prawda Brodów nie mam tutaj, ale nasze stanowiska są zbieżne. Otóż trzeba powiedzieć jedno – ta informacja, która tutaj była przedstawiona to jest po prostu żadna informacja. Dla mnie ta prezentacja, Panie Dyrektorze, to jest po prostu, to co ja mam, takich prezentacji kilkanaście. Mogę Radnym udostępnić i to samo jest. Tam nie ma nic, co można byłoby powiedzieć, że Radni Województwa tego dokumentu nie powinni otrzymać. Powinni. Padły tam stwierdzenia, że nie umieszczono kopalni, czy też dokumentu w dokumentach planistycznych gmin.

Otóż Szanowni Państwo, w 2009 roku w gminach Gubin i Brody odbyły się referenda lokalne, w których społeczeństwo, nasi mieszkańcy, gmina Brody to było pierwsze referendum w Polsce, wypowiedzieli się, że nie chcą tego kompleksu na swoim terenie. Do tej pory wszystkie te informacje, które były przekazywane, to jest po prostu nic konkretnego. Jeżeli tutaj Pan Dyrektor przychodzi – bo to jest nowy Pan Dyrektor, któryś tam już, bo było ich kilku na przestrzeni lat – bo ten temat się ciągnie już od 2007 roku. Jeżeli chodzi tutaj nawet o pytanie Pana Przewodniczącego, nic się nie zmieniło, jeżeli chodzi o obrót ziemią na terenach gmin Gubin, Brody. Dalej jest blokada. Nic się nie zmieniło, Szanowni Państwo Radni, jeżeli chodzi o w ogóle inwestycje na terenie gmin Gubin, Brody. My mamy zamiast dróg, to mamy ścieżki polne. I interpelacja tutaj jednego z Radnych dotyczy drogi nr 138, gdzie już są protesty. I, jak się tutaj dowiaduję, do 2022 roku, jeszcze będziemy mieli na coś poczekać. Pan Dyrektor nie wie, że ja rozmawiałem z Radą Nadzorczą PGE o wykupie, wykupie nieruchomości. To wiecie Państwo co Rada Nadzorcza powiedziała? Że Radzie Nadzorczej się nie opłaca wykupywać nieruchomości. Trzeba poczekać – 20, 30, 40 lat – aż ktoś dostanie odszkodowanie. Dla mieszkańców gminy Gubin takie czekanie nie może już trwać dłużej. To jest 10 lat, Szanowni Państwo. Postępowanie środowiskowe rozpoczęto w 2013, czy 2012 roku. Gmina miała być tutaj organem prowadzącym postępowanie środowiskowe. Wiecie dlaczego, Państwo, nie prowadziła tego postępowania? Bo wójt zażyczył sobie dokumentów na kopalnię i elektrownię, aby ocenić, bo skoro w mediach mówimy „działanie skondensowane”, „kompleks energetyczny”, to oceńmy środowisko pod tymi dwoma aspektami. Co zrobili? Zabrali i weszli w linię kolejową, która już od 30 lat nie działa, weszli w linię kolejową i jest sytuacja tego typu, że teraz organem prowadzącym będzie RDOŚ w Gorzowie. To nie zmiana przez Niemców, wycofanie się z eksploatacji Jänschwalde-Nord, stanęło, że tak powiem, na przeszkodzie raportowi środowiskowemu. To nie to. Otóż Niemcy tak przejechali się po tym raporcie, że trzeba było go zawiesić, że trzeba było go zawiesić na 3 lata i tak dalej. Takie ja mam informacje ze strony niemieckiej. Szanowni Państwo...

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Prosiłbym o zwięzłość.

Wójt Gminy Gubin Zbigniew Barski: Ja już skracam. Dla nas, Szanowni Państwo, dla mieszkańców, to jest przekleństwo, nie dobrodziejstwo. Tam jest kilka tysięcy osób, które żyją w kompletnym zawieszeniu i w dalszym ciągu nie ma konkretnej decyzji. Nie ma programu rządowego, nie ma nic. Ci ludzie pozostają bez kompletnie żadnych perspektyw na życie. Jak długo, pytam się jak długo? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Chciałem oddać głos Pani Annie Dziadek, kandydatce Prawa i Sprawiedliwości w ostatnich wyborach do Sejmiku, dzięki której Prawo i Sprawiedliwość w gminie Brody wygrało wybory. Bardzo proszę.

Prezes Stowarzyszenia „NIE kopalni odkrywkowej” Anna Dziadek: Dziękuję, Panie Przewodniczący, za to przedstawienie. Ja, proszę Państwa, jestem znaną osobą od lat, która jest Prezesem Stowarzyszenia „NIE kopalni odkrywkowej” i proszę mnie tutaj tak nie przedstawiać, jako jakąś nie wiadomo jaką polityczkę. Proszę Państwa, reprezentuje interesy mieszkańców gmin Gubin i Brody, nękanych, nie ukrywajmy. Wójt Barski też bardzo konkretnie i nie przebijając w słowach powiedział, za co jestem mu bardzo wdzięczna – nękanie jesteśmy tym planowaniem kopalni odkrywkowej od ponad 10 lat. To, co dzisiaj pokazało PGE, nie wiem dlaczego Państwo nie chcą udostępnić tej prezentacji na stronach internetowych Urzędu Marszałkowskiego, bo nie ma tam nic nowego, więc spokojnie można to udostępnić. Chciałam Państwu przedstawić naszą sytuację, jako mieszkańców, którzy żyją na drogach wojewódzkich dziurawych jak ser. Państwo za chwileczkę będą – i Urząd Marszałkowski i Radni – zatwierdzać nowy wojewódzki plan z kopalnią odkrywkową Gubin-Brody, z kompleksem energetycznym Gubin-Brody. Ja uważam, że po tej prezentacji dzisiaj, Państwo w ogóle takiego planu nie powinni kupować. 1 000 200 zł, proszę Państwa, to u nas by wyremontowali Państwo wszystkie drogi wojewódzkie i moglibyśmy normalnie żyć. Po raz kolejny Zarząd Województwa kupuje plan bezwartościowy. Ja się dziwię, ja się nawet zwracam do posłów PiS i będę korzystać z kontaktów z politykami wszystkich partii, jak to jest możliwe, że normalnie, w demokratycznym kraju, Zarząd Wojewódzki w świetle prawa kupuje plan, który znowu ma błędy i braki? Przecież ten plan zostanie zaskarżony. Jeżeli nawet my mieszkańcy, zmęczeni tematem...

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Proszę do rzeczy.

Prezes Stowarzyszenia „NIE kopalni odkrywkowej” Pani Anna Dziadek: Kontekst jest taki, Panie Przewodniczący, że PGE po raz kolejny nic nie pokazuje, a 1 000 200 zł trafia do firmy w Warszawie. Ja zwracam Państwu uwagę na pieniądze. Jestem uważana za eko terrorystkę, paprotkę, ekolożkę, działaczkę PiS-u nawet dzisiaj Pan Przewodniczący na siłę ze mnie zaraz zrobi, a mi chodzi, proszę Państwa, tylko i wyłącznie o pieniądze. PGE i Urząd Marszałkowski od lat płacą tym samym firmom za planowanie. Świetny biznes. Naprawdę planowanie kopalni odkrywkowej węgla brunatnego pod Gubinem jest świetnym biznesem. Nie ma zgody mieszkańców, o czym wiadomo, nie ma zgody gmin sąsiadujących niemieckich – cztery gminy się nie zgodziły – nie ma zgody RDOŚ-iu, ciągle są jakieś

problemy inne, nowe. Jestem jedną z nielicznych osób, która przeczytała raport, który PGE złożyło. Proszę Państwa, raport składa się z błędów i braków. U nas nawet dzieci są w stanie znaleźć błędy w tym raporcie, a audytorzy PGE – nie. Ja nie wiem kto u Państwa zatwierdza wydatki na tak bezwartościową dokumentację? Bo naprawdę – sfotografowano szkołę w świętokrzyskim i okazało się, że nie w świętokrzyskim tylko ściągnęli ze strony internetowej. Ktoś, kto robił...

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Bardzo proszę zmierzać do puenty.

Prezes Stowarzyszenia „NIE kopalni odkrywkowej” Pani Anna Dziadek: Proszę Państwa, nawet szkoła w Brodach nie została odpowiednio przedstawiona. Mamy jedną szkołę w gminie Brody i zamiast szkoły w lubuskich Brodach w raporcie PGE za miliony złotych – te raporty, tam nic nie kosztuje, proszę Państwa, 5 tys. złotych tylko wszystko jest w mln – znajduje się budynek szkoły z Brodów, oczywiście, tylko, że świętokrzyskich, bo sprawdziliśmy ten adres idiotyczny, który tam był i tak dalej. Proszę Państwa, proszę pomyśleć o mieszkańcach, proszę pomyśleć czy warto wydawać nasze, lubuskie pieniądze na planowanie cudów-wianków. I na podstawie tej dzisiejszej prezentacji, to ja naprawdę bym się dwa razy zastanowiła czy milion dwieście ma pójść na kolejny plan, który zostanie zaskarżony. I nie przez nas. Zaskarżą organizacje ekologiczne, ktokolwiek inny, tylko proszę potem nie mieć pretensji do mieszkańców, proszę pomyśleć o drogach wojewódzkich w naszych gminach. I milion dwieście, proszę Państwa, po Orkanie Ksawerym – nie było prądu u nas, niektóre miejscowości 2 tygodnie nie miały prądu, nie dlatego, że elektrowni nie było. Położyły się słupy, proszę Państwa, średnie, wysokie, niskie napięcie. Może warto te milion dwieście przeznaczyć na włożenie kabli do ziemi? Dziękuję, to jest moje przesłanie.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. To nie żadna szykana ani ujma, że Pani z Prawa i Sprawiedliwości startowała w ostatnich wyborach do Sejmiku, to jest fakt. Ja rozumiem, ma Pani prawo do odżegnywania się od ugrupowania, z którego Pani startowała, tylko ja przypominam fakty, by wiedzieć jak jest. Natomiast Pani Ania Chinalska teraz chciała zabrać głos, następnie Pan Radny Wołowicz i Pani Gośniowska-Kola, i wtedy będziemy prosili o odpowiedź PGE.

Radna Województwa Lubuskiego Anna Chinalska: Bardzo dziękuję, Panie Przewodniczący. Jak sami widzimy ten temat ciągnie się już od 10 lat co najmniej i tutaj, będąc właśnie na sesji w gminie

Gubin, Pan Wójt tu już sam naświetlił sprawę, ale właśnie pytał się i mówił o tym, że po prostu problem jest, że rolnicy na przykład nie mogą sprzedać ziemi, wszystko jest w zawieszeniu. Wiemy jak dużo emocji wzbudza ten problem wśród mieszkańców, czyli brak tej decyzji. Ja jestem mieszkanką powiatu krośnieńskiego, wiem, że to jest szansa na rozwój dla naszego powiatu, ale tyle wokół tego jest niejasności, emocji powstałych, mówi się o krzywdzie pewnej grupie ludzi nawet, że nie może taki niebyt trwać dłużej, bo trzeba to zintensyfikować i zrobić wszystko, żeby rozpoczęła się ta inwestycja, bądź po prostu zrezygnować, żeby ludzie tam żyjący, mogli żyć normalnie, bo oni w tej chwili – tak jak sam Pan Wójt stwierdził – żyją w takim zawieszeniu. Odnośnie dróg wojewódzkich to ja tu muszę powiedzieć do Pana Wójta, że czterokrotnie, pięciokrotnie składałam interpelację w sprawie drogi 138, od promu do Gubina i w częściach ta droga jest robiona. Ja wiem, że to jest czolówka i ona wymaga dalszych remontów, ale Zarząd Dróg Wojewódzkich na pewne niebezpieczne sytuacje reaguje pozytywnie i naprawia w danym momencie, jeżeli mam sygnał od mieszkańców. Tak było w dwóch czy trzech przypadkach. Także ja tu bardzo dziękuję Zarządowi Dróg Wojewódzkich, ale przy okazji, skoro były drogi, prosimy o remont całego 138. Chcemy jakoś wyjść z tego marazmu, bo w ogóle mówi się szeroko o rezygnacji z węgla brunatnego, o smogu, czyli jak dalej pójdziemy w tą stronę przedłużania tej inwestycji, to ona z innych względów po prostu się zdezaktualizuje, w związku z zanieczyszczeniem środowiska w Polsce. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Pan Radny Wołowicz. Prosiłbym o zwięzłość.

Radny Województwa Lubuskiego Franciszek Wołowicz: Dziękuję bardzo. Klincz, jaki powstał na tle tej inwestycji, moim zdaniem jest nierozwiązywalny i trzeba byłoby zakreślić jakiś horyzont czasowy, nie wiem 2,3 lata. Jeżeli w ciągu tego okresu strony nie dogadają się, to dać sobie z tym spokój, a nie w nieskończoność jakby iść na wyniszczenie, czy na wzięcie mieszkańców głodem, mówiąc w uproszczeniu, że nic tam nie mogą robić, wstrzymany obrót ziemią, itd. Ja oczywiście jestem za tą inwestycją, żeby była sprawa jasna, choć to jest mój powiat i może się niektórym narażę. Bo to też nie jest tak, że wszyscy mieszkańcy są przeciwni – nie, ale rzeczywiście referendum odbyło się i w referendum większość wypowiedziała się przeciw tej inwestycji. W ogóle, od początku rozmowy o tej inwestycji, od samego zarania po prostu popełniono fatalny taki błąd, falstart. Wzięli się za to technokraci, którzy z klapkami na oczach rozmawiali tylko o sprawach technicznych, finansowych, itd., natomiast tą sferę społeczną zignorowano na początku i to się mści do dzisiaj. I nie wiem czy to się da odkręcić. Ale mam takie pytanie, właściwie nie wiem do kogo tu, bardziej chyba do społeczności

lokalnych, ale też jakby też pytanie czy kamyczek do ogródka inwestorów potencjalnych – czy są jakiegokolwiek warunki określone, po spełnieniu których mieszkańcy powiedzą: ok. możemy się zgodzić, na tych warunkach jakie nam przedstawił. Nie wiem czy w ogóle takie postawienie sprawy jest możliwe, ale jeżeli tak nie będzie postawione, to przyjdzie ten czas, że trzeba będzie sobie dać spokój, żeby jednak odblokować pewne rzeczy dla tego obszaru. Nawiasem mówiąc żyjemy w kraju pełnym niekonsekwencji jakichś, takiego pomieszania. Z jednej strony mówimy o wygaszaniu tradycyjnych źródeł energii, korzystania z tradycyjnych źródeł energii, ze względu na ochronę środowiska. Z drugiej strony gdziekolwiek, ktokolwiek proponuje choćby budowę instalacji odnawialnych źródeł energii, typu wiatraki, farmy fotowoltaiczne – jest identyczna sytuacja, to nic nowego. Więc i tak nie, i tak nie. A jednocześnie wiemy, że w ciągu najbliższych kilkadziesiąt lat, grozi nam drastyczny spadek mocy energetycznych posiadanych, bo one się po prostu wyczerpują. A jednocześnie stoimy w rozkroku, nie wiemy co z energią atomową, odnawialnych nie dopuszczamy, tradycyjnych albo my sami nie chcemy albo czynniki zewnętrzne są niesprzyjające – patrz Unia Europejska i wszystkie te działania związane ze środowiskiem, z CO2 i sprawami klimatycznymi. Więc moim zdaniem, nie ma wyjścia. Trzeba sobie określić: 2,3 lata. Jeżeli popchniemy sprawę do przodu to idziemy, jeżeli nie, zamykamy temat i nie blokujemy dalej tych środowisk lokalnych jeżeli chodzi o te wszystkie sprawy, które tu przez nich były poruszane. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Pani Radna Małgorzata Gośniowska-Kola.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Ja tak króciutko, odnosząc się do tego, w pewnych aspektach się oczywiście tutaj zgadzam z moim kolegą Radnym, ale tutaj się wydaje rzeczą oczywistą, że najgorszą sytuacją jest taka sytuacja, kiedy jest brak decyzji. I to powoduje tą bolesność. Wobec tego też zgłaszam prośbę, wniosek, żebyśmy tak ważny temat zgłosili też na Komisję Gospodarki, bo nie wyobrażam sobie, że dzisiaj to jest wprowadzone na porządku obrad sesji, a Komisja Gospodarki do tej pory nie obradowała na ten temat. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Czy mógłbym prosić o jakieś odniesienie Państwa ze strony PGE, bo będziemy kończyli. Postaram się postawić jakiś wniosek, by on posuwał nas do przodu. Bardzo proszę.

Dyrektor PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. Oddział Kopalnia Węgla Brunatnego

Turów Leszek Sondaj: Proszę Państwa, polityka Energetyczna Polski – taki dokument, który powstaje przy Ministerstwie Środowiska, jakby powołał zespół specjalistów do zagospodarowania złóż węgla brunatnego, które mogłyby zastąpić aktualnie eksploatowane złoża, a które na przestrzeni lat 2030- 2040 będą po prostu wygasły. I tu, w jednym ze slajdów, jak było pokazane, po prostu nastąpi spadek wydobycia węgla brunatnego. I do tych złóż, między innymi, które są rozpatrywane do eksploatacji, jest złożo Gubin II. Proszę Państwa, ja odnosząc się do raportu – jest to bardzo obszerny dokument, potężna ilość załączników, także trudno żeby nie wystąpiły wpadki redakcyjne. Natomiast niestety głównym jakby czynnikiem, który powoduje, że musimy ten raport ponownie przerezagować jest po prostu odstępianie od eksploatacji Jänschwalde-Nord, a to, proszę Państwa, ma bardzo istotny wpływ na warunki hydrologiczne, które po prostu trzeba na nowo przeliczyć i wykonać nowy model. Dlatego my tutaj deklarujemy, że raport będziemy mieć na koniec 2020 roku. Drugim, proszę Państwa, aspektem są zmiany w miejscowych planach i bez tych zmian po prostu my jesteśmy uwiązani i też niewiele możemy zrobić. Kiedy nastąpią te zmiany, wtedy możemy rozmawiać o wykupach ziem, o uregulowaniu tych wszystkich spraw związanych i to co najważniejsze w ogóle to pozwoli nam, jest to warunek konieczny zmiany w miejscowych planach na uzyskanie koncesji. Mimo, że będziemy mieć raport oceny oddziaływania na środowisko, to nie będziemy go mogli po prostu złożyć z wnioskiem koncesyjnym, bo blokowani będziemy przez brak zmian w miejscowych planach. I tutaj, bez tych zmian, po prostu nic dalej na dzień dzisiejszy nie jesteśmy w stanie zrobić.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Jeszcze, mimo wszystko, Pan Radny Mejza zgłosił się o zadanie pytania, tak?

Radny Województwa Lubuskiego Łukasz Mejza: Szanowni Państwo, jak doskonale wiecie, ja jestem ortodoksem rozwoju gospodarczego, hołduję pogładowi, że rozwój każdej dziedziny życia jest pochodną rozwoju gospodarczego. Jako głos młodego pokolenia zdaję sobie szczególnie z tego sprawę, że my w województwie lubuskim cierpimy na brak takiego gospodarczego okrętu flagowego. Potrzebowalibyśmy, do wkroczenia na tę gospodarczą autostradę rozwojową, dwóch silników. Jednym z nich mogłoby być kopalnia miedzi, drugim – ten właśnie temat, o którym rozmawiamy dzisiaj. Ale tutaj przychyłę się do tego, co powiedzieli moi przedmówcy. My nie możemy pozwolić sobie na to, aby w dalszym ciągu tkwić w tym impasie. Zdajemy sobie sprawę wszyscy, że to moje pokolenie szczególnie potrzebuje tej inwestycji. Ale to musi być inwestycja prowadzona w dialogu z mieszkańcami i ja się nie dziwię, że mieszkańcy mają prawo się denerwować tym stanem, który jest obecnie. Mam

nieodparte wrażenie, że to wcale nie chodzi o kwestie administracyjne. Rozbijamy się raczej o decyzję polityczną. I apelowałbym do wszystkich tych, którzy mają wpływ właśnie na tę decyzję, aby ona w końcu została podjęta, abyśmy nie trzymali mieszkańców w tym niebezpiecznym, rozwojowym klinczu, bo on jest szkodliwy dla każdej ze stron. Dziękuję serdecznie.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Szanowni Państwo, przychylając się do apelu Pana Posła Kurzęzy, do słów tu wypowiedzianych, myślę, że nie teraz, ale musimy rozważyć jakie kolejne działania mamy podjąć, by skoordynować działania te, które są po stronie urzędów, przede wszystkim naszego województwa, w tym urzędzie też Wojewody. Jakie realne kroki możemy podjąć w naszych działaniach negocjacyjnych z naszymi sąsiadami Brandenburgii tak, by odpowiedzieć na pytania, które zostały dzisiaj wypowiedziane. Jednocześnie musimy szukać sposobu racjonalnej komunikacji ze społeczeństwem. Dwa głosy dzisiaj zostały tutaj przedłożone – ze strony mieszkanki i ze strony Wójta. W naszych dokumentach jest zapisana strategiczność tego zadania. Wiemy o tym, że spółka PGE, która jest ważnym podmiotem polskiej gospodarki, jest spółką Skarbu Państwa, ma ogromne możliwości i ma też potencjał do realizowania takich inwestycji. Wiemy o tym, że nasze zainteresowanie dotyczy tego, by po partnersku o tych sprawach rozmawiać, eliminując wszystkie obawy, wsłuchując się w głos społeczności lokalnych, a jednocześnie odpowiadając na wyzwania dokumentu, które zostały postanowione. Dlatego myślę, że zwrócę się, czy z Panią Marszałek zwrócimy się do Pana Wojewody, by Pan Wojewoda zorganizował takie spotkanie z udziałem przedstawicieli Rządu być może, by rzeczywiście w najbliższym czasie przeprowadzić rozmowy, które będą służyły jasności tego zadania. Ważna jest Państwa oczywista złożona dzisiaj deklaracja – bo było zadawane pytanie czy PGE się wycofuje z tego zdania – Państwo złożyliście jasną informację tutaj, że PGE się z tego zdania nie wycofuje, ma znowelizowany harmonogram. Usłyszeliście Państwo głosy nadziei, ale też i głosy istotne obaw i wiemy o tym, że to zadanie nie jest łatwe. Ja myślę, że sama forma umożliwienia debaty, w takim tonie tutaj na sesji Sejmiku, jest działaniem, które jest niewielkim, ale jakimś instrumentarium Sejmiku w tej sprawie. Dziękuję wszystkim Państwu za odbycie tej debaty, Państwu z PGE za udział i liczę na dalsze kontakty i życzymy powodzenia w działalności waszej firmy, bo PGE to jest ważny podmiot polskiej gospodarki. Dziękuję bardzo wszystkim Państwu za uczestnictwo i przechodzimy do następnego punktu, po tym punkcie zorganizujemy przerwę.

Punkt 6.

Sprawozdanie z realizacji Programu Mała Retencja Wodna w Województwie Lubuskim za rok 2016.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: O zabranie głosu proszę Pana Leszka Ryńca – Głównego Specjalistę ds. Programów Pomocowych Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie. Również bardzo poproszę Pana o pewną zwięzłość, bo mamy świadomość jednak pewnego opóźnienia. Raz jeszcze dziękuję Państwu za przybycie.

Sprawozdanie z realizacji Programu Mała Retencja Wodna w Województwie Lubuskim za rok 2016 stanowi załącznik nr 10 do protokołu.

Główny Specjalista ds. Programów Pomocowych Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie Leszek Rynec: Pani Marszałek, Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo. Chciałbym z tego miejsca podziękować w imieniu Pana Sławomira Wencla – Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie za zaproszenie i za możliwość tej krótkiej prelekcji. Będę starał się jak najzwięźlej przedstawić ten komponent leśny w części województwa lubuskiego, który jest w zarządzie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie. Proszę Państwa, rok 2016 to dla nas rok przygotowań do ruszenia z inwestycjami, które będą dofinansowane w ramach dużego projektu małej retencji, finansowanego ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, ale to także utrzymanie obiektów wodnych i urządzeń wodnych w jednostkach naszych, które są obecnie. I na ten cel wydatkowaliśmy ponad 2 100 000 złotych, z czego z województwa lubuskiego na to przypada 487 000 tys. i prawie 110 000 tys. to utrzymanie obiektów wodnych, powstałych w ramach pierwszego projektu Małej Retencji w Lasach Państwowych w perspektywie finansowej 2007-2013. W poszczególnych jednostkach z terenu województwa lubuskiego przedstawia się to mniej więcej tak: u Liderów to jest poziom 60 000 tys. złotych – tak jak Strzelce Krajeńskie, Międzyrzecz, czy Lubniewice. Proszę Państwa to, do czego się przygotowywaliśmy i z czym ruszyliśmy w tym roku z inwestycjami, to „Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach nizinnych”. Ten projekt, z dużym budżetem 170 000 000 zł, który ma być realizowany do roku 2022. W Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie udział w nim bierze 8 jednostek i 4 z terenu województwa lubuskiego. I co on dla lubuskiego przyniesie? Wydatki, jakie czekają nas z realizacją tego projektu – tutaj przedstawiłem ogólnie to, co przypada w całej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie i część lubuska. Mamy więc ponad 3 300 000 zł

na wydatkowanie na obiekty wodne i z tego 2 800 000 refundacji z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Rzeczowo: w zbiornikach wodnych planujemy zretencjonować 76 000 m³ wody, tj. prawie 13 000 na terenie Nadleśnictwa Bogdaniec tu pod Gorzowem, Karwin to są prawie 3 500 tys. i 60 000 m³ w zbiornikach na terenie Nadleśnictwa Rzepin, to już bardziej po sąsiedzku tutaj u Państwa. I retencja poza zbiornikowa czyli korytowa, mokradłowa, to prawie 66 000 m³, do czego dążymy. To uzyskamy realizując następującą liczbę obiektów, czyli w województwie lubuskim powstanie nam 43 zastawki, progi czyli obiekty spowalniające odpływ wody, 5 w Bogdańcu, 28 Karwin, 10 w Międzychodzie w tej części, która do województwa lubuskiego należy i przepusty 2 w Karwinie, zbiorniki wodne 2 w Bogdańcu, 1 w Karwinie i 4 w Rzepinie. Ponieważ działamy na żywym organizmie, na przyrodzie, niezwykle istotne jest zdawać sobie sprawę jak te ekosystemy, nad którymi gospodarujemy, czule są na zmianę stosunków wodnych. Więc w ramach tego projektu, prowadzić będziemy jeszcze monitoring hydrologiczny, a także przyrodniczy naszych działań, związany z badaniem zmian zbiorowisk roślinnych, awifauny i herpetologiczny, czyli zmiany w składzie gatunkowym i ilościowym płazów i gadów. Możecie nam Państwo trochę opieszałość zarzucać, że już rok 2017, perspektywa od 2014 roku, ale staramy się jak najlepiej przygotować do tych działań tak, by – z punktu przyrodniczego – nasze działanie było jak najkorzystniejsze i wносиły jak najlepsze zmiany. Panie Przewodniczący, dobrze, ja tylko przekażę na Pańskie ręce takie pokłosie opracowania zeszłorocznego, w którym było sprawozdanie w zeszłym roku o retencji.

Prezentacja dotycząca Sprawozdania z realizacji Programu Mała Retencja Wodna w Województwie Lubuskim za rok 2016 stanowi załącznik nr 11 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo za informację, za te materiały, zaraz Państwu też dam do obejrzenia. Szanowni Państwo, proszę o przedstawienie opinii Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska przez Pana Przewodniczącego Zbigniewa Jana Kołodzieja.

Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Zbigniew Jan Kołodziej: Komisja zapoznała się ze stanowiskiem.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 12 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Czy Państwo Radni mają jakieś pytania, uwagi do tego materiału? Jeśli nie, to stwierdzam, że Sejmik sprawozdanie przyjął do wiadomości. Szanowni Państwo, zgodnie z wcześniej zapowiedzianym harmonogramem, teraz ogłaszam półgodzinną przerwę i w przerwie odbędzie się posiedzenie Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska w pokoju 108. I bardzo proszę o niezwłoczne przybycie czyli o 14:50. Dziękuję bardzo.

przerwa

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Szanowni Państwo, ponieważ widzę, że na sali Sejmiku mamy taką liczbę Radnych, która zapewnia kworum, o ile Pan Radny Mejza nie ucieknie z sali Sejmiku. Ale na pewno znając ciąg do pracy Pana Radnego, to na pewno nie ucieknie z sali Sejmiku. Szanowni Państwo, wznawiam obrady po przerwie.

Punkt 7.

Sprawozdanie z realizacji w latach 2015 i 2016 „Programu opieki nad zabytkami województwa lubuskiego na lata 2013-2016”.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Na sesji jest obecny Pan Łukasz Porycki – Dyrektor Departamentu Infrastruktury Społecznej. O przedstawienie opinii Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki proszę Wiceprzewodniczącego Komisji Pana Nawrockiego.

Sprawozdanie z realizacji w latach 2015 i 2016 „Programu opieki nad zabytkami województwa lubuskiego na lata 2013-2016” stanowi załącznik nr 13 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki Maciej Nawrocki: Opinia komisji pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 14 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję Panie Przewodniczący. Czy Państwo Radni mają jakieś pytania do sprawozdania? Nie? Dziękuję bardzo. Wobec ich braku stwierdzam, że Sejmik sprawozdanie do wiadomości przyjął.

Punkt 7a.

Sprawozdanie z realizacji „Strategii Rozwoju Kultury Województwa Lubuskiego” za 2016 rok.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Na sali jest obecny Dyrektor Łukasz Porycki. O przedstawienie opinii Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki proszę Wiceprzewodniczącego Pana Macieja Nawrockiego.

Sprawozdanie z realizacji „Strategii Rozwoju Kultury Województwa Lubuskiego” za 2016 rok stanowi załącznik nr 15 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki Maciej Nawrocki: Opinia komisji pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 16 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo za przedstawienie wyczerpującej odpowiedzi. Czy ktoś z Państwa ma pytania, uwagi do sprawozdania? Nie ma. A zatem jeśli ich nie ma, stwierdzam że Sejmik sprawozdanie przyjął do wiadomości.

Punkt 8.

Podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia „Programu współpracy Województwa Lubuskiego z organizacjami pozarządowymi w 2018 roku” – druk 606/17.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Na sali obecny jest Dyrektor Departamentu Infrastruktury Społecznej Łukasz Porycki. Czy są w tej sprawie jakieś wystąpienia klubowe? Nie widzę. O przedstawienie opinii Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki proszę Panią Przewodniczącą Marię Jaworską.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 17 do protokołu.

Przewodnicząca Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki Maria Jaworska: Komisja pozytywnie przyjęła.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 18 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. O przedstawienie opinii Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych proszę Panią Przewodniczącą Bożenę Krystynę Osińską.

Przewodnicząca Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Bożena Krystyna Osińska: Komisja Zdrowia i Spraw Społecznych pozytywnie zaopiniowała poprawki do Programu współpracy.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 19 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję uprzejmie. Czy Państwo Radni mają jakieś pytania do tego projektu? Nie ma. W podstawie prawnej jest autopoprawka, chciałem ją tutaj wyłuszczyć. Chodzi o to, że zmienił się Dziennik Ustaw, jest Dz. U. z 2016 roku, a powinno być Dz.U. z 2017 roku, poz. 2096. I ta autopoprawka wynika z tej zmiany i ją zgłaszam. Zatem wobec braku uwag, projekt uchwały w sprawie uchwalenia „Programu współpracy Województwa Lubuskiego z organizacjami pozarządowymi w 2018 roku” – druk 606/17, wraz z autopoprawką, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk zielony „T”. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto się wstrzymał, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk niebieski „?”.

W głosowaniu wzięło udział 16 radnych.

16 głosów za, nikt nie był przeciwny, nikt się nie wstrzymał.

Stwierdzam, że Sejmik uchwałę podjął. Bardzo proszę Państwa Radnych, by nie opuszczali sali posiedzeń.

Uchwała Nr XXXIX/587/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 20 listopada 2017 r. w sprawie uchwalenia „Programu współpracy Województwa Lubuskiego z organizacjami pozarządowymi w 2018 roku” stanowi załącznik nr 20 do protokołu.

Punkt 9.

Podjęcie uchwały w sprawie dostosowania Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego „Medyk” w Zielonej Górze do nowego ustroju szkolnego – druk 599/17.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Komisja miała się odbyć w przerwie obiadowej. Zresztą Państwo wiecie, że nie jestem takim strasznie trudnym, jeśli chodzi o usprawiedliwianie Państwa nieobecności. Mam nadzieję, że przynajmniej tą jedną cechą pozytywną mam. Chociaż nie wiem czy jest pozytywna do końca. Na sesji obecny jest Pan Łukasz Porycki – Dyrektor Departamentu Infrastruktury Społecznej. Czy są w sprawie dostosowania Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego „Medyk” w Zielonej Górze jakieś pytania, uwagi Państwa Radnych? Nie ma. Czy są wystąpienia klubowe? Też nie ma. Zatem proszę o przedstawienie opinii Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki Przewodniczącą Panią Marię Jaworską.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 21 do protokołu.

Przewodnicząca Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki Maria Jaworska: Komisja zaopiniowała projekt uchwały pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 22 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Szanowni Państwo, skoro nie ma pytań i uwag, projekt uchwały w sprawie dostosowania Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego „Medyk” w Zielonej Górze do nowego ustroju szkolnego – druk 599/17, wraz z autopoprawką, która została tutaj również wniesiona (zmiana w podstawie prawnej), poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk zielony „T”. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto się wstrzymał, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk niebieski „?”. To jest wsparcie opozycji dla koalicji, dziękuję bardzo. Łamiemy ten trend, że jest jakaś opozycja totalna. Nie ma w Polsce opozycji totalnej, nawet w Sejmiku lubuskim.

W głosowaniu wzięło udział 16 radnych.

16 głosów za, nikt nie był przeciwny, nikt się nie wstrzymał.

Sejmik uchwałę podjął. Dziękuję uprzejmie.

Uchwała Nr XXXIX/588/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 20 listopada 2017 r. w sprawie dostosowania Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego „Medyk” w Zielonej Górze do nowego ustroju szkolnego stanowi załącznik nr 23 do protokołu.

Punkt 10.

Podjęcie uchwały w sprawie dostosowania Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego „Medyk” w Gorzowie Wielkopolskim do nowego ustroju szkolnego – druk 600/17.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Na sesji jest obecny Pan Łukasz Porycki – Dyrektor Departamentu Infrastruktury Społecznej. Czy są wystąpienia klubowe w tej sprawie? Nie ma. Czy mogę prosić Przewodniczącą Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki Panią Marię Jaworską o opinię?

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 24 do protokołu.

Przewodnicząca Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki Maria Jaworska: Komisja zaopiniowała projekt uchwały pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 25 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję uprzejmie. Czy Państwo Radni mają jakieś wątpliwości? Nie. Projekt uchwały w sprawie dostosowania Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego „Medyk” w Gorzowie Wielkopolskim do nowego ustroju szkolnego – druk 600/17, wraz z autopoprawką (zmiana w podstawie prawnej), poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk zielony „T”. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto się wstrzymał, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk niebieski „?”. Dziękuję za kolejne wsparcie Pani Marszałek ze strony Klubu Prawa i Sprawiedliwości.

W głosowaniu wzięło udział 16 radnych.

16 głosów za, nikt nie był przeciwny, nikt się nie wstrzymał.

Stwierdzam że Sejmik uchwałę podjął.

Uchwała Nr XXXIX/589/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 20 listopada 2017 r. w sprawie dostosowania Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego „Medyk” w Gorzowie Wielkopolskim do nowego ustroju szkolnego stanowi załącznik nr 26 do protokołu.

Punkt 10a.

Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Lubuskiego w roku 2017 dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków położonych na obszarze województwa lubuskiego – druk 611/17.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: I oczywiście tutaj też jest ta autopoprawka w podstawie prawnej, przypominam. Na sesji jest obecny Pan Łukasz Porycki – Dyrektor Departamentu Infrastruktury Społecznej. Czy są wystąpienia klubowe w tej sprawie? Nie ma. O opinię Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki proszę Przewodniczącą Panią Marię Jaworską.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 27 do protokołu.

Przewodnicząca Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki Maria Jaworska: Komisja zaopiniowała projekt uchwały pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 28 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: O przedstawienie opinii Komisji Budżetu i Finansów proszę Wiceprzewodniczącego Komisji Budżetu i Finansów Tomasza Możejko.

Wiceprzewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Tomasz Możejko: Opinia pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 29 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję uprzejmie. Czy ktoś z Państwa Radnych ma jakieś pytania, uwagi do tego projektu? Jeśli nie, projekt uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Lubuskiego w roku 2017 dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków położonych na obszarze województwa lubuskiego – druk 611/17, wraz z autopoprawką, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały, proszę

podnieść rękę i nacisnąć przycisk zielony „T”. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto się wstrzymał, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk niebieski „?”.

W głosowaniu udział wzięło 17 radnych.

17 głosów za, nikt nie był przeciwny, nikt się nie wstrzymał.

Stwierdzam że Sejmik uchwałę podjął.

Uchwała Nr XXXIX/590/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 20 listopada 2017 r. zmieniająca uchwałę w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Lubuskiego w roku 2017 dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków położonych na obszarze województwa lubuskiego stanowi załącznik nr 30 do protokołu.

Punkt 10b.

Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umów o dofinansowanie robót budowlanych, na okres dłuższy niż 1 rok budżetowy – druk nr 612/17.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Autopoprawka również w podstawie prawnej. Na sali obecny jest Dyrektor Jakub Piosik - Dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej. Czy są wystąpienia klubowe? Nie widzę. O przedstawienie opinii Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych proszę Przewodniczącą Komisji Panią Bożenę Krystynę Osińską.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 31 do protokołu.

Przewodnicząca Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Bożena Krystyna Osińska: Komisja Zdrowia i Spraw Społecznych pozytywnie zaopiniowała przesunięcie terminu dla robót budowlanych realizowanych przez przychodnię w Gorzowie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 32 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję. O przedstawienie opinii Komisji Budżetu i Finansów proszę Wiceprzewodniczącą Komisji Pana Tomasza Możejko.

Wiceprzewodniczącą Komisji Budżetu i Finansów Tomasz Możejko: Opinia pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 33 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Czy ktoś z Państwa Radnych ma jakieś pytania? Nie ma. Zatem wobec braku, projekt uchwały w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umów o dofinansowanie robót budowlanych, na okres dłuższy niż 1 rok budżetowy – druk 612/17, wraz z autopoprawką, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały, proszę podnieść rękę, nacisnąć przycisk zielony „T”. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę, nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto wstrzymał się, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk niebieski „?”.

W głosowaniu wzięło udział 17 radnych.

17 głosów za, nikt nie był przeciwny, nikt się nie wstrzymał.

Sejmik uchwałę podjął.

Uchwała Nr XXXIX/591/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 20 listopada 2017 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umów o dofinansowanie robót budowlanych, na okres dłuższy niż 1 rok budżetowy stanowi załącznik nr 34 do protokołu.

Punkt 10c.

Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie określenia jednostek budżetowych gromadzących dochody na wydzielonych rachunkach, źródeł tych dochodów i ich przeznaczenie oraz sposobu i trybu sporządzania planu finansowego dochodów i wydatków nimi finansowanych – druk nr 613/17.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Na sesji obecny jest Pan Łukasz Porycki – Dyrektor Departamentu Infrastruktury Społecznej. Czy są wystąpienia klubowe? Nie ma. Proszę o opinię Przewodniczącą Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki Panią Marię Jaworską.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 35 do protokołu.

Przewodnicząca Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki Maria Jaworska: Opinia komisji pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 36 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Bardzo dziękuję. Czy Państwo Radni mają jakieś pytania, uwagi? Jeśli nie, projekt uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie określenia jednostek budżetowych gromadzących dochody na wydzielonych rachunkach, źródeł tych dochodów i ich przeznaczenie oraz sposobu i trybu sporządzania planu finansowego dochodów i wydatków nimi finansowanych – druk 613/17, wraz z autopoprawką (zmiana w podstawie prawnej), poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk zielony „T”. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę, nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto wstrzymał się, proszę podnieść rękę, nacisnąć przycisk niebieski „?”.

W głosowaniu wzięło udział 18 radnych.

18 głosów za, nikt nie był przeciwny, nikt się nie wstrzymał.

Stwierdzam, że Sejmik uchwałę podjął.

Uchwała Nr XXXIX/592/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 20 listopada 2017 r. zmieniająca uchwałę w sprawie określenia jednostek budżetowych gromadzących dochody na wydzielonych rachunkach, źródeł tych dochodów i ich przeznaczenie oraz sposobu i trybu sporządzania planu finansowego dochodów i wydatków nimi finansowanych stanowi załącznik nr 37 do protokołu.

Punkt 11.

Podjęcie uchwały w sprawie obszaru chronionego krajobrazu o nazwie „Gorzyczo” – druk nr 601/17.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Autopoprawka również w podstawie prawnej. Na sali obecny jest Pan Wojciech Kozieja – Dyrektor Departamentu Rolnictwa, Zasobów Naturalnych, Rybactwa i Rozwoju Wsi. Czy są wystąpienia klubowe? Dziękuję bardzo. Proszę o przedstawienie opinii Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 38 do protokołu.

Członek Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Grażyna Dereń: Opinia Komisji Rolnictwa jest pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 39 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Jest pozytywna. Dobrze. Dziękuję Pani, członkowi komisji. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma pytania bądź uwagi? Nie ma. Projekt uchwały w sprawie obszaru chronionego krajobrazu o nazwie „Gorzycko” – druk nr 601/17, wraz z autopoprawką, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały, proszę podnieść rękę, nacisnąć przycisk zielony „T”. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę, nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto wstrzymał się, proszę podnieść rękę, nacisnąć przycisk niebieski „?”.

W głosowaniu wzięło udział 23 radnych.

23 głosy za, nikt nie był przeciwny, nikt się nie wstrzymał.

Stwierdzam, że Sejmik uchwałę podjął.

Uchwała Nr XXXIX/593/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 20 listopada 2017 r. w sprawie obszaru chronionego krajobrazu o nazwie „Gorzycko” stanowi załącznik nr 40 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Chciałbym uspokoić Państwa Radnych, że z tytułu nieobecności na tych głosowaniach nie będą te konsekwencje kosztowne.

Punkt 12.

Podjęcie uchwały w sprawie obszaru chronionego krajobrazu o nazwie „Dolina Nysy” – druk nr 602/17.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Na sali jest obecny nadal Pan Wojciech Kozieja – Dyrektor Departamentu Rolnictwa, Zasobów Naturalnych, Rybactwa i Rozwoju Wsi. Czy są wystąpienia klubowe w tej sprawie? Nie ma. O przedstawienie opinii Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska proszę Przewodniczącego Komisji Pana Zbigniewa Jana Kołodzieja.
Projekt uchwały stanowi załącznik nr 41 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Zbigniew Jan Kołodziej: Opinia komisji pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 42 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Czy Państwo Radni mają wątpliwości, pytania? Nie ma. Projekt uchwały w sprawie obszaru chronionego krajobrazu o nazwie „Dolina Nysy” – druk nr 602/17, wraz z autopoprawką (zmiana w podstawie prawnej), poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały, proszę podnieść rękę, nacisnąć przycisk zielony „T”. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę, nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto się wstrzymał, proszę podnieść rękę, nacisnąć przycisk niebieski „?”.

W głosowaniu wzięło udział 22 radnych.

22 głosy za, nikt nie był przeciwny, nikt się nie wstrzymał.

Stwierdzam, że Sejmik uchwałę podjął.

Uchwała Nr XXXIX/594/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 20 listopada 2017 r. w sprawie obszaru chronionego krajobrazu o nazwie „Dolina Nysy” stanowi załącznik nr 43 do protokołu.

Punkt 12a.

Podjęcie uchwały w sprawie ograniczenia populacji zwierząt – druk nr 609/17.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Autopoprawka w podstawie prawnej. Na sali obecny jest Pan Wojciech Kozieja – Dyrektor Departamentu Rolnictwa, Zasobów Naturalnych, Rybactwa i Rozwoju Wsi. Czy są wystąpienia klubowe w tej sprawie? Nie ma. O przedstawienie opinii Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska proszę Przewodniczącego Komisji Pana Zbigniewa Jana Kołodzieja.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 44 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Zbigniew Jan Kołodziej: Opinia komisji pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 45 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Czy Państwo Radni mają wątpliwości do tego projektu? Nie? Projekt uchwały w sprawie ograniczenia populacji zwierząt – druk 609/17, wraz z autopoprawką, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały, proszę podnieść rękę, nacisnąć przycisk zielony „T”. Kto jest

przeciw, proszę podnieść rękę, nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto wstrzymał się, proszę podnieść rękę, nacisnąć przycisk niebieski „?”.

W głosowaniu wzięło udział 23 radnych.

23 głosy za, nikt nie był przeciwny, nikt się nie wstrzymał.

Stwierdzam, że Sejmik uchwałę podjął.

Uchwała Nr XXXIX/595/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 20 listopada 2017 r. w sprawie ograniczenia populacji zwierząt stanowi załącznik nr 46 do protokołu.

Punkt 13.

Podjęcie uchwały w sprawie powierzenia Gminie Skąpe prowadzenia części zadania publicznego Województwa Lubuskiego w zakresie dróg publicznych polegającego na przebudowie drogi woj. nr 276 relacji Krosno Odrzańskie – Świebodzin na odcinku od km 28 + 407 do 29 + 406,5 – chodnik wraz z zatoką postojową w miejscowości Skąpe – druk nr 603/17.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Na sali obecny jest Pan Sławomir Kotylak – Dyrektor Departamentu Infrastruktury i Komunikacji. Czy są wystąpienia klubowe w tej sprawie? Nie ma. O przedstawienie opinii Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa proszę Przewodniczącego Komisji Pana Wacława Jana Maciuszonka.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 47 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Wacław Jan Maciuszonek: Opinia Komisji Gospodarki pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 48 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Czy do projektu uchwały są ze strony Państwa Radnych jakieś pytania, uwagi? Nie ma. Zatem projekt uchwały w sprawie powierzenia Gminie Skąpe prowadzenia części zadania publicznego Województwa Lubuskiego w zakresie dróg publicznych polegającego na przebudowie drogi woj. nr 276 relacji Krosno Odrzańskie – Świebodzin na odcinku od km 28 + 407 do 29 + 406,5 – chodnik

wraz z zatoką postojową w miejscowości Skąpe – druk nr 603/17, wraz z autopoprawką (zmiana w podstawie prawnej), poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały, proszę podnieść rękę, nacisnąć przycisk zielony „T”. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto wstrzymał się, proszę podnieść rękę, nacisnąć przycisk niebieski „?”.

W głosowaniu wzięło udział 23 radnych.

23 głosy za, nikt nie był przeciwny, nikt się nie wstrzymał.

Stwierdzam, że Sejmik uchwałą podjął.

Uchwała Nr XXXIX/596/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 20 listopada 2017 r. w sprawie powierzenia Gminie Skąpe prowadzenia części zadania publicznego Województwa Lubuskiego w zakresie dróg publicznych polegającego na przebudowie drogi woj. nr 276 relacji Krosno Odrzańskie – Świebodzin na odcinku od km 28 + 407 do 29 + 406,5 – chodnik wraz z zatoką postojową w miejscowości Skąpe stanowi załącznik nr 49 do protokołu.

Punkt 13a.

Podjęcie uchwały w sprawie powierzenia i przyjęcia części zadania w zakresie organizowania publicznego transportu zbiorowego, ze względu na planowany przebieg linii komunikacyjnych w wojewódzkich przewozach pasażerskich – druk nr 610/17.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Na sali obecny jest Pan Sławomir Kotylak – Dyrektor Departamentu Infrastruktury i Komunikacji. Czy są wystąpienia klubowe w tej sprawie? Nie ma. O opinię Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa proszę Przewodniczącego Pana Waclawa Jana Maciuszonka.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 50 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Waclaw Jan Maciuszonek: Opinia Komisji Gospodarki pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 51 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję uprzejmie. Czy Państwo Radni mają jakieś pytania, uwagi do tego projektu? Nie ma. Projekt uchwały w sprawie

powierzenia i przyjęcia części zadania w zakresie organizowania publicznego transportu zbiorowego, ze względu na planowany przebieg linii komunikacyjnych w wojewódzkich przewozach pasażerskich – druk nr 610/17, wraz z autopoprawką (zmiana w podstawie prawnej), poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały, proszę podnieść rękę, nacisnąć przycisk zielony „T”. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę, nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto wstrzymał się, proszę podnieść rękę, nacisnąć przycisk niebieski „?”.

W głosowaniu wzięło udział 22 radnych.

22 głosy za, nikt nie był przeciwny, nikt się nie wstrzymał.

Stwierdzam, że Sejmik uchwałę podjął.

Uchwała Nr XXXIX/597/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 20 listopada 2017 r. w sprawie powierzenia i przyjęcia części zadania w zakresie organizowania publicznego transportu zbiorowego, ze względu na planowany przebieg linii komunikacyjnych w wojewódzkich przewozach pasażerskich stanowi załącznik nr 52 do protokołu.

Punkt 13b.

Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie ustalenia stawki jednostkowej dotacji przedmiotowej – druk nr 614/17.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Na sali obecna jest Pani Józefa Chalecka – witamy Panią bardzo serdecznie – Skarbnik Województwa Lubuskiego. Czy są wystąpienia klubowe w tej sprawie? Nie ma. Zatem o przedstawienie opinii Komisji Budżetu i Finansów proszę Wiceprzewodniczącego Komisji Pana Tomasza Możejko.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 53 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Tomasz Możejko: Opinia pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 54 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję. Czy ktoś z Państwa Radnych ma jakieś pytania bądź uwagi? Pan Radny Kruczkowski.

Radny Województwa Lubuskiego Józef Kruczkowski: Ile stawka jednostkowa dotacji przedmiotowej dla jednostki wynosiła w ubiegłym roku? Jaka była i jaka jest w tym roku?

Skarbnik Województwa Lubuskiego Józefa Chalecka: To znaczy w ubiegłym roku nie powiem. Powiem, jaka była poprzednio. Poprzednio, którą Państwo podejmowaliście, to była kwota 290,9931. Teraz 298,5274. Wpływ na tą kwotę, tak jak referowałam na Komisji była kwota 66 000,00 – dotacja przedmiotowa przyznana dla Drzonkowa, jako dotacja przedmiotowa musi mieć odzwierciedlenie w kalkulacji, dlatego kalkulację prosimy tutaj, żeby Państwo zaakceptowali właśnie tą nową 298 zł.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo.

Radny Województwa Lubuskiego Józef Kruczkowski: Jeszcze mam jedno pytanie, czy rozbudowa infrastruktury Drzonkowa nie będzie ponosiła za sobą skutków, chociaż teoretycznie powinno być odwrotnie, że powinna przynosić większe dochody. Czy nie istnieje takie ryzyko, że będzie zwiększała koszty potrzeby dotacji?

Skarbnik Województwa Lubuskiego Józefa Chalecka: Mamy nadzieję, że inwestycje, które były dokonane, w konsekwencji przyczynią się do zmniejszania tej stawki. Na chwilę obecną, żeby przekazać te pieniądze i ta stawka, o której przed chwilą mówiłam, to na przykład wynikała także ze zwiększenia budżetu, jaki z miasta Zielona Góra dostał Drzonków. Dlatego dwa razy zmniejszamy w tym roku lub zwiększamy stawkę, ale tylko po to, żeby można było te dodatkowe środki, które wprowadzamy. Te środki to hasło „Ksawery”. To nie jest na przykład zwiększenie, że brakuje, dopłacamy do czegoś, tylko te 66 000 dotacji na wydatki bieżące i 40 000 na wydatki majątkowe, są to środki, które Zarząd przyznał tak jak dla jednostek kultury, dla jednostek ochrony zdrowia. Także tutaj dla jednostek kultury, dla Drzonkowa, żeby wprowadzić tą kwotę musieliśmy zwiększyć stawkę dotacji. Natomiast, jeżeli chodzi o odpowiedź do Pana na to pytanie, o którym Pan Radny mówi, to przy projekcie budżetu na 2018 rok myślę, że będziemy na ten temat dyskutowali i zobaczymy jaka to jest kwota w tym roku, dlaczego taka, a nie inna i czy taka, Państwa zdaniem, to jest odpowiednia.

Radny Województwa Lubuskiego Józef Kruczkowski: Dziękuję bardzo.

Skarbnik Województwa Lubuskiego Józefa Chalecka: Proszę.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Ja tylko informuję, że sprzedaż usług przez Drzonków, kwota wpływu z tytułu sprzedaży usług wzrasta. Natomiast to nie jest spółka, gdzie bilansuje się dochodowo jej działalność. To jest zakład budżetowy. Szanowni Państwo, zatem po tych wyjaśnieniach, projekt uchwały zmieniający uchwałę w sprawie ustalenia stawki jednostkowej dotacji przedmiotowej – druk nr 614/17, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk zielony „T”. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć czerwony „N”. Kto wstrzymał się, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk niebieski „?”.

W głosowaniu wzięło udział 23 radnych.

21 głosów za, nikt nie był przeciwny, 2 głosy wstrzymujące się.

Stwierdzam, że Sejmik uchwałę podjął.

Uchwała Nr XXXIX/598/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 20 listopada 2017 r. zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia stawki jednostkowej dotacji przedmiotowej stanowi załącznik nr 55 do protokołu.

Punkt 14.

Podjęcie uchwały w sprawie dokonania zmian uchwały budżetowej Województwa Lubuskiego na 2017 rok – druk nr 607/17, wersja 2.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Na sali obecna jest Pani Józefa Chalecka – Skarbnik Województwa. Czy są wystąpienia klubowe w tej sprawie? Nie ma. O przedstawienie opinii Komisji Budżetu i Finansów proszę Wiceprzewodniczącego Komisji Pana Tomasza Możejko.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 56 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Tomasz Możejko: Opinia pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 57 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Czy Państwo Radni mają jakieś pytania, uwagi? Nie ma. Zatem projekt uchwały w sprawie dokonania

zmian uchwały budżetowej Województwa Lubuskiego na 2017 rok – druk nr 607/17, wersja 2, poddaje pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk zielony „T”. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć czerwony „N”. Kto wstrzymał się, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk niebieski „?”.Dziękuję.

W głosowaniu wzięło udział 22 radnych.

22 głosy za, nikt nie był przeciwny, nikt się nie wstrzymał.

Stwierdzam, że Sejmik uchwałę podjął.

Uchwała Nr XXXIX/599/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 20 listopada 2017 r. w sprawie dokonania zmian uchwały budżetowej Województwa Lubuskiego na 2017 rok stanowi załącznik nr 58 do protokołu.

Punkt 15.

Podjęcie uchwały w sprawie dokonania zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Lubuskiego na lata 2017-2029 – druk nr 608/17, wersja 2.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Na sali obecna jest Pani Skarbnik – Józefa Chalecka. Czy są wystąpienia klubowe w tej sprawie? Nie ma. O przedstawienie opinii Komisji Budżetu i Finansów proszę Wiceprzewodniczącego Komisji Pana Tomasza Możejko.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 59 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Tomasz Możejko: Opinia pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 60 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję. Czy ktoś z Państwa Radnych ma uwagi? Nie. Projekt uchwały w sprawie dokonania zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Lubuskiego na lata 2017-2029 – druk nr 608/17, wersja 2, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk zielony „T”. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto się wstrzymał, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk niebieski „?”.

W głosowaniu wzięło udział 23 radnych.

23 głosy za, nikt nie był przeciwny, nikt się nie wstrzymał.

Stwierdzam, że Sejmik uchwałę podjął.

Uchwała Nr XXXIX/600/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 20 listopada 2017 r. w sprawie dokonania zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Lubuskiego na lata 2017-2029 stanowi załącznik nr 61 do protokołu.

Punkt 16.

Podjęcie uchwały w sprawie nadania Aleksandrowi Kapustce „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 604/17.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 62 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Czy są wystąpienia klubowe w tej sprawie? Nie ma. Czy ktoś z Państwa Radnych ma jakieś uwagi? Też nie ma. A zatem projekt uchwały w sprawie nadania Aleksandrowi Kapustce „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 604/17, poddaje pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk zielony „T”. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto się wstrzymał, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk niebieski „?”.

W głosowaniu wzięło udział 21 radnych.

21 głosów za, nikt nie był przeciwny, nikt się nie wstrzymał.

Stwierdzam, że Sejmik uchwałę podjął.

Uchwała Nr XXXIX/601/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 20 listopada 2017 r. w sprawie nadania Aleksandrowi Kapustce „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” stanowi załącznik nr 63 do protokołu.

Punkt 17.

Podjęcie uchwały w sprawie nadania Stowarzyszeniu „Gorzowska Orkiestra Dęta” „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 605/17.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 64 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Czy są wystąpienia klubowe w tej sprawie? Nie ma. Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytania, uwagi? Również nie ma. Zatem projekt uchwały w sprawie nadania Stowarzyszeniu „Gorzowska Orkiestra Dęta” „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 605/17, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk zielony „T”. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę, nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto się wstrzymał, proszę podnieść rękę, nacisnąć przycisk niebieski „?”.

W głosowaniu wzięło udział 23 radnych.

23 głosy za, nikt nie był przeciwny, nikt się nie wstrzymał.

Stwierdzam, że Sejmik uchwałę podjął. Dziękuję bardzo.

Uchwała Nr XXXIX/602/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 20 listopada 2017 r. w sprawie nadania Stowarzyszeniu „Gorzowska Orkiestra Dęta” „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” stanowi załącznik nr 65 do protokołu.

Punkt 17a.

Stanowisko Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa lubuskiego ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Na sali obecny jest Pan Artur Malec – Dyrektor Departamentu Środowiska. Czy są wystąpienia klubowe w tej sprawie? Nie ma. O przedstawienie opinii Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska proszę Przewodniczącego Komisji Pana Zbigniewa Kołodzieja.

Projekt stanowiska stanowi załącznik nr 66 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Zbigniew Jan Kołodziej: Komisja przed chwilą skończyła obrady. Przyjęła stanowisko: 1 za , 4 się wstrzymało. Dziękuję.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 67 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dobrze. Szanowni Państwo, czy są jakieś pytania, uwagi Państwa Radnych do tego stanowiska? Pan Radny Wołowicz.

Radny Województwa Lubuskiego Franciszek Wołowicz: Ponieważ, z jednej strony tak troszkę z zaskoczenia to stanowisko zostało wprowadzone mimo tego, że wcześniej - między innymi - Radny Maciuszonek występował w tych sprawach, ja występowałem w interpelacji czy w wystąpieniu w imieniu Klubu, było to bez odzewu i prawdę mówiąc tak troszkę – na tamten czas – zbyci byliśmy. Ale ja proponuję konkretnie zmianę, drobną zmianę treści tego stanowiska, polegającą na tym: pierwsze zdanie – „Na podstawie § 38, pkt.1 Statutu Województwa Lubuskiego przyjętego uchwałą nr ..., Sejmiku Województwa z dnia..., Sejmik Województwa Lubuskiego wzywa Zarząd Województwa Lubuskiego do działań, polegających na opracowaniu...” i już dalej jak leci. „Wzywa”. Ewentualnie, opcjonalnie: „Na podstawie paragrafu 38, pkt. 3 Sejmik Województwa Lubuskiego apeluje do Zarządu Województwa Lubuskiego o podjęcie działań, polegających na opracowaniu...”, i już tam dalej leci. Ponieważ użyte tutaj sformułowanie jest troszeczkę, przepraszam, ale trochę bez sensu. „Sejmik Województwa Lubuskiego pozytywnie odnosi się do podejmowanych przez Zarząd Województwa Lubuskiego działań, polegających na opracowaniu projektów uchwał”. Nie mamy się do czego ani pozytywnie, ani negatywnie odnosić, bo żadnych działań jeszcze nie podjęto. Jakby to stanowisko dopiero zapowiada działania, które być może w przyszłości będą podjęte. Więc ja proponuję, którąś z tych dwóch form, które zaproponowałem, przyjąć. Bardziej mi pasuje to „wzywa”, bo to tak brzmi jednoznacznie. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Pan Radny Maciuszonek, a potem Pani Marszałek Polak.

Radny Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek: Panie Przewodniczący, co prawda razem tutaj nie działamy w tym temacie, ale ponieważ pochodzimy z tego samego jakby miasta i była inicjatywa stowarzyszeń działających w obszarach na temat właśnie ustawy antysmogowej i osobiście też w tej sprawie byłem u Pani Marszałek, i dostaliśmy z buta. I teraz wprowadzenie tego w takim jeszcze stylu, bez prawidłowego posiedzenia komisji, tylko w przerwie, jest po prostu moim zdaniem nie celowe. Temat jest bardzo istotny. Oczywiście, nie jestem przeciw, to żeby była jasna sprawa, natomiast jestem przeciwko takiemu właśnie wrzucaniu tematu w trakcie, kiedy pół roku temu całkowicie inne stanowisko było Zarządu, nikt nie chciał się w ogóle spotkać. Jak tym ludziom spojrzę w oczy? Przedtem przekazałem im, że nie ma zainteresowania, a teraz Zarząd się obudził. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Pani Marszałek chce, żeby wyjaśnić co to z tego „buta”?

Radny Województwa Lubuskiego Waclaw Maciuszonek: Chyba wyjaśniłem.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Nie będę komentować języka Radnych w tym zakresie. Według mnie temat jest bardzo istotny i zawsze byłam bardzo mocno zaangażowana, kreując taką misję naszego regionu – „Zielona kraina nowoczesnych technologii”, dbając o środowisko, wskazując również priorytety, nie tylko inteligentnych specjalizacji, ale również w Regionalnym Programie wyraźnie wskazaliśmy, że to jest nasz potencjał. I budując region innowacyjny, nowoczesny, musimy dbać jednocześnie o jego zrównoważony rozwój i o środowisko. Myślę, że po sesji wyjaśnimy sobie, z czego wynika to niezadowolenie Radnego. Natomiast myślę, że to właśnie stanowisko jest też dowodem na zaangażowanie Zarządu i nas wszystkich w budowanie takiego środowiska zdrowego. Powszechne są w tej chwili takie działania w różnych województwach w celu dbania o środowisko. W Żarach mamy truciciela, Kronopol, może stąd takie nastawienie też Radnego, ale jest ich więcej w regionie. I chcemy rozpocząć od tego stanowiska, po to, żeby taki program przygotować. Ja przypomnę, że Zarząd Województwa już wcześniej podejmował takie działania, finansując również te działania, wspólnie z Rządem Platformy Obywatelskiej i PSL-u – Program „KAWKA” – w ramach Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska, stąd może tak to stanowisko się zaczyna, że pozytywnie się ocenia dotychczas podejmowane działania, bo Gorzów zyskał 30 mln w ramach tego Programu „KAWKA”. W tej chwili widzę, że wielu samorządowców we własnym zakresie zмага się z tym problemem i wyznacza z własnych środków finansowych potężne środki, jak na małe, lokalne możliwości, na wymianę pieców, na dbanie o środowisko. Także nie chcę się sprzeczać co do gry słów. Uważam czy napiszemy tam „zobowiązuje się Zarząd”. Zarząd jest od tego, że ma wykonać stanowisko i lepiej późno niż wcale. Myślę, że to też jest dla Sejmiku ważne, że to cały Sejmik chce czystego środowiska i powietrza w naszym województwie. Zawsze uważaliśmy, że jesteśmy takim regionem, który nie musi się zmagać ze smogiem, a się okazuje, że jednak tak. I stąd też zaczynamy pisać program i już wprowadzać konkretne procedury, niestety zastępując również Rząd polski, który nie realizuje w tej chwili już Programu „KAWKA”. Ale Konwent Marszałków, też na jednym z ostatnich posiedzeń podjął takie stanowisko, pomimo, że wcześniej długo rozmawialiśmy o tym – prawie 2 lata, ale już przeszliśmy do konkretnych działań. Poprzez stanowisko Konwentu Marszałków zwróciliśmy się do Rządu polskiego o reaktywowanie Programu „KAWKA”. On się nie musi tak nazywać,

„Schetynówki” się też nie podobają. Niech się nazywa inaczej, ale niech będą działania na rzecz środowiska i czystego powietrza.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję. Za chwilę przejdziemy do procedowania, te poprawki zostały zapisane. Tak, ja widzę Pana Przewodniczącego, ja chcę tylko poinformować, że w ramach tej debaty, która się toczy wokół tej sprawy, ja pozwoliłem sobie zebrać wszystkie uchwały antysmogowe podjęte w Polsce przez Sejmiki i zaproponowane tam instrumenty, i zwrócę się do Państwa Radnych o opinię, które z tych instrumentów Państwo jesteście skłonni popierać. Pani Marszałek, ja bym tutaj nie używał aż tak mocnego słowa, że „Kronopol trucicielem”, bo ja w Gazecie Lubuskiej, w debacie negocjowałem to, dlatego, że wszystkie dane mówią o tym, że powodem smogu jest niskie spalanie czyli nasze piece, a przemysł, nawet i Kronopol aż nie emituje tylu szkodliwych składników do atmosfery. Ale ja wiem, że tam jest taka najbardziej gorąca atmosfera, ale chciałem wyraźnie powiedzieć, że władze Żar wyjątkowo dużo robią, by rzeczywiście poprawić czystość powietrza. A z Programu „KAWKA” rzeczywiście, tu koledzy Radni z Gorzowa mówią, bo tylko Gorzów skorzystał z Programu „KAWKA” i efekt tego programu jest rzeczywiście odczuwalny dla mieszkańców. Natomiast myślę, że stoimy dopiero przed główną debatą. Pana Przewodniczącego Ardellego proszę o zabranie głosu.

Radny Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Jako trzeci Żaranin włączę się do tej dyskusji. Pani Marszałek, nikt nie neguje, jak koledzy powiedzieli, samego faktu podejmowania działań ewentualnych. Chodzi o sam fakt wprowadzania na ostatnią chwilę do porządku obrad dzisiejszej sesji. To, co Pan kolega Maciuszonek mówił, to chodziło o to, że nikt nic nie wie. Nagle jakby tyle pracujemy, wysyłamy porządek obrad, tego do porządku obrad nie wprowadzamy i nagle dzisiaj się dowiadujemy, że w porządku obrad będzie to stanowisko. Jak tyle pracujemy, mamy tyle osiągnięć w tym zakresie, to się tym pochwalmy, a nie wprowadzajmy to gdzieś tylnymi drzwiami do porządku obrad. I o to kolegom chodziło, a nie o fakt, że mamy coś zrobić.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Ja tylko chcę przypomnieć, kiedy Pan Radny Mejza proponował stanowisko ad hoc – Sejmik przyjął, kiedy Klub PiS-u proponował stanowisko ad hoc – Sejmik też przyjął. Nie zamykamy tym stanowiskiem debaty, stoimy dopiero przed uchwałą antysmogową, dlatego prosiłbym o to, by rzeczywiście tak, jak tu koledzy mówili, by propozycję swoje przygotowywać, by się odnieść – prosiłbym na piśmie najlepiej czy też w dialogu spotkań z Przewodniczącymi Klubów, byśmy w trybie poza debatą publiczną najpierw,

byśmy też wyważyli te argumenty i propozycje, które są proponowane przez inne Sejmiki. Byśmy wiedzieli jak jest w rzeczywistości, by rzeczywiście z tej debaty smogowej nie uczynić debaty politycznej o tym kto bardziej, kto mniej, co Rząd robi źle, czego Rząd nie robi źle. Pamiętajmy o tym, że zawsze w naszych stanowiskach – jak długo jestem Radnym – wnosiliśmy do Rządu o pomoc, bądź też krytykowaliśmy postępowania Rządu, niezależnie jakie rządy były. Pan Radny Mejza.

Radny Województwa Lubuskiego Łukasz Mejza: Szanowni Państwo, jako Przewodniczący Klubu, który, jako pierwszy w tej kadencji, rozpoczął dyskusję nad koniecznością podjęcia uchwały antysmogowej, chciałem podziękować, że zmierzamy we właściwym kierunku. Rzeczywiście, jest to temat na tyle ważny, że może ten tryb procedowania mógłby być inny, ale mnie przede wszystkim cieszy to, że rozpoczęto tę dyskusję już na odpowiednim poziomie, także to jest na pewno krok w bardzo dobrą stronę. Co do rzeczoności Kronopolu, to faktycznie, Szanowni Państwo, w Polsce za smog w 52 % odpowiada niska emisja. Przemysł to jest zaledwie 17 %, także my przede wszystkim z tym musimy się uporać i jestem przekonany, że jeżeli będziemy teraz wszyscy właściwie pracować nad tą uchwałą antysmogową, to już w najbliższym czasie, na początku kolejnej kadencji, będziemy mogli cieszyć się konkretnymi rozwiązaniami. Także dziękuję za krok w tę stronę.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Pan Radny Zbigniew Kołodziej.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Jan Kołodziej: Panie Przewodniczący, ja tylko dwa zdania, bo tutaj Radny Ardelli wspominał o okresie, że raptownie to stanowisko trafiło. Myśmy to stanowisko, jako komisja, otrzymaliśmy 15 listopada na Komisję Rolnictwa, ale z tego względu, że to był właśnie bardzo szybko temat wysłany, przekazałem do wszystkich członków komisji, aby się zapoznali i dlatego dzisiaj w przerwie sesji na ten temat dyskutowaliśmy. Być może tego czasu było za mało, żeby coś wypracować, ale to też nie było tak, że to stanowisko trafiło dopiero dzisiaj rano.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję. Szanowni Państwo, ja nie neguję Waszego rozczarowania jeżeli chodzi o zaangażowanie Państwa Radnych tą tematyką. Przypomnę, bo będę musiał reprezentować Sejmik w debacie 22-ego, Gazety Lubuskiej, debacie smogowej. Być może nie będę mógł z powodów rodzinnych, osobistych uczestniczyć, to ktoś w moim imieniu w tej debacie weźmie udział i jeśli są tacy chętni, którzy chcieliby wziąć, to proszę się do mnie zgłaszać. Wiemy o tym, że poza problemem merytorycznym, jest też kwestia dialogu

społecznego, w kwestii, która ma charakter uświadomienia, zachęcenia, propagowania pozytywnych postaw, tak rozumiemy to stanowisko. Ale są propozycje konkretne dwóch zmian do tego stanowiska. Rozumiem, że Pan Radny podtrzymuje te dwie propozycje czy może ułatwi nam zaproponowanie jednej?

Radny Województwa Lubuskiego Franciszek Wołowicz: Jedną.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Jedną propozycję. To jak jedną, to którą Pan Radny proponuje?

Radny Województwa Lubuskiego Franciszek Wołowicz: Tzn. najbardziej by mi pasowało słowo „zobowiązuje”, ale ja nie do końca jestem pewny czy my możemy użyć takiego zobowiązania wobec Zarządu. Jeżeli możemy, to wtedy nie zmieniamy podstawy prawnej: „Na podstawie § 38, pkt. 4” zostaje, i dalej: „Sejmik Województwa Lubuskiego zobowiązuje Zarząd Województwa Lubuskiego do działań...”, i już dalej.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dobrze. Czy jest tutaj jasność co do tej propozycji? Ona jest wyświetlona. Czy może Pani Marszałek uznać to za autopoprawkę Zarządu?

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Sama tak zaproponowałam.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Proszę Państwa, czyli skoro jest to autopoprawka Zarządu, jak widzicie Państwo nie ma aż takiego sporu w tak ważnych kwestiach. Prosiłbym o zrozumienie, bo ja uczestniczyłem w kilku debatach, rzeczywiście w Żarach i ta sytuacja jest tam podgrzewana zupełnie niepotrzebnie. Nawet zobowiązałem się, że pojadę do Żar w imieniu Sejmiku, pośredniczyć w wygaszeniu tych emocji wokół tej sprawy, bo zbyt mocno szuka się różnych argumentów „przeciw” i dziękuję Państwu Radnym, związanym z Żarami, za tonowanie debaty na ten temat. Bardzo dziękuję, Panie Przewodniczący, również zwracam się do Pana Wacława Maciuszonka. Czy możemy zatem przejść do procedowania? Czy Pan Radny jeszcze chciał zabrać głos? Tak, jeszcze Pan Radny Maciuszonek. Bardzo proszę.

Radny Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek: Panie Przewodniczący, Szanowni Radni, czyli mówimy o podgrzewaniu, to chyba akurat to jest podgrzewanie, żeby największą firmę w województwie traktować jako truciciela. Chciałbym powiedzieć, że ten truciciel, niewiele ma wspólnego z ustawą, w ogóle ze smogiem, z uchwałą antysmogową i że dla tego truciciela Urząd Marszałkowski wydał pozwolenie zintegrowane, także to się nie trzyma kupy. Natomiast wracając do tego „buta”, to chciałbym powiedzieć, że w momencie kiedy się z tym zgłaszałem Pani Marszałek powiedziała, że to nie jest temat Urzędu Marszałkowego, że to jest temat dla Burmistrzów. To bądźmy konsekwentni w tym wszystkim. Temat jest niezwykle istotny i na pewno nie chodzi o podgrzewanie. Ja jestem bardzo zainteresowany, ale w Kronopolu – już 10 lat mija – nie pracuję i łączenie mnie tym bardziej z tą firmą niczemu nie służy.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję. Myślę, że to było przejęzyczenie Pani Marszałek, prawda, z tym trucicielem, tak? Możemy uznać, tak? Dobrze. Szanowni Państwo, po tej zmianie autopoprawki proponuję, żebyśmy przeszli do głosowania tego stanowiska. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem stanowiska Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa lubuskiego ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, proszę podnieść rękę, nacisnąć przycisk zielony „T”. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę, nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto się wstrzymał, proszę podnieść rękę, nacisnąć przycisk niebieski „?”.

W głosowaniu wzięło udział 21 radnych.

21 głosów za, nikt nie był przeciwny, nikt się nie wstrzymał.

Stwierdzam, że Sejmik stanowisko podjął.

Stanowisko Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa lubuskiego ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw stanowi załącznik nr 68 do protokołu.

Punkt 17b.

Stanowisko Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie ustanowienia roku 2018 Rokiem Rzeki Odry w Województwie Lubuskim.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Przypomnę, że to stanowisko zainicjowało Województwo Dolnośląskie, gdzie uchwała została jednogłośnie

przyjęta przez wszystkich Radnych ze wszystkich klubów. Na sali obecna jest Pani Magdalena Balak-Hryńkiewicz – Zastępca Dyrektora Departamentu Rozwoju Regionalnego. Czy są wystąpienia klubowe w tej sprawie? Jeśli nie ma, proszę o przedstawienie opinii Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa przez Pana Wacława Jana Maciuszonka.

Projekt stanowiska stanowi załącznik nr 69 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Wacław Jan Maciuszonek:
Opinia Komisji Gospodarki pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 70 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Czy Państwo Radni mają jakieś pytania, uwagi? Jeśli nie, projekt stanowiska Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie ustanowienia roku 2018 Rokiem Rzeki Odry w Województwie Lubuskim, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem stanowiska, proszę podnieść rękę, nacisnąć przycisk zielony „T”. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę, nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto się wstrzymał, proszę podnieść rękę, nacisnąć przycisk niebieski „?”.

W głosowaniu wzięło udział 21 radnych.

19 głosów za, nikt nie był przeciw, 2 głosy wstrzymujące.

Stwierdzam, że Sejmik stanowisko przyjął.

Stanowisko Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie ustanowienia roku 2018 Rokiem Rzeki Odry w Województwie Lubuskim stanowi załącznik nr 71 do protokołu.

Punkt 17c.

Stanowisko Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie uwzględnienia Portu Lotniczego Zielona Góra w Babimoście w koncepcji budowy Centralnego Portu Komunikacyjnego.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Na sali obecny jest Pan Sławomir Kotylak – Dyrektor Departamentu Infrastruktury i Komunikacji. Czy są wystąpienia klubowe w tej sprawie? Pan Radny Kościk.

Projekt stanowiska stanowi załącznik nr 72 do protokołu.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościk: Ja bym prosił tutaj o taką refleksję w podjęciu tego stanowiska. Moi Państwo, jak czytam: „Celem budowy Centralnego Portu Komunikacyjnego jest eliminacja wykluczenia transportowego miast”. W tym dokumencie, analizując, wymienione są Szczecin i Rzeszów, które ze względu na odległość od Warszawy, mają być skomunikowane przy pomocy transportu lotniczego. Moi Państwo, że tam nie ma Zielonej Góry i Gorzowa to bardzo dobrze, tzn., że my nie jesteśmy zagrożeni wykluczeniem. To tak, jak w radzie pedagogicznej wymienia się najgorszych uczniów i my teraz chcemy protestować dlaczego nas nie wymieniono. Moi Państwo, województwo, które ma najlepszą sieć autostrad w kraju, województwo, które ma 1:30 godziny do Poznania i 2:00 godziny do Berlina, w planie budowę kolei dużych prędkości – my jesteśmy tutaj nie wymienieni dlatego właśnie. To nie jest absolutnie jakakolwiek marginalizacja Województwa Lubuskiego. A z Rzeszowa to gdzie? Oni najbliższe lotnisko we Lwowie mają. I fragment autostrady, już dokończony dzięki Bogu. Moi Państwo, apelowałbym, bo nas to stawia po prostu w złym świetle. Chcemy być wśród tych miast, które są zagrożone wykluczeniem komunikacyjnym, czy transportowym. Mamy lotnisko regionalne, które dzięki Bogu coraz lepiej się rozwija, świetną tak jak powiedziałem, sieć autostrad i dróg szybkiego ruchu „esek”, blisko inne porty lotnicze. Nie można nas porównywać do Rzeszowa czy Szczecina. Szczecin do Kopenhagi chyba najbliższe lotnisko ma. Także zastanówmy się czy w ogóle powinniśmy w gronie tych miast, które są zagrożone autentycznie wykluczeniem, być. Bo według mnie absolutnie, to chcemy równać do tych najgorszych po prostu, po co to nam? Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Nie zgodziłbym się, że Rzeszów jest taki najgorszy.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościk: Ale ja nie powiedziałem, że jest najgorszy.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: „Równać do najgorszych”. Szanowni Państwo, zatem w głosowaniu rozstrzygniemy. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem tego stanowiska, proszę podnieść rękę, nacisnąć przycisk zielony „T”.
Kto jest przeciw,.....

Członek Zarządu Województwa Lubuskiego Alicja Makarska: Ja chciałam jeszcze zgłosić autopoprawkę tylko małą do tego stanowiska.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Autopoprawkę?

Członek Zarządu Województwa Lubuskiego Alicja Makarska: Zgłaszałam, ale Pan Przewodniczący nie zauważył.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Tak, nie zauważyłem, tak. Przepraszam bardzo.

Członek Zarządu Województwa Lubuskiego Alicja Makarska: Chciałam się tylko jednym zdaniem odnieść do Pana Radnego. Jednym z podstawowych założeń Centralnego Portu Komunikacyjnego jest skomunikowanie się z największymi miastami w ciągu 2:00 do 2:30 godzin. U nas tego nie ma, nie ma do 2025 roku i też nie będzie spełnione po roku 2032, kiedy już będą wykonane wszystkie planowane inwestycje kolejowe. Nigdy to nie będzie spełnione. A ja chciałam zaproponować w zapisie, tutaj w jednym zdaniu, że „Sejmik Województwa Lubuskiego wyraża głębokie zaniepokojenie wobec marginalizacji Województwa Lubuskiego w tym dokumencie”. A w zapisie, jaki Państwu zaproponowaliśmy, napisaliśmy trochę ostrzej: „wyraża sprzeciw”.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Rozumiem, czyli to zaniepokojenie – zamieniamy.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościk: Panie Przewodniczący...

Członek Zarządu Województwa Lubuskiego Alicja Makarska: „wyraża głębokie zaniepokojenie”.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Czy tutaj też Pan Radny rozumie, że to dotyczy czasu.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościk: To niewiele zmienia. Ja bym prosił jednak o refleksję. Przecież to nie jest ten port nie będzie gotowy ani jutro, ani za miesiąc. Może byście Państwo rozważyli, bo mówię, według mnie to stanowisko stawia w złym świetle. Chcemy przynależeć do tych miast, którym grozi – tak jak wspominałem – wykluczenie jeżeli chodzi

o transport. My do tych miast nie należymy. Połączenie 2:30 godzinne z Centralnym Portem, ok. w porządku, ale my mamy 2:00 godz. do Berlina, Moi Państwo.

Członek Zarządu Województwa Lubuskiego Alicja Makarska: My chcemy należeć do takich miast, żeby w ciągu 2:00, 2:30 godziny dostać się do Centralnego Portu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Takie są standardy tego dokumentu.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościk: Ja rozumiem te tendencje, ok. w porządku, ale jeszcze raz powtarzam, że upominamy się o to, żeby nas wstawiano wśród miast, które są zagrożone wykluczeniem. Po prostu.

Opinia Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa *stanowi załącznik nr 73 do protokołu.*

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dobrze. Szanowni Państwo, wraz z tą autopoprawką poddaję pod głosowanie stanowisko Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie uwzględnienia Portu Lotniczego Zielona Góra w Babimoście w koncepcji budowy Centralnego Portu Komunikacyjnego. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem tego stanowiska, proszę podnieść rękę, nacisnąć przycisk zielony „T”. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto się wstrzymał, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk niebieski „?”.

W głosowaniu wzięło udział 22 radnych.

18 głosów za, 2 przeciw, 2 wstrzymujące.

Stwierdzam, że Sejmik stanowisko przyjął.

Stanowisko Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie uwzględnienia Portu Lotniczego Zielona Góra w Babimoście w koncepcji budowy Centralnego Portu Komunikacyjnego stanowi załącznik nr 74 do protokołu.

Punkt 18.

Przyjęcie protokołu z XXXVIII sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Przypominam, że protokół z sesji XXXVIII był dostępny na serwerze i do wglądu na stronie BIP, dzisiaj też na stoliku Sejmiku. Czy Państwo Radni mają jakieś uwagi do treści protokołu? Jeśli nie, to poddaje pod głosowanie protokół z XXXVIII sesji. Kto z Państwa jest za przyjęciem protokołu z sesji XXXVIII, proszę podnieść rękę, nacisnąć przycisk zielony „T”. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę, nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto się wstrzymał, proszę podnieść rękę, nacisnąć przycisk niebieski „?”.

W głosowaniu wzięło udział 21 radnych.

21 głosów za, nikt nie był przeciw, nikt się nie wstrzymał.

Stwierdzam, że protokół z XXXVIII sesji Sejmiku został przyjęty.

Punkt 19.

Sprawy różne.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Zanim z Panem Radnym odbędziemy tą dyskusję, chciałbym, zgodnie z przyjętym obyczajem, złożyć życzenia z okazji Jubilatów i wręczyć drobne upominki. Pan Sebastian Ciemnoczołowski urodzony 9 września – wszystkiego najlepszego. Pan Tadeusz Ardelli urodzony 22 listopada – wszystkiego najlepszego. I Pan Tomasz Możejko urodzony 25 listopada – wszystkiego dobrego.

Szanowni Państwo, na stronie www.lubuskie.pl w folderze Województwa Lubuskiego, następnie w folderze: Projekt Budżetu na rok 2018, zostały zamieszczone projekty uchwały oraz materiały dotyczące budżetu województwa lubuskiego. Bardzo proszę o zapoznanie się, o skonsultowanie tego z Departamentami, z Panią Skarbik jeśli są jakieś pytania, uwagi. Chciałem poinformować Państwa, że na tych wszystkich trzech Sejmikach: młodzieżowym, dziecięcym, seniorskim zostały podjęte uchwały, które zostały przekazane Zarządowi do realizacji. Ja myślę, Pani Marszałek, że znajdziemy w przyszłym roku jakiś taki moment, by zapoznać Państwa Radnych z realizacją tychże uchwał. Chciałem jednocześnie Państwa poinformować, bo reprezentuję Sejmik w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze, że prawdopodobnie zaszła zmiana Prezesa, tzn. na pewno została odwołana Pani Fedak, ale mnie, jako Wiceprzewodniczącego, ani e-mailem ani sms-em nie poinformowano, że chyba jest tam nowy Prezes, Pan Herbut. Mówię o tym, że ja reprezentując Państwa, nie zostałem ani listownie, ani sms-owo, ani mailowo poinformowany, że nastąpiła zmiana, ale prawdopodobnie jest to faktem, ponieważ Pani Fedak już nie jest Prezesem Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Mam nadzieję, że będę coś na ten temat wiedział i będę mógł powiedzieć, ale troszeczkę jestem skwaszony trybem rozwiązywania

takich kroków. Chciałem jednocześnie Państwa poinformować, że sesja kolejna Sejmiku odbędzie się 18 grudnia o godzinie 11:00 w Sali Kolumnowej Sejmiku Województwa Lubuskiego i ona będzie sesją budżetową. Po zakończeniu sesji odbędziemy tradycyjne spotkanie opłatkowe z udziałem Księdza Biskupa, który został zaproszony. Przyjmuję tą uwagę Pana Radnego Maciuszonka, by w przyszłości jakoś znaleźć inną formułę dla tego rodzaju sesji i tego dnia. Ale to będzie, zgodnie z planem, ostatnie posiedzenie w tym roku. Czy Państwo Radni mają jeszcze jakieś pytania, uwagi? Najpierw Pan Radny Kościk, potem Pan Radny Maciuszonek.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościk: Dajcie mi, Moi Państwo, 120 sekund. Nie chcę być tutaj mentorem, ale wracam do tej kwestii, którą poruszyłem, może już dobrze, bo kolega nie będzie na mnie krzyczał. Mam nadzieję i chciałbym w to wierzyć, że Pani Marszałek, te słowa dotyczące tego, że ktoś próbuje upolitycznić Obchody 100-lecia Niepodległości, po prostu się wyrwały. A jeszcze lepiej, jakbym je po prostu nieopatrznie źle zrozumiał. Ja przypomnę Państwu, że jest Komitet „Niepodległa”, pod patronatem Prezydenta Rzeczypospolitej – chcę o tym przypomnieć. Pan Wojewoda powołał Komitet Honorowy i wszyscy Parlamentarzyści Platformy Obywatelskiej, i wszyscy opozycyjni wobec Rządu Parlamentarzyści Województwa Lubuskiego są w składzie tego komitetu. Ja rozumiem i wiem, i cenię sobie – nawet mam, noszę przy sobie akt powołania przez Panią Marszałek podobnego komitetu – jestem członkiem. Chcę powiedzieć, że jestem w Komitecie Honorowym Wojewody Lubuskiego i myślę, że ostatnią rzeczą, która powinna nam w jakikolwiek sposób gdzieś z tyłu głowy przebijać się, jest upolitycznianie tego święta. Pani Marszałek, nie wolno tego głosić po prostu. Cenię sobie to, że Pani powołała mnie do tego komitetu i spróbujmy wszyscy, jako Radni, zrobić wszystko w tym zakresie, żeby nikt na ulicy nawet nie wiedział z jakich jesteśmy partii, ugrupowań politycznych, przy Obchodach 100-lecia Niepodległości, bo to jest chyba idea najważniejsza. Bardzo niedobrze się stanie, jak na grunt Sejmiku będziemy przenosić złe rozwiązania warszawskie w tym zakresie. To taki apel, przepraszam, nie chciałem być mentorem. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Tak jest, to tylko może jednak, mogę w kolejności, bo Pan Waclaw Maciuszonek, potem Pani Marszałek i potem Pani Małgorzata Gośniowska-Kola i Pan Józef Kruczkowski.

Radny Województwa Lubuskiego Waclaw Jan Maciuszonek: Panie Przewodniczący, Szanowni Radni. Ja tu parę punktów odnośnie wystąpienia wcześniejszego Pani Marszałek. Odnośnie spotkań w Powiatach. Ja mam taką prośbę tutaj do Pani Marszałek, żeby informować o takich spotkaniach

troszeczkę wcześniej. Ostatnio, które było planowane w Żaganiu – ja dowiedziałem się w piątek, było planowane w poniedziałek. Ja bardzo bym chciał być na takich spotkaniach. Z drugiej strony chciałbym wiedzieć kto zaprasza, bo zaproszenie było od Starosty dla Pani Marszałek. Ja tam Radnych nie widziałem w rozdzielniku, także ja nie wiem kto zaprasza. Pani Marszałek zapraszała, ale jest pismo to myślę, że to powinno być w jakiś sposób jednoznaczne. Jeśli chodzi o Kongres Przedsiębiorczości, który tutaj był, ja powiem tak – zgadzam się z tym, co mówi Pani Marszałek, że była bardzo doskonała promocja województwa, ale chciałbym powiedzieć na temat firmy, która to organizowała i tych statuetek, które gdzieś tam wręczała – po prostu dla mnie to jest wstyd. To jest moje zdanie. Ja się w każdym razie wstydzę i niebiosom dziękuję, że akurat nie mogłem być w tym czasie. Jeśli chodzi o Sejmik Młodzieżowy: bardzo fajna, doskonała – moim zdaniem – inicjatywa. Jeżeli czegoś mi tam brakło to, żeby dać tym młodym ludziom więcej się wypowiedzieć, bo te inicjatywy, które były bardzo fajne, takie świeże, całkowicie inne. Natomiast oni więcej słuchali niż mówili i myślę, że powinno być odwrotnie. Chciałbym tu wrócić jeszcze do Szprotawy, niekoniecznie do Szprotawy, do tego wysypiska. Podczas tego opracowywania, już wcześniej to mówiłem na komisji, opracowywania Wojewódzkiego Planu Zagospodarowania Odpadów, parokrotnie pytaliśmy: „jak się układa współpraca z WIOŚ-iem?” – „doskonale” zawsze było. Dzisiaj tutaj Pani Marszałek mówi, że coś nie do końca, a to już było po. Do tego WIOŚ-iu, który teraz jest, w tym składzie. Zresztą nawiązując do tego podczas komisji w Żarach ja wyraźnie mówiłem, że mogę podać informację, gdzie będą następne afery jeżeli chodzi o składowisko odpadów. Wracając, co prawda to już temat żeśmy przegłosowali, ale wtedy nie dorwałem się do głosu – myślę, że Radny Kościk albo ja czegoś nie rozumiem, jeśli chodzi o Babimost. Ja nie traktuję tego, że my jesteśmy jako województwo tutaj wykluczeni, tylko ja widzę jako szansę – szansę dla tego lotniska. Bo skoro nie możemy w ciągu 2:30 godz. dojechać do Warszawy, to myślę pojawią się prace i połączenia takie, które pozwolą, żeby te Lotnisko lepiej pracowało – ja przynajmniej tak to rozumiem i dlatego na komisji jednoznacznie wszyscy byliśmy jednego zdania. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Pani Marszałek Polak, a później Pani Radna Gośniowska-Kola i Pan Józef Kruczkowski. Jeśli ktoś z Państwa Radnych chce jeszcze zabrać głos, to proszę o zgłoszenie.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Proszę Państwa, zupełnie krótko, już nie chcę przeciągać, jest późno, więc może na temat Wolnej Polski i Samorządu sobie porozmawiamy tête-à-tête przy kawie. Natomiast jeżeli chodzi o Obchody 100-lecia, proszę Państwa, muszę tak to odpowiedzieć na to, dosyć politycznie, bo to, co Pan Radny powiedział Kościk, to jest właśnie

hipokryzja PiS-u. Dlatego, że to właśnie z inicjatywy Zarządu Województwa powołaliśmy taki niepolityczny Komitet Obchodów w lipcu tego roku, z prośbą właśnie o to, żeby wejść do wszystkich środowisk i wspólnie razem coś zrobić ponad podziałami. Zaprosiłam również do tego komitetu Pana Wojewodę, wszystkich Parlamentarzystów, Radnych PiS-u, bez względu na barwy. I dopiero, gdy zaczęliśmy działać, gdy okazało się, że spotkało się to z bardzo dużym zainteresowaniem, a wręcz prawdziwą eksplozją pomysłów, nagle Pan Wojewoda taki sam komitet również powołał, tuż przed 11 listopada, dokładnie nie pamiętam, chyba pod koniec października. Także to jest takie „zawracanie Wisły kijem”, to co usłyszałam przed chwilą, bo właśnie naszą intencją było wyjść naprzeciw wszystkim środowiskom i zrobić coś razem. Natomiast nie wiem o co chodzi Radnemu Maciuszonkowi. Myślę, że to trzeba będzie sobie wyjaśnić. Ja osobiście nie odpowiadam za ochronę środowiska, tu już z kolegą próbowałam to wyjaśnić, skąd wynika to przerzucanie odpowiedzialności. Ja osobiście zaangażowałam się w wysypisko odpadów w Kartowicach, o czym informowałam Sejmik. Uzyskałam też wtedy wsparcie Pana Przewodniczącego, ponieważ osobiście moja rodzina bardzo była dotknięta tym, gdy to składowisko było budowane i nie rozumiem tego ataku, bo jestem ostatnią osobą, która by miała wspierać taki stan rzeczy. Podobnie z naszym stanowiskiem i uchwałą antysmogową. Osobiście zorganizowałam spotkanie polityczne i uznałam, bo jakaś była niemoc, że trzeba w końcu wziąć się za tą uchwałę i przygotować również w naszym regionie, bo to nieprawda, że mamy czyste, zdrowe środowisko. Natomiast to nie jest moja nazwa własna „truciciela – Kronopolu”, tylko takie dostają pisma. To mieszkańcy tak nazywają firmę. Zostałam źle zrozumiana – ja zacytowałam mieszkańców Żar, którzy tak się do tego odnoszą. Także myślałam, że stąd też zdenerwowanie Radnego, bo występuje tutaj jako ambasador mieszkańców i musi też tam odpowiadać – dlaczego Sejmik nic w tej sprawie do tej pory nie zrobił. Natomiast jeżeli chodzi o Polski Kongres, możemy różnić się w opiniach. Moja opinia jest pozytywna jak również uczestników jest pozytywna. Ich aktywność chyba o tym świadczy. 1 100 osób nie mieliśmy tutaj na żadnym spotkaniu i myślę, że to jest olbrzymi sukces. Myślę, że niektórych ten sukces boli – Prezydenta Zielonej Góry, innych Prezydentów, bo jednak to Samorząd Wojewódzki był inicjatorem i zorganizował tu, w Zielonej Górze, tak wielkie wydarzenie, i to Zielona Góra była na ustach całej Polski. Także dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Pani Radna Gośniowska-Kola, następnie Pan Józef Kruczkowski, Pan Przewodniczący Surmacz i Pan Możejko.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Szanowny Panie Przewodniczący, Szanowna Pani Marszałek, Szanowni Państwo Radni, mam tylko takie trzy uwagi. Po pierwsze chciałabym wnioskować, aby w opracowaniu porządku obrad, na każdej sesji, umieścić punkt taki, żebyśmy jako Radni mogli się odnieść do sprawozdania Pani Marszałek, czy innej osoby z Zarządu, która takie sprawozdanie zdaje. Dlatego, że nie wyobrażam sobie, tak jak dzisiaj tutaj mieliśmy stanowisko Pani Synowiec, co do zasady, jeżeli to nie była interpelacja, a odniesienie się tylko do słów Radnej, to to jest błędna zasada. Powinniśmy mieć taką możliwość, żebyśmy jako Radni mogli się odnieść do sprawozdania pracy Zarządu. I taki punkt w porządku obrad wydaje się zasadny. To po pierwsze. Po drugie, jeżeli chodzi o Komitet Niepodległości to przepraszam – tu nie chodzi o wyścigi. Nie rozumiem tego. Już na spotkaniu powołania tego komitetu padły takie słowa, że jesteśmy z różnych opcji – jeden ze Starostów to powiedział. Wobec tego, wydaje się też to pożądane, aby osoba, która reprezentuje Sejmik, najwyższe stanowisko tutaj – Pani Marszałek – odniosła się do takich słów i powiedziała, że absolutnie dzielić tego nie można. Wszyscy – tak jak tutaj jesteśmy – reprezentujemy po prostu Polskę i Polaków, i nie będziemy się dzielić. I tutaj szacunek dla osób, które się angażują w takie sprawy i wszystko. Jeżeli też chodzi o działania: jeżeli słyszę, że któryś z departamentów będzie się przygotowywał do Obchodów Niepodległości i w ramach tych przygotowań będą organizowane konkursy, ale one będą dotyczyły Komisji Europejskiej albo Konstytucji – przepraszam bardzo, ale tu już żadnego komentarza więcej nie potrzeba. I jeszcze jedno, oczywiście, że tak to jest w życiu, że najlepiej by było, żeby były rewelacyjne projekty, dobrze przygotowane, bo wszystko zależy od ludzi. Ale, jak życie wskazuje, tak nie jest. Chciałabym też, niezłośliwie powiedzieć, ale tak jak to się dzieje, że ogłaszamy sukces Budżetu Inicjatyw Obywatelskich Młodzi On-Life, bardzo przepraszam – jeżeli naszym głównym celem jest to, żeby wydać 1 mln złotych i to w jak najszybszym terminie, to rozumiem, że Państwo to odczuwacie jako sukces. Ale jeżeli Komisja ds. Młodzieży, gdzie pracujemy wspólnie tutaj z koleżanką, zauważa, że osoby młode, które brały udział w tym konkursie, pojechały do Australii, a nie zakwalifikowały się w konkursie budżetu właśnie tych Młodzieżowych Inicjatyw, to znaczy, że coś jest nie tak. Nie wszystko wychodzi tak, jak być powinno. I teraz, jeżeli chodzi o działania Rządu, wróć do tego CEPiK-u, to proszę Państwa, wszyscy jesteśmy dorośli i sobie Państwo pewnie zdajecie sprawę – jeżeli się od 2013 roku wprowadza jakiś program, musi się go przyjąć z dobrodziejstwem inwentarza i należy go wprowadzać w taki sposób, żeby on funkcjonował, jeżeli się słyszy zapewnienia Pani Minister – to nie jest polityczna sprawa w taki sposób, jak Państwo to odbieracie. To jest zapewnienie tego, że Rząd, czy Minister działa właściwie i zmierza do tego, żeby w czerwcu 2018 roku ten program działał. Dziękuję bardzo. Bo tak też mogę powiedzieć, że upolityczniamy kwestię zdrowia, sportu, wszystkiego. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Pan Radny Kruczkowski.

Radny Województwa Lubuskiego Józef Kruczkowski: Otrzymaliśmy dzisiaj Biuletyn Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Zielonej Górze i mam pytanie: z której lubuskiej fabryki pochodzi zdjęcie, które jest na okładce?

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję. Pan Przewodniczący Surmacz.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: Pani Marszałek, Wysoki Sejmiku. Chcę powiedzieć o tych Obchodach 100-lecia Niepodległości. Miałem zaszczyt akurat stać obok Pana Prezydenta, kiedy wygłaszał ten apel o powszechne zaangażowanie się w Obchody 100-lecia i mówił o tym, żeby organizować radosne świętowanie wszędzie, w najmniejszych wspólnotach. Ja bym wolał – tak jak odnosiłem się swego czasu do bodajże chyba organizowania dorocznych Świąt Województwa Lubuskiego – żeby podzielić środki, którymi dysponujemy na małe segmenty: 3, 4 ewentualnie, może nawet 5, lokalne i pozwolić inicjatywom oddolnym zaistnieć w oparciu o nasze fundusze. Tymczasem jest taka skłonność ciągle, żeby właśnie być tym pierwszym, być tym dominującym, być tym dysponującym i pokazującym się przy każdej okazji, niezależnie od tego jaki tego będzie efekt. Ja uważam, że rzeczywiście najmniejsze inicjatywy, te parafialne, gminne, żeby zaistniały to będą wymagały także wsparcia od nas, bo my dysponujemy zdecydowanie wyższymi środkami na tego typu imprezy. I nie przypominam sobie, żeby – nawet pamiętam jakaś dyskusja radiowa była i w pewnym momencie próbowali dziennikarze ustawić dyskusję, że inicjatywa Pani Marszałek i inicjatywa Wojewody są do siebie w kontrze i że to prowadzi po raz kolejny do kłótni między południem a północą. I myśmy bardzo szybko, obecni w studio, pamiętam - zgodnie potwierdzili, że absolutnie wokół tego święta w ogóle jakiegokolwiek kłótnie, nieporozumienia nie powinny mieć miejsca, bo to jest 100-lecie, to raz przeżyjemy i nam się już drugi raz nie powtórzy – wszystkim tu obecnym na tej sali. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Pan Tomasz Możejko.

Radny Województwa Lubuskiego Tomasz Możejko: Panie Przewodniczący, dziękuję za prezent w imieniu wszystkich, którzy mają. Natomiast jest jeszcze taka jedna rocznica, która wszystkim uciekła. Otóż Pan Stanisław Tomczyszyn obchodzi 10-lecie bycia Członkiem, Wicemarszałkiem Zarządu Województwa. Jest to prawdziwy rekord, od 1998 roku, także Panie Wicemarszałku – wszystkiego najlepszego. 20-lecia.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Szanowni Państwo, jeżeli chodzi o Sejmik Młodzieżowy – tutaj uwaga – to oczywiście, ja byłem organizatorem tego na wniosek Komisji ds. Młodzieży. Jeśli zostały tutaj spostrzeżone tego rodzaju uwagi, to one będą wykorzystane przy organizacji następnych posiedzeń, tak z Panią Przewodniczącą Synowiec ustaliliśmy. Ale Ci, którzy uczestniczyli w sesji młodzieżowej wiedzieli o tym, że nie zamykałem Sejmiku, nie dając prawa możliwości wypowiedzi młodzieżowym Radnym, ale tak czy inaczej, proszę o propozycje organizacji Sejmiku, bo jak Państwo widzieliście, cała organizacja była na barkach Biura Sejmiku i bardzo raz jeszcze dziękuję za tą bardzo wytężoną pracę. Przypominam, że nie wszystkie, czy też niewiele Sejmików w Polsce, organizuje sesje młodzieżowe Sejmików, a tak długo to chyba jesteśmy jedynymi w Polsce, którzy to organizują, to tak a propos. Ale lepsze jest zawsze wrogiem dobrego. Proszę bardzo, od razu mogę oddać Pani Przewodniczącej głos.

Przewodnicząca Komisji ds. młodzieży i spraw obywatelskich Anna Synowiec: Bardzo krótko. Ja mam takie same uwagi jeżeli chodzi o Sejmik Młodzieżowy, musimy to zmodyfikować. Ja miałam taką przyjemność, że zabrałam grupę z Sulęcina, bo nie mieli jak wrócić i porozmawialiśmy trochę szczerze właśnie o tym, jak ten Sejmik wyglądał. Oni są zadowoleni z tego, że jesteśmy w ogóle zainteresowani ich głosem. Mam nadzieję, że każdy z Radnych zapoznał się z uchwałą z tego Sejmiku. Mam nadzieję, że wprowadzimy ją w życie. To naprawdę są fajne pomysły dla uczczenia właśnie 100 lat Niepodległości. I bardzo krótko, jeżeli chodzi o ten dualizm między instytucjami, organizowanie tych komitetów, to jest coś na rzeczy. Ja rozumiem Panią Marszałek, to nie jest „kto pierwszy ten lepszy”, ale trochę można się w tym pogubić. Ale dobrze, niech każdy z nas uczci to tak, jak potrafi. Jeżeli chodzi o sprawy związane z Programem Młodzi On-Life – musimy być z tego dumni, że nawet w tak krótkim okresie czasu, bo mieliśmy na to 3 miesiące, aż 700 wniosków wpłynęło. A dlaczego? Bo w zasadzie te wnioski trzeba przemnożyć w wielu wypadkach razy 3, co najmniej. Czyli już wciągnęliśmy w sprawy obywatelskie młodych ludzi. W tym roku będzie dużo więcej czasu, bo będzie cały rok budżetowy na organizowanie Inicjatyw Młodzieżowych więc na pewno tego czasu będzie trochę więcej. Mieliśmy do wyboru – albo w 2017 roku w ogóle tych środków nie przeznaczyć, albo

je spożytkować. Dlatego nie chodzi o to, że „szybko”. Chodzi o to, że było zaangażowanie młodych ludzi i moim zdaniem to jest na plus. Ja już się nie będę spierać o ten CEPIK nieszczęsny. Natomiast ja raczej z mediów wyczytałam, że Pani Minister Cyfryzacji raczej przeprasza za tą sytuację. I to nie jest tak, że do 2018 roku ludzie mają próbować zarejestrować po kilka razy dziennie to samo auto i odchodzić z kwitkiem, także mam nadzieję, że to się po prostu zmieni. I to jest w interesie nas wszystkich. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Proszę Państwa, wszystkie uwagi przyjmę, tylko jak ktoś z Państwa był w sobotę na Dniach Kultury Ukraińskiej w muzeum, gdzie poproszono młodych o zabranie głosu i te dzieci były tak straszliwie sparaliżowane koniecznością publicznej wypowiedzi, że aż mi było żal. To były wyznaczone przez szkoły te dzieci, te dzieci po prostu były zestresowane. Uwzględnimy to wszystko, ale też nie mówmy tak, że nie było tej możliwości. Natomiast bardzo proszę Panią Przewodniczącą, by zaprojektować w jaki sposób ma się ten Sejmik odbyć w przyszłym roku, na tyle wcześniej, byśmy rozesłali uczestnikom. Ja przyjmę te uwagi tylko chodzi o to, że my przyjmujemy Państwa uwagi i staramy się je wdrażać. Kiedy ich nie ma, to robimy tak, jak nam to podpowiada intuicja. Także przyjmuję Pani uwagę, ale bardzo proszę, żeby komisja przygotowała scenariusz jak ma się to odbywać i wedle tego scenariusza zorganizujemy w przyszłym roku, dobrze?

Przewodnicząca Komisji ds. młodzieży i spraw obywatelskich Anna Synowiec: Panie Przewodniczący, tematy związane z Sejmikiem Młodzieżowym były wcześniej wysłane do szkół. Także problem wyboru osób, które prezentowały stanowiska, to już był problem wewnątrz młodzieżowy. Po prostu pięcioosobowe grupy, czy sześćosobowe wybierały same osoby, które później zjadła trema. Natomiast nie ma co ukrywać, że absolutnie dwie perełki tutaj występowały spośród młodzieży. I warto sobie te dwa nazwiska zapamiętać i nawiązać współpracę z tymi ludźmi, którzy się wybijali.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dobrze. Zapamiętamy, ale pamiętajmy o tym, żeby szkoły dotarły i odjechały do domu bezpiecznie, ta debata musi się odbyć w przeciągu 3 godzin. Nie mamy więcej szans na to. Proszę więc też o uwzględnienie tego. A co do 100-lecia, ja zostałem w piątek zaproszony przez Pana Wojewodę mailem na udział w poniedziałkowym spotkaniu. Niestety, miałem zaplanowany wyjazd do Krosna Odrzańskiego. Nie mogłem w tym uczestniczyć. Ja nie chcę się obrażać, że dwa dni przed zostałem zawiadomiony. Nie wiem, jaki będzie tryb następny, ale będę uczestniczył w pracach tego zespołu, zaproponowanego

przez Pana Wojewodę. Zostało to skierowane na ręce Przewodniczącego, jeśli ja nie będę mógł, tu proponowałem Panu Wiceprzewodniczącemu Surmaczowi, ale też nie mógł uczestniczyć w spotkaniu. Nie chciałem tak sekować Wiceprzewodniczącego z opozycji i zaproponowałem Panu Surmaczowi. Też nie mógł wziąć udziału, ale mówię jak jest. Zapewniam Państwa, że jeżeli Wojewoda zaprosi nas na kolejne spotkanie w sprawie 100-lecia, to pojedę jako Przewodniczący Sejmiku. Tylko jeśli ktoś ma wpływ na Pana Wojewodę, to żeby nie było 2 dni przed posiedzeniem tego zespołu. Poprośmy Pana Wojewodę. Ja napiszę do Pana Wojewody ten list. Pani jest doradcą Pana Wojewody, Pani Gośniowska-Kola. To właśnie bardzo bym prosił, żeby to nie było tak. Natomiast, co do 100-lecia, proszę Państwa, dajmy się porwać temu świętu, ważnemu, ale też bardzo proszę, abyśmy nie zapomnieli o tym, że to jest tylko święto. A nie czynimy z tego święta przesady. Natomiast, jeśli nikt z Państwa nie ma już żadnych więcej uwag i pytań... W sprawozdaniu Pani Radna była możliwość zabrania głosu. Pan Radny Kościak odbył długą wypowiedź na temat tego sprawozdania. pominął istotę sprawozdania. Skoncentrował się na debacie politycznej, ale jeśli Państwo chcecie, ja mam zawsze urlop na sesję Sejmiku, ja mogę obradować i do 24-tej. Także jeśli macie Państwo ochotę do 24, to tak, ale Pan Przewodniczący Marcinkiewicz ma na ten temat inny pogląd.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz: Jeżeli mówimy o tym punkcie, to mam całkowicie inne zdanie na ten temat. Jeżeli czytam w programie, że jest informacja Zarządu, to oczekuję informacji Zarządu. Jeżeli uzgodnimy, że w kolejnym punkcie będzie recenzowanie prac Zarządu, to myślę, że wtedy poszczególni Radni będą to robić, choć mam wrażenie, że recenzowanie pracy Zarządu odbywa się raz na cztery lata w postaci aktu wyborczego i tak to się odbywa. Jeżeli mamy w ten sposób procedować, żeby parę godzin Sejmiku poświęcić na tego typu recenzowanie, to mam osobiście duże wątpliwości, czy to na pewno będzie merytoryczna praca.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Szanowni Państwo, w statucie jest wiele możliwości formalnych i prawnym do tego, aby taka debata się odbyła, ale zachęcałbym, żeby niekoniecznie korzystać z takich możliwości, wzorem tego, co jest w Sejmie. Jeszcze Pan Radny Kruczkowski.

Radny Województwa Lubuskiego Józef Kruczkowski: To nie jest recenzowanie. Sprawozdanie i ewentualne pytania. Abyśmy nie szli za daleko.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: O to zdjęcia na pierwszej stronie. Tak?

Radny Województwa Lubuskiego Józef Kruczkowski: Nie słyszałem, jaka fabryka lubuska, takie autka robi?

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: Starzy Gorzowianie wiedzą, że to jest fabryka samochodów Drezdenko. Przez przypadek, akurat był wywiad z Panem Marszałkiem.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Czyli Pan jest młodym gorzowianinem. Szanowni Państwo, zatem jeśli to wyczerpaliśmy, czyli odbyliśmy debatę nad sprawozdaniem i wieloma ważnymi sprawami, bardzo dziękuję. Wszystkim Państwu został głos udzielony.

Punkt 20.

Zamknięcie obrad XXXIX sesji Sejmiku.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Szanowni Państwo, zamykam obrady XXXIX sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego. Do zobaczenia na grudniowym spotkaniu na sesji 18 grudnia. Dziękuję bardzo.

Protokół sporządzili:

Ewa Bieniarz

Bieniarz

Marta Kurzawska

Kurzawska

Małgorzata Pieczyńska

Pieczyńska

Obrady prowadził:

Przewodniczący Sejmiku

Czesław Fiedorowicz

Czesław Fiedorowicz